Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Titel: 1901/1902: Lovforslag

Citation: ”1901/1902: Lovforslag”, i *1901/1902: Lovforslag*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: https://tekster.kb.dk/text/jura-texts-r09-root.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: 1901/1902: Lovforslag

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

1901/1902: Lovforslag

XXII. Forslag til Lov om den borgerlige Retspleje.

(Fremsat i Folketinget den 26de Oktober 1901 af Justitsminister Alberti.)

Første Afsnit.

Almindelige Bestemmelser.

Kapitel I.

Retternes Virkekreds.

§ 1.

Enhver borgerlig Retstrætte, som ikke ved særlig Lovforskrift er henlagt til eller ifølge Overenskomst mellem Parterne (§ 11) indbringes for Underret, behandles i første Instans af Landsret.

§ 2.

Til Underretterne henlægges:

1) Sø gsmaal angaaende private Formuerettigheder, naar Genstanden for samme i Penge eller Penges Værd ikke overstiger 400 Kr.

2) Sager angaaende Skatter, Afgifter og andre lignende Ydelser af offentligretlig Beskaffenhed til Stat, Kommune, Embeder og andre offentlige Indretninger, naar Grenstanden for samme ikke overstiger 400 Kr.

3) Sager angaaende Servituter og mindre omfattende (partielle) Brugsrettigheder.

4) Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve (§ 293, jfr. § 290). 5) Ægteskabssager (§ 295).

6) Sager angaaende Mortifikation af Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom (§ 314).

7) Sager, hvorved Faderskabet til uægte Børn søges oplyst, for at Underholdsbidrag kan paalægges Faderen.

8) De i § 322, sidste Stykke ommeldte Sager.

9) Sager angaaende strafbare Handlinger, der ved Lovgivningen ere henviste til privat Forfølgning, jfr. Lov om Strafferetsplejens § 35, for saa vidt der ikke paastaas højere Erstatning end 400 Kr.

§ 3.

Sagens Værdi bestemmes efter Paastanden i Stævningen. Bestaar Søgsmaalet af flere Poster eller Fordringer, sammenlægges disse. Ved Krav paa noget mod Er- læggelse af en Modpræstation medregnes denne ikke.

Der tages intet Hensyn til Procesomkostninger og de ved Stævningens Dato endnu ikke forfaldne Renter, ej heller til senere Nedsættelse af Paastanden.

§ 4.

Drejer Sagen sig om Rettigheden til periodiske Ydelser eller Indtægter, bliver dens Værdi at bestemme efter følgende Regler:

1) Ere aarlige Ydelser eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilsagte for be- standig eller for flere end de ved Sagens Anlæg (§ 84) levende Personers Livs- tid eller for et bestemt Tidsrum, der ikke er kortere end 25 Aar efter det nævnte Tidspunkt, bliver Værdien af Rettigheden at sætte lig med det 25-dob- belte af et Aars Beløb.

2) Ere aarlige Ydelser eller Indtægter erhvervede, betingede eller tilsagte for en enkelts eller flere ved Sagens Anlæg levende Personers Livstid eller i øvrigt for ubestemt Tid, sættes Rettighedens Værdi lig med det 5-dobbelte af et Aars Beløb.

3) Kunne Ydelser eller Indtægter ikkun oppebæres et bestemt Antal Gange, sættes Rettighedens Værdi lig med en enkelt Ydelses Beløb taget dette Antal Gange, dog ingensinde over 25.

Er Beløbet af aarlige Ydelser eller Indtægter ikke lige stort de forskellige Aar, tages Gennemsnitsbeløbet som Enhed.

§ 5.

Lyder Paastanden ikke paa en bestemt Pengesum, ansættes Værdien af dens Genstand ved Rettens Skøn.

§ 6.

I de i de tvende foregaaende Paragraffer omhandlede Tilfælde er Rettens Af- gørelse, for saa vidt den gaar ud paa at erklære sig kompetent til at paakende Sagen, ikke Genstand for Anke eller Kære; nægter Retten at antage Sagen, er dens Afgø- relse Genstand for Kære til højere Ret, men ikke for Anke.

§ 7.

Er Sagens Værdi afgørende for Kompetencespørgsmaalet, maa den Part, som paastaar den højere Værdi, føre Bevis derfor.

I øvrigt paahviler det Sagsøgeren at oplyse, at Sagen hører under Underret.

§ 8.

Imod Søgsmaal, der i Henhold til § 2 ere anlagte ved Underret, kunne Mod- fordringer gøres gældende, naar i øvrigt de almindelige Betingelser for disses Frem- sættelse ere til Stede (§ 85). Selvstændig Dom for Modfordringen eller den over- skydende Del af samme kan dog, hvis Modparten modsætter sig det, kun gives, for saa vidt Dommen ikke herved kommer til at lyde paa noget højere Beløb end 400 Kr. (§ 2, jfr. §§ 3, 4 og 5), eller saafremt Modfordringen kunde forfølges ved Under- ret, dersom den gjordes gældende under en selvstændig Sag.

Imod Søgsmaal, der svæve for Landsret, kunne Modfordringer fremføres uden Hensyn til, at de, i og for sig betragtede, vilde henhøre under Underret.

§ 9.

Naar Sagen ifølge den oprindelige Paastand rettelig er begyndt ved Underret, forbliver den ved denne, uagtet Paastanden senere udvides eller forhøjes, naar dog derved Sagens Værdi ikke imod Modpartens Protest i betydelig Grad forøges ud over den i § 2 bestemte Grænse af 400 Kr.

En Udvidelse af Paastanden kan dog ikke uden Modpartens Samtykke foregaa saaledes, at Fordringer af forskellige af de i § 2 nævnte Klasser inddrages under Sagen.

§ 10.

Henhører en Sag under Landsret, ophører denne ikke at være kompetent, fordi enkelte Fordringer eller Spørgsmaal udskilles til særskilt Behandling og Paa- kendelse i Henhold til § 94, selv om disse, for sig

betragtede, vilde høre under Underret.

§ 11.

Parterne kunne retsgyldig vedtage at lade en Sag behandle ved Underret, selv om den ifølge de almindelige Regler ikke henhører under denne, dog med Und- tagelse af de i Kap. XXVII og XXVIII nævnte Sager (jfr. endvidere §§ 504 og 516).

Kapitel II.

Værneting.

§ 12.

Retssager skulle, hvor denne Lov ikke hjemler Undtagelse, anlægges ved den Ret, i hvis Kreds Sagsøgte har Bopæl (Hjemting).

§ 13.

Dersom Sagsøgte har Bopæl i flere Retskredse, anses han at have Hjemting i enhver af dem.

Indlænding, som ikke har Bopæl nogetsteds i Riget, kan sagsøges ved Retten paa det Steel, hvor han opholder sig ved Sagens Berammelse, eller, dersom hans Op- holdssted ikke vides, ved Retten paa det Sted, hvor han vides sidst at have boet eller opholdt sig.

§ 14.

Danske i Udlandet ansatte, med Eksterritorialitetsret forsynede Embedsmænd og de til de danske Gesandtskaber i fremmede Stater hørende Personer, anses at have Hjemting i Kjøbenhavn, for saa vidt de ikke vedligeholde Bopæl paa noget andet Sted i Riget. Det samme gælder om andre danske Undersaatter, som ikke kunne sagsøges i det Land, hvor de have Bopæl.

§ 15.

Stiftelser, Kommuner, Korporationer saa vel som Selskaber og Foreninger, være sig med politiske eller sociale eller med rent formueretlige Formaal, have Hjemting den Retsivreds, hvor deres Hoved-Forretningslokale er, eller, naar saadant ikke med Sikkerhed kan udfindes, hvor et af Bestyrelsens Medlemmer bor. De Værnetings-

bestemmelser, der indeholdes i Firmalov 1ste Marts 1889 § 34, Sølov 1ste April 1892 § 10, Lov om Oplagsbeviser m. v. 30te Marts 1894 § 18 og Patentlov 13de April 1894 § 24, forblive gældende.

Retssager, der angaaende Forenings- eller Selskabsanliggender rejses af For- eningen eller Selskabet mod de enkelte Medlemmer eller opstaa imellem disse som

saadanne, kunne anlægges ved Korporationens, Foreningens eller Selskabets Hjemting.

§ 16.

Sager imod Staten skulle anlægges ved den Ret, i hvis Kreds den Embeds- mand, som paa Statens Vegne bliver at stævne, har sit Embedskontor, eller hvor Midtpunktet for hans Embedsvirksomhed er. Værnetingsbestemmelserne i Lov om Erstatning for uforskyldt Varetægtsfængsel m. v. 5te April 1888 §§3 og 5 forblive gældende.

§ 17.

Sager angaaende Rettigheder over urørlige Ting — være sig Ejendomsret, Panteret, Brugsrettigheder, Servitutrettigheder. Grundbyrderettigheder eller andre — skulle anlægges ved den Ret, under hvilken Ejendommen er beliggende.

Søgsmaal, hvorved Fordringer, der ere forbundne med Pant i fast Ejendom, eller hvorved enkelte forfaldne Grundbyrdeydelser indtales, kunne anlægges paa det Sted, hvor den behæftede eller bebyrdede Ejendom er beliggende.

Ligger en fast Ejendom i flere Retskredse, anses den med Hensyn til Spørgs- maalet om, hvor de i denne Paragraf omhandlede Sager skulle eller kunne anlægges, at være beliggende i den Retskreds, hvorunder Ejendommens Bygninger, navnlig Stue- huset, høre. Findes saadanne ikke, eller er Stuehuset beliggende i flere Retskredse, kan Sagen anlægges i enhver af disse.

§ 18.

Det har sit Forblivende ved Bestemmelserne i §§ 84 og 85 i Lov om Skifte af Dødsbo m. v. af 30te November 1874.

§ 19.

Den, der i Medfør af offentligt eller privat Hverv har haft andres Midler under Forvaltning eller skal aflægge Regnskab for dem, kan sagsøges for sin Forvalt- ning eller sit Regnskab ved Retten paa det Sted, hvorfra Forvaltningen er ført, eller hvor Regnskabet skulde aflægges.

Sammesteds kunne ogsaa anlægges Sager, som i Anledning af Forvaltningen eller Regnskabet rejses af den, der har ført samme, imod den, for hvem han har ført den eller det.

§ 20.

Søgsmaal til Opfyldelse eller Ophævelse af en Retshandel eller i Anledning af dens Misligholdelse eller ikke behørige Opfyldelse kunne anlægges ved Retten paa det Sted, hvor Retshandelen ifølge Parternes udtrykkelige eller stiltiende Vedtagelse, ifølge Loven eller i øvrigt ifølge de foreliggende Omstændigheder skulde opfyldes, saafremt Sagsøgte ved Stævningens Forkyndelse er til Stede i Retskredsen.

Har nogen under et Ophold i en Retskreds paadraget sig en Forpligtelse, som skulde opfyldes der, inden han forlod Retskredsen, kan han endvidere i den Anled- ning sagsøges der, uagtet han ved Stævningens Forkyndelse ikke er til Stede i Retskredsen.

§ 21.

Sager, hvorunder der paastaas Straf, Erstatning eller Oprejsning i Anledning af retsstridige Skadetilføjelser eller andre Retskrænkelser, kunne anlægges paa det Sted, hvor Skadetilføjelsen eller Retskrænkelsen er foregaaet, eller, naar den har været udøvet i flere Retskredse, i hvilken som helst af disse.

§ 22.

Naar flere Sagvoldere skulle eller dog kunne sagsøges under eet, og Sagen imod dem ikke ifølge denne Lov kan indbringes for andet Værneting, kan den anlægges ved enhver Ret, som for nogen af Sagvolderne er Hjemting.

§ 23.

Kan Sagen i Medhold af denne Lov anlægges ved flere forskellige Retter, har Sagsøgeren Valget, for saa vidt ikke andet fremgaar af Lovens Forskrifter.

§ 24.

Naar Parterne vedtage det, kunne de indbringe deres Sag for, hvilken af samt- lige ligeartede Retter i første Instans de ville, uden at Rettens Samtykke behøves.

§ 25.

Udlændinge kunne sagsøges her i Riget, for saa vidt nogen Ret ifølge de for- anstaaende Regler kan anses som Værneting i Sagen.

Gives der ingen Ret i Riget, ved hvilken Sagen imod Udlændingen herefter kan anlægges, skal det. for saa vidt ikke særlige traktatmæssige Bestemmelser ere til Hinder derfor, være Indlændinge tilladt i Sager angaaende Formueretsforhold at sag- søge Udlændingen i den Retskreds, hvor han ved Stævningens eller Forligsklagens Forkyndelse opholder sig eller har Gods.

Med Hensyn til svenske Undersaatter har det sit Forblivende ved Lov om svenske Dommes Fuldbyrdelse m. v. af 19de Februar 1861 § 6.

Kapitel III.

Forening af flere Krav under samme Retssag.

§ 26.

Flere Krav af samme Sagsøger mod samme Sagvolder kunne fra først af for- enes under een Retssag, selv om de hvile paa forskellige faktiske og retlige Grunde og ere af ulige Beskaffenhed, naar Retten er kompetent med Hensyn til dem alle, og samme Procesart er anvendelig paa dem.

§ 27.

Under samme Betingelser kunne flere Parter fra først af sagsøge eller sag- søges i Forening under samme Retssag; dog udfordres endvidere hertil, for saa vidt Kravene ikke have fælles Oprindelse eller særlig Lovforskrift hjemler deres Forening, at ingen af Parterne gør Indsigelse derimod.

§ 28.

Enhver, der tror sig i det hele eller for en Del berettiget til den Ting eller den Rettighed, som er Genstand for en Retstrætte i første Instans imellem andre, kan under Iagttagelse af Reglerne i Kapitel XIX indtræde som Intervenient i den begyndte Sag.

Intervention kan ikke finde Sted, naar den Ret, for hvilken Sagen svæver, ikke ved Parternes Samtykke kunde gøres kompetent til at paakende Interventions- søgsmaalet, dersom det anlagdes særskilt.

§ 29.

Enhver, der har en retlig Interesse i, at en Part vinder en for Retten svæ- vende Sag, kan indtræde i Sagen til denne Parts Understøttelse og faa Adgang til at ytre sig i Sagen i Overensstemmelse med de nærmere Regler i Kapitel XIX.

§ 30.

Sagsøgeren kan andrage paa at maatte tilstævne (adcitere) Trediemand for at faa Dom over ham enten alternativt ellet tilsammen med Sagvolderen. Saadant An- dragende kan dog ikke tages til Følge, naar det maa tilregnes Sagsøgeren som en Forsømmelse, at den paagældende Trediemand ikke fra Begyndelsen af er bleven ind- draget under Søgsmaalet, I øvrigt blive de i Kapitel XIX givne Regler at iagttage.

§ 31.

Ved Anvendelsen af de i dette Kapitel indeholdte Regler forbeholdes der dog Retten den samme ved § 94 tillagte Myndighed.

Kapitel IV.

Tilfælde, hvor Rettens Personer skulle eller kunne vige deres Sæde.

§ 32.

Ingen Dommer maa handle i en Sag, naar han

1) selv er Part i Sagen eller er interesseret i dens Udfald;

2) er beslægtet eller besvogret med nogen af Parterne i op- eller nedstigende Linie eller i Sidelinien saa nær som Søskendebørn, eller er en af Parternes Ægte- fælle, Værge, Kurator, Adoptiv- eller Plejefader, Adoptiv- eller Plejesøn;

3) er beslægtet eller besvogret i op- eller nedstigende Linie eller beslægtet i Side- linien saa nær som Søskende med nogen i Sagen optrædende Sagfører eller anden Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne;

4) har aflagt Vidnesbyrd eller været Syns- eller Skønsmand i Sagen eller handlet i den som Sagfører eller i øvrigt som Rettergangsfuldmægtig for nogen af Parterne;

5) som Dommer har handlet i Sagen i den underordnede Instans.

Den Omstændighed, at Dommeren, fordi flere Embedsvirksomheder ere forenede i hans Person, tidligere af den Grund har haft med Sagen at gøre, medfører ikke Inhabilitet, naar der ikke efter de foreliggende Omstændigheder er Grund til at antage, at han har nogen særegen Interesse i Sagens Udfald.

§ 33.

I de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde er Dommeren, hvis han er Enkeltdommer, pligtig efter Kendelse, afsagt af ham selv, at vige sit Sæde. Beklæder han Retten i Forening med andre Dommere, er han pligtig at gøre Retten Meddelelse om de Omstændigheder, som ifølge foregaaende Paragraf formenes at medføre hans Inhabilitet, ligesom ethvert andet Medlem af Retten, der maatte være bekendt med saadanne Omstændigheder, er berettiget og forpligtet til at rejse Spørgsmaal derom, hvorefter Afgørelse træffes ved Kendelse af Retten, uden at han selv er udelukket fra at deltage i Paakendelsen af Spørgsmaalet.

§ 34.

Parterne kunne ikke blot fordre, at en Dommer skal vige sit Sæde i de i § 32 angivne Tilfælde, men enhver af dem kan fremsætte Indsigelse mod, at en Dommer be- klæder Retten, naar andre Omstændigheder foreligge, som ere egnede til at vække Tvivl om hans fuldstændige Upartiskhed. I Tilfælde af den sidstnævnte Beskaffenhed kan ogsaa Dommeren selv, naar han frygter for, at Parterne ej kunne have fuld Tillid til ham, vige sit Sæde, selv om ingen Indsigelse mod ham fremsættes. Beklædes Retten af flere Dommere, kan enhver af disse rejse det Spørgsmaal, om nogen af Rettens Med- lemmer paa Grund af Omstændigheder af heromhandlede Art bør fratræde.

De Spørgsmaal, som maatte opstaa i Henhold til nærværende Paragraf, afgøres paa samme Maade, som i § 33 er bestemt med Hensyn til de i § 32 omhandlede Tilfælde.

§ 35.

Spørgsmaalet om en Dommers Fratræden bør saa vidt muligt rejses før den mundtlige Forhandlings Begyndelse. Det kan afgøres, uden at Parterne have haft Ad- gang til at ytre sig derom.

§ 36.

Indsigelse fra Parternes Side mod en Dommers Habilitet behandles i processuel Henseende som andre Formalitetsindsigelser.

§ 37.

Kendelser, hvorved en Enkeltdommer erklærer at ville vige sit Sæde, eller hvorved det paalægges en Dommer i en Kollegialret at vige sit Sæde, ere ikke Gen- stand for Anke eller Kære. Imod Kendelser, hvorved Indsigelser mod en Dommers Habilitet forkastes, kan Kæremaal rejses. Naar det straks forlanges, kan i denne Anledning en kort Udsættelse af Sagen tilstaas.

§ 38.

Fra det Øjeblik, da Retskendelse for, at en Dommer skal vige sit Sæde, er afsagt, er denne Dommer kun berettiget til at foretage saadanne Handlinger i Sagen, som ej kunne opsættes.

§ 39.

De om Dommere givne Forskrifter finde ogsaa Anvendelse paa Retsskrivere. Afgørelsen af Habilitetsspørgsmaalet træffes af Retten.

Kapitel V.

Sagens Parter.

§ 40.

Hvo der er ret Sagsøger eller Sagvolder, afgøres efter Lovgivningens alminde- lige Regler.

Ligeledes afgøres det efter Lovgivningens almindelige Regler, om det ifølge Retsforholdets Beskaffenhed er

nødvendigt, at flere Personer optræde som Proces- fæller for at udgøre ret Sagsøger eller Sagvolder.

§ 41.

Hvor et nødvendigt Procesfællesskab mellem flere Personer finder Sted, og i et Retsmøde en eller flere af disse udeblive, medens en eller flere af dem give Møde, repræsenterer den eller de, der møde, de udeblevne.

§ 42.

Myndigheden til at raade over Retstrætter som Part afgøres efter den borger- lige Rets Regler; dog tages kun Hensyn til Sagens egentlige Genstand, men ikke til Procesomkostninger.

§ 43.

Retten har ikke paa Embeds Vegne at afkræve Parterne Bevis for, at de ere myndige til at raade over Processen. Afvisning paa Grund af Sagsøgerens eller Sag- volderens Mangel paa Myndighed til at raade over Sagen, finder derfor kun Sted efter Paastand.

Dog kan Retten paa Embeds Vegne afvise Sagen enten straks, eller naar de fornødne Oplysninger ikke fremskaffes, naar der ifølge den Maade, hvorpaa Parterne i Processkrifterne betegnes, eller i øvrigt ifølge de foreliggende Oplysninger er Grund til at antage, at nogen af dem mangler Myndighed til at raade over Sagen.

§ 44.

Enhver kan baade som Sagsøger og som Sagvolder gaa i Rette for sig selv.

Højesteret og Landsret kunne, naar en Parts Processkrifter findes uforstaaelige, tilbagevise disse og tilkendegive Parten, at han maa lade sin Sag udføre for sig af en Sagfører; ligeledes kunne de under de mundtlige Forhandlinger afvise en Part, der selv udfører sin Sag, og henvise ham til at lade en Sagfører møde for sig, naar det viser sig, at han ikke kan fremstille Sagen med tilbørlig Ro og Klarhed. Retten træffer i de anførte Tilfælde de fornødne Bestemmelser med Hensyn til Sagens Ud- sættelse. Saafremt ovenomhandlede af Retten givne Paalæg, som ej ere Genstand for Anke eller Kære, ikke efterkommes, anses Parten som den, der ikke har indgivet de paagældende Processkrifter, eller som den, der udebliver under paagældende mundtlige Forhandling.

Kapitel VI

Kapitel VII.

Rettergangsfuldmægtige.

§ 45.

Sagførere ere eneberettigede til at møde i Retten som Fuldmægtige for Par- terne; dog kan der mødes af Værger for umyndige og umyndiggjorte, af Kuratorer for mindreaarige, af faste Lavværger for Enker, ved Ægtefælle, beslægtede og besvog- rede i anden Grad af Sidelinien 'eller nærmere samt ved Personer, der staa i fast Tjenesteforhold til Parten, saaledes at de ere antagne af ham for ikke kortere Tid end en Maaned.

Den, der foregiver at staa i et af de ovennævnte Forhold til Parten, maa være rede til at føre Bevis herfor, naar det af Retten eller Modparten forlanges; dog kan Retten undtagelsesvis tilstaa en passende Udsættelse hertil.

§ 46.

Endvidere er det under Skiftebehandlinger tilladt at lade møde for sig ogsaa ved andre end de i foregaaende Paragraf omhandlede Personer, og det samme gælder under Fogedforretninger, derunder Auktionsforretninger, for dens Vedkommende, imod hvem Retshandlingen er rettet, og under sidstnævnte Forretninger for de bydendes Vedkommende.

§ 47.

Den, der uden at være Sagfører møder som Fuldmægtig for Parten, maa være personlig myndig og uberygtet.

Retten har paa Embeds Vegne at afvise Personer, der ikke ere berettigede til for den at give Møde for andre, og at tilbagevise Processkrifter, der ere underskrevne af andre end Parten og de foran nævnte mødeberettigede Personer.

§ 48.

Det, der i § 44 er bestemt om Rettens Myndighed til at tilbagevise en Parts Processkrifter eller til at udelukke Parten selv fra den mundtlige Forhandling, skal under Uge Betingelser gælde med Hensyn til Rettergangsfuldmægtige, der ikke ere Sagførere.

§ 49.

En Rettergangsfuldmægtigs Handlinger eller Undladelser ere, for saa vidt som de falde inden for Bemyndigelsens Grænser, lige saa bindende for Parten, som om de vare foretagne af denne selv.

Dog kunne Tilstaaelser eller andre Erklæringer om det faktiske i Sagen, som fremkomme under de mundtlige Forhandlinger, tilbagekaldes eller berigtiges af Parten selv, naar dette sker straks og umiddelbart efter at Partens Rettergangsfuldmægtig har talt.

§ 50.

Rettergangsfuldmægtigens Bemyndigelse til at handle for en Part ophæves i Forhold til Modparten ikke derved, at Parten er død, kommen under Konkurs eller har mistet sin Myndighed til at raade over Sagen, ej heller derved, at Parten er bleven myndig til selv at raade over Processen, men kun ved en Tilkendegivelse til Modparten om Befuldmægtigelsens Ophør.

§ 51.

Retten paaser paa Embeds Vegne, at den, der møder som Rettergangsfuld- mægtig for en Part, er befuldmægtiget hertil.

Dog afkræves der ikke paa Embeds Vegne Sagførere Bevis for, at de ere befuldmægtigede for Parten, og, naar deres Befuldmægtigelse benægtes af Modparten, kunne de forlange Udsætttelse for at tilvejebringe det fornødne Bevis.

Andre Rettergangsfuldmægtige end Sagførere maa være i Stand til straks for Retten og Modparten at føre Bevis for Befuldmægtigelsen, da de ellers straks kunne afvises.

§ 52.

Naar en i øvrigt til at møde for en Part beretttiget Person erklærer at ville varetage Partens Sag og forpligte sig til at tilvejebringe dennes Billigelse, og ingen anden giver Møde for Parten, kan han, naar saadant kan ske uden væsentlig Ulempe, af Retten stedes hertil enten mod eller uden Sikkerhedsstillelse. Den paagældende har da inden næste Retsmøde eller dog inden en anden af Retten bestemt Frist at tilvejebringe Partens Godkendelse af hans Handlinger; i modsat Fald afvises han og har at tilsvare Modparten de ved Retsmøderne foranledigede Omkostninger saavel som muligt Tab ved Sagens Forhaling.

§ 53.

Om end en Part i øvrigt lader sin Sag udføre ved en Rettergangsfuldmægtig, er han dog ikke udelukket fra selv at ytre sig under den mundtlige Forhandling, umiddelbart efter at hans Rettergangsfuldmægtig har talt.

Kapitel VII.

Retsmøder og Retsbøger.

§ 54.

Over de til Retten indkomne Sager føres en Sagliste. For de enkelte Rets- dage affattes derhos Retslister, paa hvilke de Sager, som skulle komme for, optages. De nærmere Regler for Affattelsen og Bekendtgørelsen af Retslisterne fastsættes af Justitsministeriet.

Rettens Formand afgør, i hvilken Orden de Sager, der ere ansatte til For- handling paa samme Retsdag, skulle foretages. Sager, som ikke naa at komme til Forhandling, overgaa uden videre paa Retslisten for næste Retsdag, medmindre For- manden bestemmer anderledes.

Retten eller dens Formand er bemyndiget til at lade en Sag udgaa af Rets- listen og overføre den paa Retslisten for en af de paafølgende Retsdage, naar der er Grund til at antage, at Sagen enten af Hensyn til Rettens Forretninger, Retsperso- nalet eller andre Aarsager, saasom Forhindringer for Sagførere, Parter, Vidner, Syns- mænd eller desl., ikke vil kunne forhandles paa den oprindelig fastsatte Tid. Oplys- ninger i denne Henseende kunne baade mundtligt og skriftligt meddeles Rettens For- mand, saavel under Retsmøder som uden for disse.

Naar en Sag ifølge denne Paragraf overføres paa Retslisten for en følgende Retsdag, lader Rettens Formand, for at forebygge forgæves Møder, alle vedkommende saa hurtigt som muligt underrette derom.

§ 55.

Naar Hensyn til Retspersonalet eller Rettens øvrige Forretninger kræver det, kan Formanden afbryde begyndte Retsmøder, eller afsige eller udsætte berammede Retsmøder, hvorom da Underretning snarest muligt bliver at give alle Vedkommende.

Naar et Retsmøde ophører til fastsat Klokkeslet eller ifølge Rettens Bestem- melse, fortsættes afbrudte Forhandlinger i det næste Retsmøde, medmindre Rettens Formand bestemmer anderledes. Afsiges eller udsættes et berammet Retsmøde, overgaa Sagerne til det næste Retsmøde, der holdes, medmindre særlig Bestemmelse træffes om en anden Tid til deres Foretagelse.

§ 56.

Alle Retsmøder ere offentlige; dog kan Retten paa Begæring af en Part eller i Embeds Medfør beslutte, at

Forhandlingen skal foregaa for lukkede Døre, naar Hensyn til Sædeligheden eller den offentlige Orden kræver det. I saadanne Til- fælde kan der dog af Rettens Formand tilstedes enkelte Personer Adgang. Domme afsiges stedse i offentligt Møde.

§ 57.

Rettens Beslutning om, at Dørene skulle lukkes, sker ved Kendelse, efter at Parterne have haft Lejlighed til at udtale sig. Kendelsen, der ikke er Genstand for Kære, afsiges offentligt; om Dørene skulle lukkes under den forudgaaende Forhandling, afgør Rettens Formand.

Beslutning om, at Dørene skulle lukkes, kan træffes saavel ved Forhandlingens Begyndelse som i Løbet af denne; den kan straks eller senere indskrænkes til en Del af Forhandlingen.

§ 58.

Adgang til offentligt Retsmøde kan nægtes Personer under 18 Aar samt enhver, der fremstiller sig i en saadan Tilstand, at hans Nærværelse vilde stride mod Rettens Værdighed eller god Orden. Rettens Formand kan under enhver Omstændighed, for at hindre, at Rummet overfyldes, begrænse Antallet af de Personer, som indlades.

§ 59.

Landsretter og Underretter kunne bestemme, at Domsforhandlingen helt eller delvis skal foregaa uden for Rettens Sæde, naar saadant af Hensyn til Bevisførelsen skønnes hensigtsmæssigt.

§ 60.

Rettens Formand vaager over, at Forhandlingen foregaar med den tilbørlige Orden og Værdighed. Han er til den Ende berettiget til at afbryde og tilrettevise Parter, Vidner eller andre, naar de tillade sig upassende Udtalelser eller utilbørlige personlige Angreb. Vedbliver en Part hermed trods Tilrettevisning, kan Ordet fra- tages liam. Personer, der ved støjende eller anden utilbørlig Adfærd forstyrre For- handlingerne eller tilsidesætte den Agtelse, som skyldes Retten, kunne udvises af Rets- salen. Bliver Ordet frataget en Part eller bortfjernes han, kan Forhandlingen fort- sættes, hvis Retten ikke finder en Udsættelse nødvendig.

For Fornærmelser mod Retten eller nogen af de for samme mødende, Uorden, hvorved Forhandlingerne forstyrres, eller Ulydighed mod Formandens Befalinger kan Retten (herunder ogsaa Fogedret og Skifteret) ved en Kendelse, der afsiges straks, paalægge Straf af Bøder indtil 40 Kr. eller simpelt Fængsel indtil 8 Dage.

De Straffe, som paalægges i Henhold til denne Paragraf, medføre ingen Ind- skrænkning i Adgangen til at drage den skyldige til Ansvar efter Straffelovens alminde- lige Regler, hvor disse i øvrigt ere anvendelige.

Politiet er forpligtet til uvægerlig og øjeblikkelig at yde Retten Bistand til Udførelse af denne Paragrafs Forskrifter.

§ 61.

De Forretninger, som ifølge denne Lov paahvile Rettens Formand, udføres, naar Retten beklædes af en Enkeltdommer, af denne.

§ 62.

Angaaende alle Retshandlinger optages Beretning i Retsbogen.

I Retsbogen indføres først Angivelse af:

1) Tiden og Stedet for Retsmødet,

2) Navnene paa de Personer, der fungere som Dommere og Retsskriver,

3) Sagens Nummer med Parternes Navne,

4) Navnene paa de Personer, der ere til Stede som Parter eller paa disses Vegne eller til deres Bistand.

§ 63.

Retsbogen skal indeholde en kort Fremstilling af Forhandlingernes Gang i Almindelighed.

Paastande, Indsigelser, Begæringer, Erklæringer og Forklaringer af Parter, Vidner og Syns- og Skønsmænd blive at optage i Retsbogen i de Tilfælde og i det

Omfang, hvori saadant i Loven er foreskrevet eller tilladt.

§ 64.

Rettens Domme, Kendelser og øvrige Beslutninger optages fuldstændig i Retsbogen.

I Retsbogen gøres fremdeles Bemærkning om Overleverelsen eller Fremlæg- gelsen af alle skriftlige Fremstillinger, Dokumenter, Forkyndelser, Meddelelser og andre Aktstykker, som derhos blive at forsyne med Fremlæggelsespaategning.

§ 65.

Retsbogen underskrives af Rettens Formand. Den afgiver Bevis for, hvad der er foregaaet under Retshandlingen. Modbevis er ikke udelukket.

§ 66.

Stævningen og Parternes øvrige Processkrifter forblive i Rettens Arkiv. Af Dokumenter og andre Aktstykker, der benyttes som Bevis, skulle, naar de forlanges tilbageleverede, Genpart, der bekræftes af Retsskriveren, afgives til Retten; dog und- tages herfra Dokumenter, der ere Udskrift af Embedsprotokoller. Om og i hvilket Om- fang Genpart skal tages af Handelsbøger, Regnskabsbøger eller andre Dokumenter af betydeligt Omfang, beror paa Formanden.

§ 67.

Retsskriveren samler de enhver Sag vedkommende Dokumenter og bevarer dem samt de af tilbageleverede Originaler tagne Genparter.

I øvrigt bestemmes det nærmere ved Anordning for hver enkelt Ret, hvilke Bøger der skulle føres ved den, samt hvorledes de skulle indrettes.

§ 68.

Parterne saavel som enhver anden, som deri har retlig Interesse, kan hos Rets- skriveren forlange Udskrift af Retsbøgerne samt af de øvrige ved Retten beroende, til Sagen hørende Dokumenter.

Kapitel VIII.

Forkyndelser og Meddelelser.

§ 69.

Forkyndelser og andre processuelle Meddelelser skulle, for saa vidt ikke Loven eller Overenskomst mellem Parterne medfører Undtagelse, foregaa ved en Stævnings- mand eller i de i § 72 Nr. 3 angivne Tilfælde ved Politiet.

§ 70.

Enhver beskikket Stævningsmand kan med fuld Retsvirkning iværksætte For- kyndelser under Iagttagelse af de i Loven givne Forskrifter. Gyldigheden af det fore- tagne svækkes ikke derved, at Stævningsmanden har handlet uden for den Retskreds, i hvilken han er ansat.

En Stævningsmand maa ikke foretage eller deltage i en Forretning, naar nogen af Parterne er hans Ægtefælle eller beslægtet eller besvogret med ham i lige op- eller nedstigende Linie eller i første Sidelinie, eller han selv er Part i Sagen eller er inter- esseret i dens Udfald.

Ved Anordning gives der en Instruks samt de fornødne Disciplinærbestem- melser for Stævningsmænd.

§ 71.

Det, der skal forkyndes paa den i § 69 foreskrevne Maade, gives i dobbelt Ud- færdigelse til den, der skal iværksætte Forkyndelsen. Parten kan begære Foretagelsen af Forkyndelser enten umiddelbart hos en Stævningsmand eller for saa vidt Forkyn- delsen skal ske paa et andet Sted end det, hvor Parten opholder sig, gennem vedkom- mende Underret, som imod Forudbetaling af alle fornødne Udgifter er pligtig at be- sørge Begæringen til en Stævningsmand.

Begæringen om Forkyndelse skal efterkommes snarest muligt, i Byerne senest inden 24 Timer, paa Landet senest inden 48 Timer efter Modtagelsen. Vedkommende Part kan forlange, at Stævningsmanden skal undertegne en ham forelagt skriftlig Til- staaelse for, at han til den angivne Tid har modtaget Begæringen.

Naar Forretningen udføres af en Stævningsmand, skal en anden Stævnings- mand eller, i særdeles paatrængende Tilfælde, en anden god Mand tilkaldes som Vidne.

§ 72.

Ved Iværksættelse af Forkyndelsen gælde følgende Regler: 1) Forkyndelsen bør saa vidt muligt søges iværksat for den paagældende personlig, ordentligvis paa hans Bopæl eller midlertidige Opholdssted. Forkyndelse for den

paagældende personlig er gyldig, uanset hvor den sker. Dog kan den i intet Fald ske i Kirken eller paa andet Sted, medens Gudstjeneste eller kirkelige Handlinger foregaa der.

2) Kan Forkyndelsen ikke ske for den paagældende personlig, kan den gyldig iværk- sættes paa hans Bolig i Riget for hans Ægtefælle, Børn over 18 Aar, Tjeneste- folk eller andre til Husstanden hørende voksne Personer, som er til Stede der; ere saadanne ikke at træffe, da for vedkommendes Husvært, Principal, Husbonde Læremester eller Arbejdsherre, for saa vidt denne træffes til Stede der. For- kyndelsen kan endvidere foregaa paa den paagældendes Kontor, Værksted eller andet fast Forretningslokale for en til Kontoret hørende, paa Værkstedet arbej- dende eller i Forretningen ansat voksen Person, som findes til Stede, og for Skipperes og Søfolks Vedkommende paa det Skib, hvortil de høre, for en til Skibet hørende voksen Person, der findes til Stede. Har den paagældende ikke Bopæl, Kontor, Værksted eller andet Forretningslokale i Riget, og ikke hører til et herværende Skib, kan Forkyndelsen ske paa hans midlertidige

Opholdssted i Riget, for dem, hos hvem han er til Huse.

3) Har Stævningsmanden ikke kunnet iværksætte Forkyndelsen paa nogen af de oven for angivne Maader, skal han i Forbindelse med det tilkaldte Vidne paa- tegne Udfærdigelsen Attest herom og straks overlevere den til Politiet, der sna- rest muligt skal søge at iværksætte Forkyndelsen.

4) Forkyndelser, som ske paa vedkommendes Bolig eller sædvanlige Opholdssted, skulle foregaa imellem Kl. 7 Morgen og Kl. 8 Aften. Paa Søn- og Helligdage maa de ordentligvis ikke foregaa i Tiden fra Kl. 9 Formiddag til Kl. 4 Efter- middag.

Udføres Forretningen af en Stævningsmand, har denne, for at iværksætte den, ikke blot at handle efter det, som af Parten opgives ham, men ogsaa selv af bedste Evne at søge alle fornødne Underretninger.

§ 73.

Bemyndigelsen til den enkelte Forretning behøver ikke at godtgøres for den eller dem, for hvem Forkyndelsen sker.

De Personer, for hvem Forkyndelse i Henhold til Reglerne i § 72 Nr. 2 fore- tages, kunne i Reglen ikke vægre sig ved at modtage den. Nægter nogen ubeføjet at modtage Forkyndelsen, eller forsømmer han, hvor Forkyndelsen er sket, at levere Vedkommende den ved Forkyndelsen overleverede Genpart, uagtet dette kunde ske uden Udgift eller Besvær, kan han ved Kendelse under Sagen tilpligtes at erstatte de ved hans Vægring eller Undladelse forvoldte Omkostninger.

§ 74.

Det ene Eksemplar af den Udfærdigelse, som forkyndes, overgives til den eller dem, for hvem Forkyndelsen sker, medens det andet Eksemplar tilbagegives til den, der har begært Forkyndelsen.

Førstnævnte Eksemplar skal, hvis Forkyndelsen ikke er sket for den ved- kommende personlig, forinden Afleveringen forsynes med en Paategning, der inde- holder fornøden Angivelse af den Dag og Time, paa hvilken, det Sted, hvor, og de Personer, for hvem Forkyndelsen er sket. Sidstnævnte Eksemplar skal i alle Tilfælde forsynes med Paategning af ovennævnte Indhold, og, hvis Forkyndelsen ikke er sket for vedkommende selv, tillige med Paategning om, hvorledes der i den Anledning er forholdt, samt hvad der er opgivet om hans Opholdssted.

Er det ikke lykkedes Politiet at iværksætte Forkyndelsen, fordi den paagæl- dende ikke har kunnet antræffes i Retskredsen og ej heller har Bolig eller midler- tidigt Opholdssted der, tilbagegives Udfærdigelsen med Paategning om det stedfundne samt om, hvad der er Politiet bekendt angaaende hans Bolig eller Opholdssted.

Paategningen afgiver Bevis for det, som ifølge den er foregaaet; dog er Mod- bevis ikke udelukket.

Gaar Politiets Opgivelse ud paa, at paagældende har Bopæl eller Opholdssted andetsteds i Riget, bliver Forkyndelsen ifølge Partens Foranstaltning at iværksætte

der i Overensstemmesse med de foranstaaende Regler.

§ 75.

Har vedkommende bekendt Bolig eller Opholdssted i Udlandet, og kan For- kyndelse ikke ske her i Riget overensstemmende med § 72, sker Forkyndelse eller Meddelelse paa den ved Stedets Love hjemlede Maade. Parten kan fordre, at Retten skal udstede de i saa Henseende fornødne Begæringer til paagældende fremmede Myndigheder.

§ 76.

Ser Politiet sig ikke i Stand til at opgive paagældendes Bopæl eller Opholds- sted inden Riget, og kan det heller ikke opgives, om og hvor paagældende har Bopæl eller Opholdssted i Udlandet, iværksættes Forkyndelsen ved 3 Gange gentagen Ind- rykkelse i den almindelige Tidende, som ved kgl. Anordning bestemmes til retslige Bekendtgørelser. Det er i saadant Fald tilstrækkeligt, at Udfærdigelsens Indhold ind- rykkes i Udtog med Bemærkning, at den selv henligger til Modtagelse paa vedkom- mende Rets Skriverkontor. I Bekendtgørelsen skal det udtrykkelig bemærkes, hvor- paa det støttes, at denne Forkyndelsesmaade benyttes.

Ovenstaaende Regel gælder ogsaa, naar den paagældende fremmede Myndighed har vægret sig ved at efterkomme den til samme ifølge § 75 rettede Begæring; dog skal i saa Fald Udfærdigelsen tillige tilstilles vedkommende med Posten i betalt Brev, der skal anbefales. Postembedsmanden har at forsyne det ene Eksemplar af Udfær- digelsen med Paategning om, at ligelydende Eksemplar er afsendt til nærmere be- tegnet Adresse i betalt og anbefalet Brev. Paategningen afgiver Bevis herfor, ind- til Modbevis føres.

§ 77.

Parterne kunne vedtage, at et opgivet Sted skal agtes for Bopæl, og dette bliver da, for saa vidt der sammesteds forefindes nogen af de i § 72 Nr. 2 nævnte Personer, eller nogen, som erklærer sig for befuldmægtiget til at modtage Forkyndelsen,

ved Anvendelsen af de foregaaende Regler at behandle som den virkelige Bopæl.

§ 78.

En Forkyndelse, der er sket overensstemmende med de i §§ 72—77 givne Regler, anses lovlig, uagtet den ikke ved de trufne Foranstaltninger maatte komme til paagældendes Kundskab.

§ 79.

Meddelelse, som under Retsmøde i Salen gives vedkommende personlig til Retsbogen, kan altid træde i Stedet for Forkyndelse.

§ 80.

Benytte begge Parter Sagførere til at udføre Processen, kunne Meddelelser til Sagførerne under Sagens Gang ske umiddelbart fra den ene Sagfører til den anden uden Stævningsmænds Mellemkomst, blot imod simpelt Modtagelsesbevis.

Meddelelsen kan gyldigt afleveres paa Sagførerens Kontor til enhver Tid, dette er aabent, og Modtagelsesbeviset kan udstedes af Sagførerens der tilstedeværende Fuldmægtige eller andre Kontorbetjente.

§ 81.

De fra Retten udgaaende Meddelelser ske paa den Maade, som Rettens For- mand i hvert enkelt Tilfælde finder hensigtsmæssigst, og uden at lians Beslutninger herom ere Genstand for Kære. Det er tilladt at tilstille Meddelelsen med Posten.

§ 82.

Naar der af Retten i et behørig afholdt Møde træffes Beslutning om Tids- punktet for et nyt Møde eller for en Retshandlings Iværksættelse, anses de Personer, der ere til Stede og paahøre Beslutningen, for at have faaet tilstrækkelig Underret- ning derom. Personer, som have været lovlig tilsagte til Mødet, men som enten ere udeblevne eller have forladt Mødet, forinden Beslutningen der toges, have intet Krav paa særlig Forkyndelse eller Meddelelse om det nye Møde eller om Tidspunktet for de besluttede Retshandlingers Iværksættelse. Dog bør Retten ikke undlade ved Bud- sendelse eller med Posten at give dem Meddelelse om Beslutningen, for saa vidt denne antages at være af Interesse for dem.

§ 83.

Indkaldelser og Meddelelser til militære, hvilke med de af Forholdets Natur flydende Lempelser blive at forkynde efter de i dette Kapitel givne Regler, skulle til- lige anmeldes for Afdelingschefen, som foranlediger paagældendes Møde for Retten, hvor saadant gøres fornødent.

Kapitel IX.

Procesmaaden i Almindelighed.

§ 84.

En Sag anses for anlagt, naar Forligsklage eller Stævning er indleveret til Berammelse eller Sagen er anmeldt for Retten efter § 200, 2det Stykke.

Ved Forkyndelsen af Stævningen eller Fremlæggelsen af den i § 200, 2det Stykke omhandlede Angivelse anses Sagen for tingfæstet; en Modfordring er at anse som tingfæstet ved Fremlæggelsen eller Meddelelsen af det Svarskrift, hvori den fremsættes.

I det i § 273, 3die Stykke nævnte Tilfælde er Sagen anlagt, naar den er an- meldt for Retten, og tingfæstet, naar den foretages i Retten.

Indtil Sagsøgeren mundtlig har nedlagt sin Paastand under Domsforhandlingen, staar det ham frit for at hæve Sagen, dog at Sagsøgeren ikke derved kan forhindre, at der gives sagsøgte Dom for allerede tingfæstede Modfordringer. Efter det anførte Tidspunkt kan Sagsøgeren derimod ikke ensidig hæve Sagen, jfr. dog § 240.

§ 85.

Sagsøgte er berettiget til at fremsætte Modfordringer, for saa vidt som disse enten have fælles Oprindelse med Hovedfordringen eller dog ere ud jævnelige (kompu- table) med den. Der kan gives selvstændig Dom for Modfordringen.

Under Proceduren behandles Modfordringen som en Bestanddel af Sagsøgtes Forsvar. Den fremsættes og forhandles i Forbindelse med hans Indsigelser paa samme Maade som disse. Dog kan Retten udøve den samme ved § 94 tillagte Myndighed ogsaa med Hensyn til Modfordringer.

§ 86.

Retssager forhandles mundtlig. Skrift anvendes kun i det Omfang, i hvilket Loven særlig bestemmer det.

Ved den mundtlige Forhandling benyttes frit Foredrag. Oplæsning tilstedes kun, for saa vidt Rettens Formand tillader det.

Naar Oplæsning skal finde Sted, foregaar den enten ved Parten selv eller ved Retsskriveren efter Formandens Bestemmelse.

§ 87.

Retssproget er dansk. Afhørelse af Personer, der ikke ere det danske Sprog mægtige, foregaar ved Hjælp af en edsvoren Tolk; dog kan ved Underret Tilkaldelse af Tolk undlades, naar Parterne ikke gøre Fordring herpaa, og Retten tiltror sig for- nødent Kendskab til det fremmede Sprog.

Dokumenter, der ere affattede i fremmede Sprog, skulle ledsages af en Over- sættelse, der, naar Retten eller Modparten forlanger det, skal autoriseres af en offentlig ansat Translatør.

Afhørelse af døve, stumme og døvstumme foregaar enten ved Hjælp af Per- soner, der ere kyndige i Tegnsproget eller Talemetoden, og som forud tages i Ed, eller ved skriftlige Spørgsmaal og Svar.

Til at bistaa som Tolk eller Tegnsprogkyndig maa ingen tilkaldes, der ifølge §§ 32 og 34 vilde være udelukket fra at handle som Dommer i Sagen. I øvrigt blive de om Vidner gældende Regler at anvende paa de nævnte Personer med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur, og for saa vidt ikke noget andet særlig er foreskrevet.

§ 88.

Rettens Formand leder Forhandlingen. Han bestemmer Rækkefølgen af de enkelte Dele af Forhandlingen, for saavidt Loven ikke indeholder Forskrifter derom. Ingen maa tage Ordet uden ifølge hans Tilladelse; han kan fratage den Part Ordet, som ikke vil rette sig efter hans Ledelse. Han drager Omsorg for saa vidt muligt at fjærne alt, hvad der til Unytte trækker Forhandlingen i Langdrag, og slutter Forhand- lingens enkelte Dele, naar han anser det foreliggende Emne for tilstrækkeligt behandlet.

§ 89.

Enhver af Parterne er pligtig bestemt og utvetydigt at angive de Kendsgernin- ger, paa hvilke han støtter sine Paastande, saavel som bestemt og utvetydigt at er- klære sig over de af Modparten anførte Kendsgerninger og de af denne til ham stillede Opfordringer.

Om en ikke særskilt og udtrykkeligt benægtet Kendsgerning skal anses ind- rømmet eller bestridt, og hvilken Virkning Undladelse af behørig at besvare en Op- fordring medfører, afgør Retten efter et Skøn over Forhandlingerne i det hele.

§ 90.

Retten bør ved hensigtsmæssige Spørgsmaal til Parterne søge at fjærne Uklar- hed, Tvetydighed eller Ufuldstændighed i Fremstillingen af Sagen og i andre afgivne Erklæringer.

Saavel Rettens Formand som hvert enkelt af dens andre Medlemmer kan stille Spørgsmaal.

Naar der ikke svares paa de stillede Spørgsmaal, eller Svaret ikke har til- strækkelig Bestemthed, kan Retten fortolke Tavsheden eller Ubestemtheden paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig lægge dennes Fremstilling til Grund for Paakendelsen, eller efter Omstændighederne, hvis det er Sagsøgeren, afvise Sagen.

§ 91.

Retten kan opfordre en Part til at fremlægge Situationskort, Stamtavler, Grundrids, Tegninger og andre lignende Anskueligheden befordrende Midler eller til- vejebringe Syn eller Skøn, naar Sagen ikke uden dette kan bedømmes med tilstrækkelig Sikkerhed.

Efterkommer en Part ikke denne Opfordring, kan Retten efter Omstændig- hederne bringe Reglen i § 90 sidste St. til Anvendelse.

§ 92.

Dersom Retten, efter at Optagelse til Dom er sket, finder Grund til at stille Spørgsmaal af den i § 90 omhandlede Beskaffenhed til Parterne eller til at rette yderligere Spørgsmaal til afhørte Parter, Vidner, Syns- eller Skønsmænd eller til, at der indhentes Syn eller Skøn, kan den under Angivelse af Øjemedet indkalde Par- terne og efter Omstændighederne Vidnerne, Syns- eller Skønsmændene til et Møde, i hvilket Spørgsmaalene begæres besvarede eller Parterne opfordres til snarest muligt at foretage det fornødne til at fremskaffe Synet eller Skønnet.

Udgifterne ved de i denne Paragraf omhandlede Foranstaltninger udredes for- skudsvis af det offentlige, indtil det ved den endelige Dom kan afgøres, hvilken af Parterne der skal bære dem.

§ 93.

Antager Retten, at der er Omstændigheder til Stede, som kunne medføre Af- visning paa Embeds Vegne, kan den standse Forhandlingen og opfordre Parterne til at erklære sig over Afvisningsspørgsmaalet.

Naar Afvisningsdom ikke afsiges, fortsættes Forhandlingen.

§ 94.

Retten kan bestemme, at flere for den svævende Retssager imellem de samme Parter skulle forhandles i Forbindelse med hverandre. Samme Myndighed har Retten ogsaa med Hensyn til Retssager imellem forskellige Parter, naar Søgsmaalenes For- ening fra først af ikke vilde stride imod § 27.

Ere flere Krav forenede under een Retssag, kan Retten bestemme, at en Ad- skillelse skal finde Sted og et eller flere af Kravene forhandles og paadømmes særskilt.

Frembyder Sagen flere Stridspunkter, kan Retten bestemme, at Forhandlingen foreløbig skal indskrænke sig til et eller nogle af disse; enkelte Søgsmaalsgrunde eller enkelte Indsigelser kunne som en Følge heraf gøres til Genstand for særskilt Procedure.

§ 95.

Er et Retsforhold, hvis Fastsættelse vil faa Indflydelse paa Sagens Udfald, Genstand for en ved samme eller en anden Ret svævende Retstrætte, eller er det ind- bragt til Afgørelse ved administrativ Myndighed, kan Retten enten efter Paastand eller paa Embeds Vegne bestemme, at Sagens Forhandling i det hele eller til dels skal ud- sættes, indtil hin Retstrætte er paadømt eller den administrative Afgørelse er truffen.

§ 96.

Opstaar der under en Sag Mistanke om, at en strafbar Handling, hvis For- følgning under en Straffesag vil have Indflydelse paa Sagens Udfald, er begaaet af en af Sagens Parter, kan Retten udsætte Forhandlingen, indtil Straffesagen har fundet sin Afgørelse.

§ 97.

Ved Udøvelse af den i §§ 94—96 hjemlede Myndighed har Retten at virke hen til, at den størst mulige Orden, Klarhed og Simpelhed i Forhandlingerne opnaas.

§ 98.

De i §§ 91 og 93—96 omhandlede Bestemmelser kunne træffes paa ethvert Trin af Forhandlingerne, ligesom de kunne omgøres, naar Retten anser dette hen- sigtsmæssigt.

Retten anordner det fornødne med Hensyn til Udsættelse af Sagen, naar den benytter sin i §§ 91 og 93—96 omhandlede Myndighed.

De i §§ 91 og 93—96 omhandlede procesledende Bestemmelser ere ikke Gen- stand for Anke eller Kære.

§ 99.

Naar en Part ønsker Bevis optaget for en udenlandsk Domstol, kan han af den Ret, for hvilken Sagen henstaar, eller, naar Søgsmaal endnu ikke er tingfæstet, af den Ret, ved hvilken Søgsmaalet eventuelt vil være at anlægge, begære udfærdiget en Anmodning til vedkommende Ret i det fremmede Land om Foretagelse af den paagældende Retshandling. For at Begæringen kan tages til Følge, maa Parten med- dele de Oplysninger, som kræves til Anmodningens Udfærdigelse. Ønskes saaledes Vidner førte, skulle de anføres ved Navn med Opgivelse af deres Bopæl og de særlige Forhold, hvorom deres Forklaring ønskes, samt de Dokumenter, som ønskes dem fore- lagte, eller som de opfordres til at fremlægge, nærmere opgives; saa vidt muligt skal der stilles bestemte Spørgsmaal til Vidnerne. Ønskes Skøn afgivet, skulle Skønsmæn- denes Egenskaber samt de Forudsætninger, der skulle lægges til Grund for Skønnet, tilstrækkeligt angives. Begæringen fremsættes efter de for Begæring om Bevisoptagelse ved danske Retter givne Regler, jfr. navnlig §§ 171, 213—216, 236, 257, 258 og 281.

Retten afgør ved Kendelse, om og i hvilken Udstrækning Begæringen skal efterkommes. Gaar Kendelsen ud paa, at Begæringen helt eller delvis skal efter- kommes, skal den indeholde de fornødne Oplysninger til Anmodningens Udfærdigelse, samt fastsætte den Sikkerhed, som Parten skal stille for de Omkostninger, som skønnes at ville medgaa til Bevisoptagelsen, og den Tid, inden hvilken Sikkerheden skal være stillet. Naar Sikkerheden er stillet, udfærdiger Rettens Formand en Anmodning til vedkommende Domstol om, at Bevisoptagelse maa finde Sted. Anmodningen skal, paa Grundlag af det i Kendelsen oplyste, indeholde en kort Fremstilling af det Forhold, der ligger til Grund for Sagen, samt en nøjagtig Angivelse af, hvad der begæres fore-

taget, hvorhos den skal oplyse, hvor vidt nogen af Parterne skal varsles til Forretningen, og i bekræftende Fald Varslets Længde. Anmodningen tilstilles Justitsministeriet til videre Foranstaltning.

Skal Parts Ed aflægges ved fremmed Domstol, fremsættes Begæring om dens Aflæggelse for den Ret, der har afsagt Edsdommen.

Anmodninger fra fremmede Retter om Bevisoptagelse eller andre retslige Hand- linger blive alene at efterkomme, naar de fremsendes gennem Justitsministeriet, jfr. i øvrigt §§ 135 og 172.

Kapitel X.

Rettens Raadslagninger og Afgørelser.

§ 100.

Domme, Kendelser og andre Beslutninger af en Ret, der ikke beklædes af en enkelt Dommer, og som ikke høre til de Beslutninger, Rettens Formand kan træffe, vedtages ved Afstemning efter forudgaaende Raadslagning. Afstemningen foregaar efter Tjenestealderen, saaledes at det yngste Medlem stemmer først. Formanden stemmer altid sidst, han forestaar Afstemningen og samler Stemmerne. Afstemningen sker mundtlig; de afgivne Stemmer indføres udtogsvis i en Stemmegivningsbog. Enhver Dommer har Ret til at paase, at hans Stemme gengives rigtigt.

Dommernes Raadslagninger og Afstemninger maa ikke overværes af Tilhørere, med Undtagelse af Retsskriveren.

I Afstemningen maa kun de Dommere deltage, som liave overværet den mundt- lige Forhandling og Bevisførelsen i Sagen.

§ 101.

I Dommens Vedtagelse deltage for Landsretternes Vedkommende mindst tre Medlemmer og for Højesterets Vedkommende mindst syv Medlemmer af Retten. Samme Regler gælde ogsaa for Vedtagelse af Kendelser, medmindre andet er bestemt.

§ 102.

For enhver Afgørelse skal der være Stemmeflerhed. Kræver Afgørelsen Af- stemning over flere Punkter, ere de Dommere, som have befundet sig i Mindretal, pligtige at deltage i de senere Afstemninger.

Opstaar der Meningsforskel om, hvorledes Spørgsmaalene skulle stilles, eller om Afstemningens Resultat, bliver der afstemt særskilt herom.

Den vedtagne Afgørelse føres i Pennen af Rettens Formand eller af den af de i Afgørelsen deltagende Dommere, hvem dette Hverv af Formanden overdrages.

§ 103.

Ved Dommen skal Sagen paakendes endelig uden anden Henvisning til paa- følgende Proceshandlinger end den, der hjemles ved § 197.

Bevis ved Syn eller Skøn kan ikke henskydes til Optagelse efter Dommens Afsigelse.

§ 104.

Afgørelsen træffes paa Grundlag af den mundtlige Forhandling og Bevis- førelsen, jfr. dog §§ 239, 263 og 286. Hvorledes Sagens faktiske Sammenhæng skal antages at være, afgør Retten i Henhold til det samlede Indhold af Forhandlingerne og den stedfundne Bevisførelse.

Særlig har Retten, naar der mellem Parterne er Strid, om en Skade er for- aarsaget, eller hvilken Erstatning der skal gives, og den ifølge de Oplysninger, som foreligge eller indhentes (§ 92), anser sig for at være i Stand hertil, at afgøre disse Spørgsmaal efter et Skøn over alle i Betragtning kommende Omstændigheder.

§ 105.

Retten kan ikke tilkende en Part mere, end han har paastaaet. Om Proces- omkostninger og Rettergangsbøder træffes de Bestemmelser, hvortil der efter Sagens Beskaffenhed findes Anledning, selv om ingen udtrykkelig Paastand herpaa er nedlagt.

Der maa ved Afgørelsen ikke tages Hensyn til Søgsmaalsgrunde eller Ind- sigelser, som ikke ere gjorte gældende af Parterne, om det end af Sagens Forhand- ling kan ses, at de kunde have været benyttede.

§ 106.

Ere flere Krav forenede under Sagen (§§ 26 og 27), kan Retten, saa snart noget af disse er modent til Paakendelse, afsige Dom derom.

§ 107.

Retten kan afsige Dom angaaende enkelte af de fremsatte Søgsmaalsgrunde eller Indsigelser saavel som angaaende Modfordringer, ikke blot hvor særskilt For- handling af dem er anordnet (§ 94, sidste Stykke), men ogsaa hvor de, uden at dette er Tilfældet, ere modne til Paakendelse.

Domme af den Art, som de i foregaaende Stykke omhandlede, ere dog kun at anse som Bestanddele af den endelige Dom, i hvilken de blive at lægge til Grund og saa vidt fornødent at optage; en saadan Dom kan ikke særskilt fuldbyrdes, med- mindre Retten særlig bestemmer, at den mod eller uden Sikkerhedsstillelse straks kan fuldbyrdes.

§ 108.

Domme og Kendelser skulle ledsages af Grunde. Andre Beslutninger af Retten eller Rettens Formand behøve ikke at begrundes.

Den i Rettens Afgørelse givne Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Ytringer under Sagens Behandling afgiver fuldt Bevis for disse, for saa vidt ikke Modbevis imod den føres.

§ 109.

Domme og Kendelser afsiges snarest muligt efter Forhandlingernes Slutning. Afsigelsen foregaar ved, at Konklusionen oplæses i et Retsmøde. Dersom det ikke ved Optagelsen tilkendegives, naar Dommen eller Kendelsen vil blive afsagt, skulle Parterne og efter Omstændighederne Vidner og Syns- eller Skønsmænd tilsiges til at høre den afsagt. Er den paagældende ikke saaledes sat i Kendskab om Afsigelses- tiden, regnes for hans Vedkommende de ellers fra Afsigelsen løbende processuelle Frister først fra Dommens eller Kendelsens Forkyndelse for ham.

§ 110.

Retten kan til enhver Tid i Embeds Medfør eller ifølge Begæring berigtige Skrivfejl, som ere indløbne i Henseende til Ord, Navne eller Tal, blotte Regnefejl samt saadanne Fejl og Forglemmelser, som alene vedrøre Udfærdigelsens Form. Frem- deles kan den ogsaa, naar Begæring derom fra en Part fremkommer inden Anke- fristens Udløb, og efter at der er givet Parterne Lejlighed til at ytre sig derom, be- rigtige den i Afgørelsen indeholdte Fremstilling af Parternes mundtlige Angivelser og Ytringer, for saa vidt denne erkendes at lide af Fejl, bestaaende i Forbigaaelser, Uklarheder eller Modsigelser, men derimod ikke i øvrigt foretage Forandringer enten i Begrundelsen eller Resultatet. Beslutning angaaende slige Berigtigelser træffes, og Meddelelse om dem sker efter de samme Regler, som gælde for den oprindelige Afgørelse.

Den i Henhold til Rettens Beslutning berigtigede Afgørelse træder i alle Hen- seender i Stedet for den oprindelige. Beslutningen angaaende Berigtigelse er ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 111.

Beslutninger af Retten eller dens Formand, der ikke behøve at begrundes, saavel som Kendelser af blot procesledende Beskaffenhed kunne omgøres, naar ny Op- lysninger foreligge.

Kapitel XI.

Procesomkostninger og Rettergangsbøder.

§ 112.

Enhver Part har at betale de Omkostninger, som foranlediges ved processuelle Skridt, der af ham begæres eller sættes i Bevægelse, dog med Forbehold af Ret til at faa dem erstattede af Modparten ifølge nedenstaaende Regler.

Omkostningerne ved processuelle Skridt, som Retten anordner, kunne foreløbig kræves betalte enten af den Part, i hvis Interesse Retten anser det foretagne at være, eller af begge Parter i det Forhold, som Retten bestemmer.

§ 113.

Den tabende Part er pligtig at erstatte Modparten de ham ved Retssagen paa- førte Udgifter, for saa vidt Parterne ikke selv have truffet en anden Overenskomst, eller Retten i særlige Omstændigheder finder skellig Grund til at gøre Afvigelse fra denne Regel.

Udgifter, der ikke have været hensigtsmæssige for Sagens forsvarlige Udførelse, erstattes ikke. Hvilke Udgifter der i det givne Tilfælde have været hensigtsmæssige, afgør Retten efter sit Skøn. Beløbet ansættes under et til en rund Sum, saaledes at de virkelige Udgifter saa vidt muligt erstattes fuldt ud.

Den Omstændighed, at enkelte Søgsmaalsgrunde eller Indsigelser forkastes eller enkelte Beviser anses ikke at oplyse noget i Sagen, medfører ikke i og for sig, at de herpaa anvendte Udgifter skulle som ikke fornødne udelukkes fra Erstatning.

Naar en Sag hæves, kan Retten efter Omstændighederne paalægge den ene Part helt eller delvis at erstatte Modparten dennes Sagsomkostninger eller bestemme, at hver af Parterne skal bære sine Omkostninger (ophæve Omkostningerne).

Har Sagsøgte lovlig tilbudt Sagsøgeren, hvad der kan tilkomme denne, bør Sagsøgeren erstatte Sagsøgte Udgifterne ved den derefter følgende Del af Processen.

§ 114.

Naar Sagen i det hele afvises, betragtes den med Hensyn til Procesomkost- ninger som tabt af Sagsøgeren.

§ 115.

Procesfæller hæfte solidarisk for Procesomkostninger. Dog kan Retten, naar Omstændighederne tale derfor, paalægge en enkelt eller enkelte af dem at udrede visse Dele af Omkostningerne.

§ 116.

For saa vidt en Sags Udfald er gjort afhængigt af den ene Parts Ed, bliver den ogsaa i Henseende til Procesomkostningerne at betragte som vunden eller tabt af ham, eftersom Eden aflægges eller ikke.

§ 117.

Naar hver især af Parterne for en Del taber og for en Del vinder Sagen, blive Processens Omkostninger delvis at paalægge en af Parterne eller at ophæve.

Dog kan Retten paalægge en Part at erstatte Modparten Processens Omkost- ninger, naar dennes Paastand kun i en mindre betydelig Grad har været afvigende fra, hvad der bliver kendt for Ret, og ingen særskilte Omkostninger ere foranledigede ved Afvigelsen.

§ 118.

Den Part, som ved Anke eller Kære ikke opnaar nogen Forandring af den paaklagede Afgørelse, anses for saa vidt som tabende og har derfor ordentligvis at

erstatte Modparten Ankesagens eller Kæremaalets Omkostninger.

§ 119.

Opnaas der ved Anke eller Kære en Forandring i den faldne Dom eller Ken- delse, bliver der med Hensyn til Ankesagens eller Kæremaalets Omkostninger saavel som med Hensyn til Omkostningerne ved Sagens tidligere Behandling, for saa vidt herom skal træffes Afgørelse, at forholde efter de i §§ 113 til 117 givne Regler og Omkostningerne enten at paalægge Modparten eller at ophæve eller dele.

§ l20.

Den Part, som ved tilregnelig Fejl eller Forsømmelse har foranlediget spildte Møder, ufornødne Udsættelser, unyttig Bevisførelse eller andre overflødige og hensigts- løse processuelle Skridt, er, selv om han i øvrigt vinder Sagen, pligtig at erstatte Mod- parten de denne derved foraarsagede Udgifter.

§ 121.

Angaaende Omkostningerne ved enkelte Proceshandlinger eller Procesafsnit kan der straks træffes Afgørelse af Retten ved Kendelse, naar saadan Afgørelse, saa- som i de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde, er uafhængig af Hovedsagens Udfald. Er særskilt Afgørelse ikke tilforn truffet, gøres der i den endelige Dom for- nøden Bemærkning i Henseende til saadanne enkelte Proceshandlinger og Procesafsnit.

§ 122.

Sagførere og andre Rettergangsfuldmægtige kunne ifølge Modpartens Paastand under Sagen dømmes til at bære de Omkostninger, som de ved pligtstridig Opførsel have foraarsaget. Den, der nedlægger saadan Paastand, skal drage Omsorg for, at der gives Sagføreren eller Rettergangsfuldmægtigen fornøden Lejlighed til at udtale sig om den.

§ 123.

Bestemmelsen i foregaaende Paragraf er ogsaa anvendelig paa Dommere i underordnede Instanser, naar Sagen indbringes for højere Ret, dog saaledes at den Dommer, over hvem Paastanden agtes nedlagt, skal underrettes herom, samtidig med at Ankestævning forkyndes for Modparten. Dommeren er da berettiget til at give Møde for den højere Ret og fremføre sit Forsvar. I Tilfælde af Kære er det til- strækkeligt, at Paastanden over Dommeren optages i Kæreskriftet eller i den Tilførsel til Retsbogen, der træder i Stedet for denne.

§ 124.

En Udlænding er, naar han optræder som Sagsøger og der af Sagsøgte frem- sættes Forlangende derom paa Sagens første Tægtedag, pligtig til inden en af Retten bestemt Frist at stille en efter dens Skøn passende Sikkerhed for de Procesomkost- ninger, som det kan blive paalagt ham at tilsvare Sagsøgte, medmindre Danske i ved- kommende fremmede Stat ere fritagne for saadan Sikkerhedsstillelse. Stilles den forlangte Sikkerhed ikke, bliver Sagen at afvise.

§ 125.

Skønnes det, at en Part uden nogen rimelig Grund har anlagt Retssag eller rejst Anke eller Kære eller sat sin Modpart i den Nødvendighed at anlægge Sag eller indbringe Sagen for højere Ret, bliver han herfor ved Dommen at anse med Bøder fra 20 til 400 Kr.

§ 126.

Samme Straf idømmes for at have brugt opdigtede Udsættelsesgrunde eller andre Udflugter til at forhale Sagen eller at skille Modparten ved hans Ret, saavel som for ikke at have givet behørigt Møde ved den befalede Forligsmægling, dog at Bøden for det sidstnævnte Forhold kan gaa ned til 4 Kr. eller, ved Underretten, til 2 Kr.

§ 127.

De i §§ 125 og 126 givne Straffebestemmelser medføre ingen Indskrænkning i Adgangen til at drage den skyldige til Ansvar efter Straffelovens almindelige Bestem- melser, hvor disse i øvrigt ere anvendelige.

§ 128.

Straf i Henhold til §§ 125 og 126 kan ved Dommen paalægges ikke blot Parten, men ogsaa hans Rettergangsfuldmægtig eller efter Omstændighederne begge.

§ 129.

De i dette Kapitel omhandlede Straffe idømmes paa Embeds Vegne, naar Retten af det i Sagen foregaaede kan skønne, at Betingelserne for Straffens Anven-

delse ere til Stede, ligesom en idømt Straf, naar Sagen er indbragt for overordnet Ret, og Betingelserne for Straffens Anvendelse ikke findes at være til Stede, paa Em- beds Vegne ophæves.

§ 130.

Ved Tvistigheder, som afgøres af Foged- eller Skifteretter, finde Bestemmel- serne i nærværende Kapitel ikke Anvendelse i første Instans.

Kapitel XII.

Fri Proces.

§ 131.

For saa vidt fri Proces ikke er hjemlet ved særlig Lovbestemmelse, kan den meddeles, naar

1) den paagældendes Forfatning er saadan, at han ikke uden at savne det nødven- dige til sin og Families Underhold eller til Fortsættelse af sin Næringsdrift kan afholde de med Sagens Udførelse forbundne Omkostninger og Udgifter, hvorom der i Almindelighed skal tilvejebringes Attester, i Kjøbenhavn fra vedkommende Rodemester og uden for Kjøbenhavn enten fra vedkommende Byraad (Sogneraad) eller fra Præst eller Underøvrighed, og

2) det efter de Oplysninger, som kunne haves om Sagens Beskaffenhed, er at for- mode, at paagældende har rimelig Grund til at føre Proces.

Med Hensyn til Udlændinge kræves desuden, at vedkommende fremmede Stat ikke stiller Danske ringere end Indlændinge i her omhandlede Henseende.

§ 132.

Ved Meddelelse af fri Proces opnaas:

1) Fritagelse for Betaling af Retsafgift.

2) Fritagelse for Udgifter til Stævningsmænd, til Brevporto og Avisbekendtgørelser samt til Rejseudgifter, Diæter og anden Betaling til Vidner, Syns- eller Skøns- mænd o. desl., hvilke Udgifter i saa Fald afholdes af det offentlige.

3) Understøttelse ved Beskikkelse af Sagfører til uden Vederlag af Parten at udføre Sagen, for saa vidt saadan Sagførerhjælp ikke skønnes at være unødvendig eller af den paagældende frafaldes.

4) Meddelelse uden Betaling af de Udskrifter og Beskrivelser, som maatte behøves.

Meddelelse af fri Proces har ingen Indflydelse paa Forpligtelsen til at erstatte Modparten Processens Omkostninger, lige saa lidt som paa dennes Forpligtelse til at udrede Processens Omkostninger, som 0111 fri Proces ikke var meddelt.

§ 133.

Andragende om at erholde fri Proces fremsættes skriftligt, for saa vidt Under- rets- og Landsretssager angaar, for Justitiarius i vedkommende Landsret og, for saa vidt Højesteretssager angaar, for Højesterets Justitiarius.

Bevilges Andragendet har vedkommende Justitiarius efter Omstændighederne at beskikke — eller, for saa

vidt Underretssager angaar, at paalægge vedkommende Underretsdommer at beskikke — en Sagfører til at udføre Sagen og træffe de videre fornødne Bestemmelser.

§ 134.

Den givne Tilstaaelse af fri Proces ophører, naar Parten dør. Den kan tages tilbage, naar de Forudsætninger, under hvilke den er meddelt, vise sig ikke at have været til Stede eller at være bortfaldne.

§ 135.

Meddelelse af fri Proces udstrækker sine Virkninger til hele Sagen i den Instans, derunder til den for at opnaa ny Foretagelse af Sagen for samme Ret fore- skrevne Procedure, samt til Eksekution.

Naar Retshandlinger skulle foretages efter Begæring af udenlandsk Myndighed, beskikkes der af Rettens Formand, saa vidt fornødent gøres, Sagførere til at varetage Parternes Tarv, og Sagen behandles foreløbig, som om fri Proces var meddelt, men Regning indgives til vedkommende udenlandske Myndighed over Retsafgifter, Sag- førersalærer og andre af Sagen flydende Omkostninger.

§ 136.

Afgørelser, hvorved fri Proces tilstaas, kunne ikke paaklages for højere Ret; imod Afgørelser, ved hvilke den nægtes eller tages tilbage, kan Kære til Højesteret finde Sted.

§ 137.

Justitsministeriet skal i samme Omfang som hidtil være berettiget til uden for de i § 131 opstillede Betingelser at anordne, at fri Proces skal tillægges offentlige Myndigheder, Stiftelser, Embedsmænd og andre, og det paahviler derfor vedkommende Justitiarius (§ 133) at iagttage det fornødne til Udførelsen heraf.

Fri Proces tilkommer i de i § 301 og § 303 jfr. § 312 ommeldte Sager hen- holdsvis Overanklageren og Øvrigheden.

§ 138.

Bestemmelserne i Lov om Sagførersalær m. m. af 24de Maj 1879 forblive gæl- dende i borgerlige Sager.

Kapitel XIII.

Den tvungne Forligsprøve.

§ 139.

Grenstand for tvungen Forligsmægling ere alle borgerlige Domssager i første Instans. Dog er Forligsprøve ej fornøden:

1) naar Modfordringer gøres gældende, om endog selvstændig Dom for dem paastaas;

2) i Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve (Kap. XXV);

3) naar offentlig Indstævning finder Sted.

§ 140.

I Underretssager foregaar Forligsmæglingen offentlig ved Retten, hvor Doms- sagen behandles, medmindre Sagen henhører til dem, i hvilke den ved Lov 10de Maj

1,854 §§ 65 ff., jfr. Pl. 6te September 1828, og Lov 4de Marts 1857 § 8 anordnede Forligsmægling for Mægleren i Tyendesager skal finde Sted.

§ 141.

I Landsretssager foregaar Forligsmæglingen offentlig ved Underretten i den Kreds, hvor Sagen, saafremt den havde været Underretssag, i Medfør af Bestemmel- serne i Kap. II skulde eller kunde have været anlagt. Sagen berammes af Under- retten til Foretagelse ved Paategning paa Forligsklagen, og denne forkyndes efter de for Forkyndelse af Stævning gældende Regler og med det i § 275 bestemte Varsel.

Naar Indklagede trods lovlig Indkaldelse ikke møder eller lader møde, kan der efter Klagerens Begæring gives Udeblivelsesdom, jfr. §§ 204 og 222—224, saafremt Klagen er affattet overensstemmende med de i § 273, 2det Stykke, 1ste Punktum, givne Regler. Udebliver Klageren, afvises Sagen; Retten kan efter den mødte Ind- klagedes Begæring tilkende denne Erstatning for forgæves Møde.

§ 142.

Parterne skulle give Møde til Forligsmæglingen og skulle indfinde sig person- lig, medmindre de have lovligt Forfald eller bo uden for Underretskredsen, i hvilke Tilfælde de ere berettigede til at lade møde for sig ved en

uberygtet og myndig Fuld- mægtig. Undlader Indklagede modvilligt at give Møde til Forligsmægling, bliver han ved Dommen i Sagen at ikende Bøde efter § 126 og kan, selv om han vinder Sagen, ikke faa sig tilkendt Processens Omkostninger i 1ste Instans. Det samme gælder, naar nogen af Parterne, der har mødt ved Fuldmægtig, ikke efter Modpartens Opfor- dring godtgør at have været berettiget hertil.

Bestemmelserne i Lov 10de Maj 1854 §§ 65—70 og 75—76 vedblive at gælde.

§ 143.

Selv om der ikke fremsættes Formalitetsindsigelser, hentede fra Mangler ved Forligsmæglingen, har Retten i de i § 141 nævnte Sager, forinden Domsforhandlingen berammes, af egen Drift at undersøge, om Sagen har været for Underretten til For- ligsmægling. Findes dette ikke at være Tilfældet, bliver Sagen at afvise eller efter Rettens nærmere Bestemmelse at udsætte, for at behørig Forligsmægling kan finde Sted.

Forligsklagens Indhold er ikke til Hinder for en senere Udvidelse eller For- andring af Søgsmaalsgrunde eller Paastande.

§ 144.

Spørgsmaal om Gyldigheden af indgaaede Forlig henhøre under Afgørelse ved Retterne i 1ste Instans, jfr. ogsaa § 330. Dog maa Indsigelser mod Retsforlig gøres gældende ved Kære, naar de støttes paa Fejl ved Rettens Handlinger.

Forelagte Lovforslag m. m. 139

Andet Afsnit.

Midler til Sagens Oplysning.

Kapitel XIV.

Vidner.

§ 145.

Enhver er pligtig til efter lovlig Opfordring at aflægge Vidnesbyrd for Retten om, hvad der med Hensyn til Sagen er ham bekendt, for saa vidt Loven ikke særlig hjemler Undtagelse herfra.

§ 146.

Mod dens Ønske, som har Krav paa Hemmeligholdelse, maa Vidnesbyrd ikke afkræves:

1) Folkekirkens og anerkendte Trossamfunds Præster om det, som i Skrifte- maal eller i øvrigt i deres Egenskab af Sjælesørgere maatte være dem betroet,

2) Sagførere angaaende det, som de ved Partens Fortrolighed have erfaret i en borgerlig Retstrætte eller Straffesag, der har været dem betroet til Udførelse, eller hvori deres Raad har været søgt,

3) de ved den kgl. Fødselsstiftelse i Kjøbenhavn ansatte Embedsmænd, Be- tjente og Jordemødre angaaende de Kvinders Svangerskab og Barnefødsel, som for- løses paa Stiftelsen, medmindre det ved Vidnesbyrdet tilsigtes at oplyse, om Drab eller anden strafbar Handling er begaaet mod Barnet.

Ej heller maa Vidnesbyrd afkræves Embeds- og Bestillingsmænd eller andre, som handle i offentligt Hverv, angaaende, hvad der ifølge dette er dem betroet eller kommet til deres Kundskab om et offentligt Anliggende og omfattes af deres Tavs- hedspligt, medmindre vedkommende overordnede Myndighed eller for Rigsdagsmænds Vedkommende det paagældende Tings Formand saavel som Regeringen samtykker i, at de afhøres.

Retten har paa Embeds Vegne saa vidt muligt at forebygge, at Vidnesbyrd modtages i de Tilfælde, hvor saadant efter nærværende Paragraf ikke maa afkræves. Er det efter Omstændighederne klart, at en Vidneførsel vilde komme i Strid med ovenstaaende Regler, bør ingen Indkaldelse udstedes.

§ 147.

Vidnesbyrd kan nægtes, naar Besvarelsen af et Spørgsmaal maa forudsættes at ville udsætte Vidnet selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd. Dog kan et Vidne ikke undslaa sig for at besvare Spørgsmaal, om der er overgaaet det en Straffedom.

Vidnesbyrd kan fremdeles nægtes om Meddelelser, som Vidnets Ægtefælle under Ægteskabet har gjort Vidnet.

Den, hvem Ansvaret for et trykt Skrifts Indhold i Medfør af Lov 3die Januar 1851 § 3 kan komme til at paahvile, kan nægte Vidnesbyrd angaaende Betingelserne for en Forgængers Ansvar, naar han enten selv vil overtage Ansvaret, eller Opfor- dringen til ham ikke er sket inden 3 Maaneder, efter at Bekendtgørelse om Skriftets Udgivelse første Gang var indrykket i et offentligt Blad.

At nogen i de nævnte Tilfælde har fundet sig i at afgive en Forklaring, som han var berettiget til at nægte, udelukker ham ikke fra senere at undslaa sig for at beedige den.

I ethvert Tilfælde, hvor det er klart, at Betingelserne for Fritagelsen ere til Stede, skal Retten før Afhørelsen gøre paagældende opmærksom paa hans Ret til at undslaa sig.

§ 148.

§ 148.

Ingen er — for saa vidt han ikke særlig har forbundet sig dertil — pligtig at møde som Vidne for en Underret uden for den Underretskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, naar han vilde komme til at rejse mere end 9 Mile paa Jernbane eller Dampskib, eller 3 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Vejlængde delvis paa Jernbane eller Dampskib og paa anden Maade, for at naa hen til Retten.

For Landsret eller for Højesteret er i Reglen ingen, som ikke særlig har for- bundet sig dertil, pligtig at møde som Vidne uden for den Landsretskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, naar han vilde faa længere at rejse hen til Retten end 18 Mile paa Jernbane eller Dampskib eller 6 Mile paa anden Maade eller en tilsvarende Vejlængde delvis paa Jernbane eller Dampskib og paa anden Maade.

Ved Beslutning af Retten eller dens Formand, der bliver at paaberaabe i Ind- kaldelsen, kan det dog paalægges et fjernere boende Vidne at give Møde for Landsret eller for Højesteret, naar det for Sagens Oplysning anses nødvendigt.

§ 149.

Hvor ikke Reglerne i § 148 eller Vidnets Helbredstilstand er til Hinder derfor, paalægges det Vidner at møde under Domsforhandlingen og der at aflægge Forklaring, medmindre begge Parter frafalde det, eller det vilde medføre Ulempe eller Bekost- ning, som ikke vilde staa i rimeligt Forhold til Sagens Genstand eller den Betydning, Vidnesbyrdet kan antages at have for Sagens Oplysning. Skal Vidneførsel finde Sted i en Sag, der er indanket for Højesteret, beror det paa Rettens Bestemmelse, om Vidnet skal afhøres under Domsforhandlingen.

Naar et Vidne ikke kan eller skal møde under Domsforhandlingen, bliver det at afhøre ved Underretten paa det Steel, hvor det bor eller opholder sig; dog kan en Landsret eller Højesteret under Iagttagelse af Reglerne i § 148 lade Vidnet afhøre ved et eller to af sine Medlemmer, saafremt ikke begge Parter modsætte sig dette. I Sager, der behandles skriftligt for Landsret eller Højesteret, forholdes efter §§ 237, 263 og 286.

Er et Vidnes Helbredstilstand til Hinder for, at det møder paa det sædvanlige Tingsted, kan Retten til dets Afhørelse sættes paa saadant Seed, som Omstændig- hederne udkræve.

§ 150.

Militære af Hæren og Flaaden ere pligtige til at aflægge Vidnesbyrd for de borgerlige Domstole overensstemmende med Reglerne i denne Lov.

§ 151.

Indkaldelse til at møde som Vidne udgaar efter Partens Begæring fra den Ret, for hvilken Vidnesbyrdet skal aflægges, og overgives Parten til Forkyndelse. Skal et Vidne indkaldes for en Underret ifølge en anden Rets Beslutning, maa en Udskrift af denne forelægges Underretten.

Foruden Vidnets Navn, og hvad der i øvrigt hører til dets nærmere Betegnelse, Sagen og Indkaldelsens Øjemed, hvem der har begært Indkaldelsen, den Ret, for hvilken der skal vidnes, samt Stedet og Tiden for

Mødet skal der i Indkaldelsen nævnes det Varsel, som skal gives den indkaldte, og gøres opmærksom paa, at Udeblivelse medfører Strafansvar.

Varslet er en Uge, men kan dog under særlige Omstændigheder afkortes efter Beslutning af Rettens Formand.

Skulle Vidner føres i Udlandet, kan paagældende Part forlange, at Retten skal udstede de i saa Henseende fornødne Begæringer til de udenlandske Myndigheder.

Til Vidneførsel uden for den dømmende Ret eller et eller to Medlemmer af samme, skal Modparten tillige indkaldes med samme Varsel, som om han var Vidne. Samtidig eller dog mindst 3 Dage før Vidneførslen skal der gives Modparten Med- delelse om Vidnernes Navn, Stilling og Bopæl samt om, hvad der ved deres Forklaring agtes bevist, for saa vidt han ikke allerede under Sagen har erholdt fornøden Kund- skab herom. I paatrængende Tilfælde kan Indstævning af Modparten undlades. Naar saadan Indstævning ikke har fundet Sted, kan Dommeren beskikke en i Retskredsen bosat Sagfører til at varetage Modpartens Tarv mod et passende Salær, der udredes af den Part, der har begært Indkaldelsen, under Forbehold af Godtgørelse ved Dommen i Hovedsagen. Under denne afgøres det derhos, om der har været Føje til at undlade at indstævne Modparten og, i benægtende Fald, om Tingsvidnet kan benyttes som Bevis i Sagen.

§ 152.

Enhver, som er til Stede i et Retsmøde eller i umiddelbar Nærhed af Rets- lokalet, kan det af Retten efter en Parts Begæring paalægges at fremstille sig straks til Afgivelse af Vidnesbyrd. Tilstedeværende Vidner kan det paalægges at møde til ny Tid.

§ 153.

Udebliver et lovmæssigt indkaldt Vidne uden lovligt Forfald eller uden at have betimelig anmeldt sit Forfald, hvor dette var muligt, eller forlader det uden Tilladelse Tingstedet før Mødets Slutning, skal Retten efter Partens Begæring ved Kendelse idømme Vidnet en Bøde fra 10 til 200 Kr., tilpligte det at erstatte de Udgifter, som maatte være foraarsagede ved Udeblivelsen, samt indkalde clet paa ny med et af Retten fastsat Varsel efter Kendelsens Forkyndelse ved Partens Foranstaltning.

Til Vidneførsel under Domsforhandling kan Retten efter Partens Begæring lade et udeblevet Vidne afhente med Magt og, hvis Sagen udsættes, beslutte, at Vidnet ved Politiets Foranstaltning skal tages i Forvaring, indtil dets Fremstillelse for Retten til Afgivelse af Vidnesbyrd kan finde Sted; dog har Vidnet Adgang til Løsladelse mod saadan Sikkerhed, som Retten finder tilstrækkelig, og i intet Tilfælde maa et Vidne i samme Sag holdes i Forvaring ud over 6 Maaneder, uafbrudt eller sammenlagt. Saa- dan Tvangsanvendelse kan ogsaa i andre Tilfælde finde Sted, naar Vidnet gentagende udebliver.

Kendelse, hvorved Bøde eller Erstatning er idømt et fraværende Vidne, kan omgøres, naar Begæring derom fremsættes i det første Retsmøde, i hvilket Vidnet derefter giver Møde eller fremstilles, eller, hvis clet ikke senere møder eller fremstilles, inden 8 Dage, efter at Kendelsen er det forkyndt eller kommet til dets Kundskab.

§ 154.

Et Vidne, som anser sig for berettiget til i det hele eller for en Del at nægte at vidne i den Sag, hvori, eller for

den Ret, hvortil han er indkaldt, maa dog med

»clen af § 153 flydende Indskrænkning møde effer Indkaldelsen og fremsætte sin Ind- sigelse til Paakendelse af Retten. Naar det af Retten findes fornødent, maa Vidnet oplyse Omstændigheder, af hvilke det kan ses, at Indsigelsen er grundet.

§ 155.

Vidner ere, om fornødent, pligtige til, forinden de møde i Retten, at styrke eller opfriske deres Kundskab om Vidneførslens Genstand ved at efterse deres Regn- skabsbøger, Breve eller andre Optegnelser eller bese Genstande, hvortil de uden særlig Omkostning eller Besvær have Adgang, o. desl., og denne Pligt kan af Retten særlig paalægges dem ved Indkaldelsen eller senere.

§ 156.

Forinden et Vidne afhøres om Sagen, stiller Dommeren de Spørgsmaal til det, som findes fornødne for at forvisse sig om dets Identitet samt for at afgøre, om der er noget til Hinder for Vidnesbyrdets Modtagelse. Dommeren skal derefter alvorlig lægge Vidnet paa Hjærte at følge Sandheden, idet han minder det om det Strafansvar, som det paadrager sig ved at afgive falsk Forklaring for Retten, og om at det maa være forberedt paa at bekræfte sin Forklaring med Ed eller paa anden højtidelig Maade.

Skulle flere Vidner afhøres, kan Dommeren lade denne Forberedelse til Af- hørelse foregaa under et for flere eller samtlige indkaldte Vidner.

§ 157.

Ethvert Vidne afhøres for sig og bør i Reglen ikke, forinden dets Afhøring under Domsforhandlingen er afsluttet, paahøre Forklaringer af andre Vidner, af Syns- eller Skønsmænd eller af Sigtede. Vidner, hvis Udsagn staa i Strid med hinanden, kunne efter Parternes Begæring eller Rettens Beslutning stilles imod hinanden.

§ 158.

Enhver Part afhører de af ham fremstillede Vidner. Naar han har sluttet sin Afhørelse af et Vidne, kan Modparten rette Spørgsmaal til det, og Parten kan der- efter rette de Spørgsmaal til Vidnet, hvortil Modafhøringen har givet Anledning. Ret- tens Formand kan tillade Fremsættelse af yderligere Spørgsmaal.

Naar Vidnets Helbredstilstand kræver Afhørelse paa et særligt Sted, saavel som overhovedet i Underretssager, skal Rettens Formand afhøre Vidnet, hvis dette eller nogen af Parterne paa Forespørgsel begærer det. Der skal i saa Fald gives Parterne Lejlighed til gennem Retten at stille Spørgsmaal til Vidnet. Samme Regel gælder ved Landsret og Højesteret for den Parts Vedkommende, der ikke selv er Sagfører eller møder ved Sagfører.

Retten kan, efter Begæring eller af egen Drift, lade et Vidne, der er aftraadt, fremstaa paa ny til yderligere Afhørelse; foranstaaende Regler finde herved tilsvarende Anvendelse.

§ 159.

Under et Vidnets Afhøring bør det iagttages: at Vidnet saa vidt muligt foranlediges til at udtale sig i sammenhængende Orden om de Punkter, angaaende hvilke dets Forklaring æskes,

at clet bringes paa det rene, hvor vidt Vidnets Forklaring støtter sig til egen Iagttagelse, og

at Spørgsmaal, hvorved der foreholdes Vidnet Omstændigheder, som først skulle godtgøres ved dets Svar, saa vidt muligt undgaas.

Om nedskrevne Optegnelser maa benyttes ved Besvarelsen af de til Vidnet rettede Spørgsmaal, afgøres af Retten, efter at det er opgivet, af hvem, naar og i hvilket Øjemed de ere affattede.

§ 160.

Rettens Formand vaager over, at utilbørlige, navnlig forvirrende Spørgsmaal ikke stilles ved Afhørelsen, og at denne foregaar i en passende Form. Sker Af- hørelsen, trods Formandens Advarsel, paa utilbørlig Maade eller paa en Maade, som ikke er egnet til at bringe Sandheden for Dagen, eller som gaar uden for Sagen, kan han unddrage den paagældende Part Afhørelsen og selv overtage den. Skønner han, at Afhørelsens Fortsættelse ikke kan bidrage til Sagens Oplysning, kan han slutte den.

Retten kan stille Spørgsmaal til Vidnet saa vel til nærmere Opklaring af Punkter, hvorom Parterne have spurgt Vidnet, som til selvstændig Oplysning af Sagen.

§ 161.

De afhørte Vidner ere pligtige at blive til Stede, indtil Retsmødet sluttes, eller Formanden tillader dem at forlade Tingstedet. Hvor vidt de kunne eller skulle blive til Stecle i Retssalen, beror paa Formandens Bestemmelse.

Vidner samt Syns- eller Skønsmænd kunne andrage paa, at de selv eller et andet Vidne eller en Part yderligere afhøres om angivne Punkter i det Øjemed at fuldstændiggøre eller berigtige forudgaaende Udsagn.

§ 162.

Den Part, der har ladet et Vidne indkalde, kan, naar Vidnet har givet Møde, ikke uden Modpartens Samtykke frafalde dets Afhørelse med den Virkning, at Mod- parten eller Retten afskæres fra at stille Spørgsmaal til Vidnet.

§ 163.

Vidners Forklaringer optegnes i Retsbogen, saalecles at de vigtigste Udtalelser gengives saa vidt muligt med Vidnets egne Ord, medens uvæsentlige Bemærkninger kunne udelades. Har Vidnet tidligere været afhørt, er Henvisning tilstrækkelig, saa at kun Afvigelser eller Fuldstændiggørelser optegnes. Det samme gælder ved Lands- retter som anden Instans, naar der ikke er særlig Grund til at antage, at Tilladelse til Anke vil blive søgt eller tilstaaet.

Det Retsbogen tilførte bliver efter endt Afhøring at oplæse for Vidnet, og Bemærkning, om Vidnet godkender Forklaringen, optages i Retsbogen.

§ 164.

Naar ikke begge Parter frafalde det, skulle Vidneforklaringer bekræftes med Ed eller — hvis et Vidne ikke hører til et Trossamfund, for hvilket der haves en lovbestemt Edsformular, eller erklærer, at det ifølge sin religiøse Tro ikke tør aflægge Ed, eller at det overhovedet ikke har nogen religiøs Tro, — med en Forsikring „paa Ære og Samvittighed", der træder i Eds Sted.

Bekræftelsen sker efter Afhøringen og bør, naar Omstændighederne tale der- for, udsættes, indtil alle Vidner, hvis Forklaringer angaa et og samme Forhold, ere afhørte. For saa vidt Omstændighederne give Anledning hertil, bør Dommeren først paa ny minde Vidnerne om Bekræftelsens Betydning og om det Ansvar, som de paa- drage sig ved at bekræfte en falsk Forklaring. Forinden lian modtager et Vidnes Bekræftelse, bør han give Vidnet fornøden Lejlighed til at berigtige sin Forklaring; hvor han dertil finder Anledning, kan han foreholde Vidnet, hvad der af andre Vidner er forklaret eller paa anden Maade er fremkommet i Modstrid med Vidnets For- klaring. Vidnets Bekræftelse gaar ud paa, at det forsikrer, at det har talt Sandhed og intet fortiet.

§ 165.

Edfæstelse finder ikke Sted af:

1) Børn under 15 Aar,

2) Personer, hvis Aandsevner skønnes at være saa mangelfuldt udviklede eller saa svækkede eller forstyrrede, at Edfæstelse vilde være betydningsløs,

3) Personer, som ere under Tiltale for eller fundne skyldige i Mened,

4) Personer, der ere dømte som skyldige eller medskyldige i den Handling, som er Sagens Genstand.

Retten kan nægte at edfæste Personer, hvis Vidnesbyrd enten paa Grund af deres forbryderske Vandel eller paa Grund af deres Stilling til Sagen eller til Par- terne eller deres Aandstilstand paa den Tid, Erfaringen skal være gjort, eller af lig- nende Grunde af Retten skønnes at være i særlig Grad upaalideligt,

Foranstaaende Bestemmelser finde tilsvarende Anvendelse med Hensyn til den i § 164 nævnte, i Eds Sted trædende, Forsikring.

§ 166.

Vægrer et Vidne sig uden lovlig Grund ved at svare eller aflægge Vidneeden eller afgive den i Stedet derfor trædende Forsikring, kan Retten efter en Parts Be- gæring ved Kendelse paalægge det en Bøde fra 10—400 Kr. Retten kan derhos ved Kendelse bestemme, at det skal tages i Forvaring ved Politiets Foranstaltning, med- mindre Vidnets Førelse frafaldes, indtil det indvilliger i at svare eller at aflægge Ed eller Forsikring; dog kan et Vidne i intet Tilfælde i Henhold til nærværende Paragraf eller denne og § 153 i samme Sag holdes i Forvaring ud over 6 Maaneder, uafbrudt eller sammenlagt.

Vidnet kan derhos dømmes til at erstatte de ved dets Vægring foraarsagede Omkostninger. Kære mod Kendelsen skal, naar denne er afgiven under Domsfor- handling, erklæres paa Stedet og ellers inden tre Dage. Kære, som overensstemmende hermed erklæres mod Beslutning af en Underret, hvorved Fængsling er besluttet, har opsættende Virkning.

§ 167.

Retten kan paa Grund af et Vidnes Udeblivelse eller Indsigelse imod at afgive Forklaring eller imod at møde udsætte Sagen, naar vedkommende Part begærer dette.

Udsættelsen kan gives paa bestemt Tid eller indtil videre. I sidste Tilfælde kan, naar Hindringen er hævet, enhver af Parterne fremsætte Begæring for Retten om, at der berammes en Tid til Sagens Foretagelse og udstedes Indkaldelse til alle vedkommende.

§ 168.

Tvistigheder, som opstaa under Vidneførslen i Anledning af Indsigelser eller Begæringer af Parter eller Vidner, paakendes af Retten, efter at vedkommende have ytret sig. I Retsbogen maa optages en nøjagtig Angivelse af Indsigelsens eller Be- gæringens Indhold samt af Modpartens Paastand i denne Anledning. Den nærmere Begrundelse og Udvikling foregaar mundtlig.

I Reglen afsiges Kendelse straks; men dersom det findes nødvendigt, kan Sagen udsættes, for at Retten kan raadslaa. Saadan Udsættelse bør dog altid være saa kort som muligt og ikke uden største Nødvendighed vare længere end til næste Dag.

Foregaar Vidneførslen for en anden Ret end den, ved hvilken Sagen i øvrigt behandles, afgøres opstaaede Tvistigheder af hin. Foregaar Vidneførslen for et Ud- valg af den dømmende Ret (jfr. § 149), afgøres deslige Tvistigheder af Udvalget.

§ 169.

De i det foregaaende omhandlede Tvangsmidler imod Vidner bringes til An- vendelse af den Ret, for hvilken Vidnet er indkaldt til at møde, eller af det i § 149 nævnte Udvalg.

§ 170.

Vidner have Krav paa en Godtgørelse af 1 Kr., hvis deres Møde medfører et Tidsspilde for dem af under 4 Timer, men ellers af 2 Kr. med Tillæg af 1 Kr. for hver 6 Timer, de ud over 12 Timer ere fraværende fra Hjemmet til Opfyldelse af deres Vidnespligt, samt derhos, for saa vidt det er nødvendigt for dem at tilbagelægge mere end 1 Mil for at naa til Retten, paa Erstatning for Rejseudgifter frem og til- bage med 50 Øre for hver løbende Mil. Indkaldes Vidnet til at møde uden for de i de to første Stykker af § 148 fastsatte Afstande, kan der af Retten tilstaas det passende højere Godtgørelse og Vederlag for Rejseudgifter. De Ydelser, paa hvilke Vidnet har Krav eller, hvis disse ikke kunne anslaas bestemt, tilbørligt Forskud paa samme, maa tilbydes betalte samtidig med Indkaldelsens Forkyndelse.

§ 171.

Vidneførsel foregaar i Reglen først, naar Bestemmelse herom er taget efter §§ 214, 1ste Punktum, 257 og 281. Naar paagældende Part staar i Fare for at miste sit Bevis eller i øvrigt har særlig Interesse i, at Beviset optages tidligere, kan han dog begære, at Vidneførslen foregaar forinden. Han har da at indgive skriftlig Begæring herom til den Ret, for hvilken Sagen svæver, hvis den allerede er tingfæstet, og ellers til Underretten paa clet Sted, hvor Vidnet bor. Begæringen skal indeholde Angivelse af den Sag, i Anledning af hvilken, og af den Person, mod hvem Vidneførslen skal foregaa, Opgivelse af det, hvorfor Bevis søges tilvejebragt, og af Vidnernes Navne m. v., samt Angivelse af de Omstændigheder, som skulle berettige til Vidneførslen. Retten kan paalægge Parten yderligere at oplyse Rigtigheden af sine Anbringender. Den træffer derefter i eller uden for et Retsmøde Bestemmelse, om Vidneførslen kan til- stedes. Nægtes dette, kan Parten inden en Uge iværksætte Kære herover til højere Ret.

§ 172.

I Overensstemmelse med foregaaende Paragraf og de i nærværende Kapitel i øvrigt indeholdte Regler sker ogsaa Førelsen af Beviser til Brug ved Retssager, som ere anlagte eller skulle anlægges i Udlandet. Naar Begæringen herom er fremkommet fra udenlandske Myndigheder, behøver Varsel til Parterne ikke at gives, medmindre

dette udtrykkelig er forlangt, og de i § 135 beskikkede Sagførere træde i Parternes Sted. Er der i Anmodningen forlangt iagttaget en særskilt Form eller Fremgangs- maade, skal dette saa vidt muligt ske, medmindre saadant maa anses at være util- stedeligt efter dansk Ret.

Ved Optagelse af Arvelegimationstingsvidner og desl. blive ligeledes de i nær- værende Kapitel givne Regler at følge, for saa vidt disse ifølge Forholdets Beskaffen- hed lade sig anvende.

Naar Vidner skulle føres om Rigtigheden af et Testament, blive de i Fdg. 21. Maj 1845 § 24 indeholdte Regler om, hvem der skal stævnes, at følge.

Kapitel XV.

Syn og Skøn.

§ 173.

Fremsættes Begæring om Optagelse af Syn eller Skøn, udmelder Retten, hvor den tager Begæringen til Følge, en eller flere Syns- eller Skønsmænd. Retten be- stemmer Antallet, for saa vidt ingen særlig Forskrift herom er given. Personer, som bo uden for vedkommende Rets Embedsomraade, kunne kun udmeldes af denne, naar det er oplyst, at de ere villige til at efterkomme Udmeldelsen, eller naar det findes nød- vendigt eller hensigtsmæssigt, enten fordi der inden for Retskredsen ikke findes sag- kyndige Personer, som kunne benyttes, eller fordi den Ting, der er Genstand for For- retningen, er uden for Retskredsen.

§ 174.

Kun uberygtede Personer kunne udmeldes til Spis- eller Skønsmænd, hvorhos Personer, der ville være udelukkede fra at handle som Dommere i Sagen ifølge § 32 Nr. 1 og 2, under ingen Omstændigheder maa tilkaldes som Spis- eller Skønsmænd, og de øvrige i § 32 nævnte Personer kun, for saa vidt det ikke er muligt at finde andre lige saa gode.

§ 175.

Enhver, der er pligtig at vidne, er ogsaa pligtig at modtage Udmeldelse som Syns- eller Skønsmand.

Statens Embedsmænd og Bestillingsmænd fritages for Udmeldelse, naar de ved Skrivelse fra de dem foresatte Myndigheder oplyse, at de ikke have den fornødne Tid, eller at Forretningens Foretagelse i øvrigt kommer i Strid med deres offentlige Pligter. Personer, for hvem Syns- eller Skønsforretningens Udførelse vilde medføre stort Be- svær eller Ulempe, bør, for saa vidt Omstændighederne tillade det, forskaanes for Udmeldelse.

§ 176.

For saa vidt Personer ere beskikkede med almindelig Bemyndigelse til Fore- tagelsen af visse Syn eller Skøn, bør andre kun udmeldes hertil, naar Henvendelse til hine vilde medføre en Forhaling, hvorved Øjemedet kunde forspildes, eller naar andre særegne Grunde gøre det tilraadeligt.

Til Forretninger, ved hvilke der udkræves særegen Indsigt eller Færdighed, bør i Reglen kun udmeldes Mænd, der ifølge offentlig Stilling eller Livserhverv eller dog ifølge offentlig aflagte Prøver maa anses for duelige hertil.

Forelagte Lovforslag m. m. 140

§ 177.

Enliver af Parterne kan gøre Henstilling til Betten om Valget af Syns- eller Skønsmændene, men Retten er ikke bunden herved.

Retten bør, forinden Udmeldelsesdekretet afsiges, meddele den eller de mødte Parter, hvilke Personer der agtes udmeldte, og give dem Adgang til at fremkomme med deres Indsigelser imod disse. Indsigelser, der ikke gøres gældende straks ved Udmeldelsen, kunne ikkun tages i Betragtning, naar Parten oplyser, at han uden Brøde fra sin Side har været ude af Stand til at fremsætte dem tidligere. Den Part, der agter at fremsætte saadanne Indsigelser, har inden 8 Dage efter Udmeldelsen at indkalde Modparten til et Møde for den Ret, der har foretaget Udmeldelsen, og i dette at fremsætte sine Indsigelser. Rettens Kendelse kan, naar den tager Indsigelserne til Følge, ikke paaklages; nægter den at tage Indsigelserne til Følge, kan der finde Kære Sted over dens Afgørelse.

§ 178.

I Udmeldelsesdekretet maa det angives tydeligt, hvad der er Forretningens Genstand og Øjemed. Tillige nævnes den Tid, da Afhjemlingen skal foregaa — med- mindre Fastsættelsen af Tiden herfor efter Omstændighederne findes at maatte bero til senere Berammelse — og det paalægges de udmeldte til den Tid at møde for at afgive og beedige deres Erklæring.

Naar Syns- eller Skønsmændene bo eller opholde sig langt fra det Sted. hvor Hovedsagen behandles, kan Retten, hvis Syns- eller Skønsmændenes Fremstillelse under Domsforhandlingen skønnes at kunne undværes, i Udmeldelsesdekretet bestemme, at de skulle møde og afhjemle deres Forretning samt besvare fremsatte Spørgsmaal for en af Retten bestemt Underret.

Skulle Mændene saaledes møde for en Underret ifølge en anden Rets Beslut- ning, maa en Udskrift af denne forelægges Underretten, der forspier den med en Paategning om, naar Afhjemlingen skal finde Sted.

§ 179.

Parten har uden Ophold at gøre de fornødne Skridt til, at Udmeldelsesdekretet kan blive forkyndt for de udmeldte i Overensstemmelse med de for Vidner givne Regler. Skulle Mændene møde for en Underret ifølge en anden Rets Beslutning, skal tillige den i foregaaende Paragraf ommeldte Berammelse af Afhjemlingen forkyndes for Mændene og Modparten.

Tillige have Parterne at give de udmeldte Lejlighed til at bese eller gøre sig bekendte med Forretningens Genstand, for saa vidt denne er i deres Værge eller under deres Raadighed. Naar en Part vægrer sig ved at efterkomme Synsmændenes og Mod- partens Opfordring i saa Henseende, bliver han at behandle efter Grundsætningen i denne Lovs § 90, sidste Stykke.

Er Forretningens Genstand i Trediemands Værge, og nægter han de udmeldte Adgang til at iagttage den, kan vedkommende Part derom henvende sig til den Ret, hvor Afhjemlingen skal ske. Skønner Retten, at Trediemands Vægring ifølge Grund- sætningerne i § 191 er ubeføjet, paalægges det ham at tilstede Synsmændene Adgang inden en vis Frist. De i § 192 givne Regler blive i øvrigt i saadant Tilfælde at anvende.

Syns- og Skønsmændene skulle give Parterne Underretning 0111, naar og hvor Forretningen foregaar, ligesom de ogsaa, naar Forretningen afgives skriftlig (§ 180), have at meddele Parterne Genpart af den eller dog at give dem Adgang til at gøre sig bekendt med den senest 3 Dage forinden Afhjemlingen. Klage over Syns- og

Skønmænds Fremgangsmaade ved deres Forretning fremsættes for den Ret, for hvil- ken Afhjemlingen skal ske. Denne kan paalægge dem at omgøre eller fuldstændiggøre Forretningen.

§ 180.

Syns- og Skønsmænd afgive, efter Rettens nærmere Bestemmelse, deres For- klaring ved en skriftlig, til Retten stilet, af Mændene underskreven Erklæring, eller mundtlig ved Afhøring inden Retten. Have Mændene afgivet skriftlig Erklæring, kan yderligere Forklaring afæskes dem inden Retten; findes Erklæringen mangelfuld, kan derhos Retten paalægge dem at omgøre eller fuldstændiggøre den i en yderligere skriftlig Erklæring.

Er Erklæring afgiven af et dertil beskikket Kollegium, bør Møde i Retten, hvor saadant skal finde Sted, som Regel ikke fordres af flere end et af dets Medlem- mer eller, hvor der er Meningsforskel, af et Medlem for hver af de Meninger, hvori Kollegiet har delt sig; dette udpeger selv de Medlemmer, som skulle give Møde. Hvor Erklæring afgives af to eller flere Syns- eller Skønsmænd, bør, hvis Mændene ikke ere enige, hver enkelts Mening fremgaa af Erklæringen.

Afhørelse af Spis- og Skønsmænd sker efter Reglerne om Afhørelse af Vidner; dog kunne Mændene som Regel overvære hverandres saavel som Vidners Afhørelse, og det kan af Retten tilstedes dem at raadføre sig med hverandre, forinden de svare.

§ 181.

Sjus- og Skønsmænd have at bekræfte deres Syn eller Skøn med Ed eller, under de i § 164 angivne Betingelser, med en paa Ære og Samvittighed afgiven Forsikring, medmindre begge Parter give Afkald derpaa. Er Syn eller Skøn afgivet i Henhold til en almindelig Beskikkelse hertil, bortfalder Bekræftelsen. Denne gaar ud paa, at Mændene have udført deres Hverv og afgivet deres Erklæring eller Forklaring efter Samvittighed og bedste Overbevisning.

§ 182.

Naar en Syns- eller Skønsmand uden gyldigt Forfald udebliver fra Retsmødet eller uden lovlig Grund vægrer sig ved at udføre Hværvet eller undlader at foretage noget, som paahviler ham i Anledning af dette, eller vægrer sig ved at svare paa de Spørgsmaal, som stilles til ham i Retten, eller ved at bekræfte sin Erklæring eller Forklaring med Ed eller Forsikring, hvor saadant er foreskrevet, finde Reglerne i §§ 153 og 166 Anvendelse med de fornødne Lempelser.

Dog kan Retten, naar dette er muligt og efter Omstændighederne kan bidrage til Sagens Fremme, efter paagældende Parts Begæring udnævne andre Syns- eller Skønsmænd enten straks, eller naar de anordnede Tvangsmidler forgæves ere anvendte. Parten kan, naar han fremsætter en saadan Begæring, ikke begære yderligere Tvangs Anvendelse mod den eller de genstridige Syns- eller Skønsmænd.

§ 183.

Have Syns- eller Skønsmænd Forfald, eller har det været dem umuligt at gøre Forretningen færdig, komme de i § 153, sidste St. givne Regler til Anvendelse med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

§ 184.

Med Hensyn til Indsigelser fra Syns- eller Skønsmændenes Side saavel som Kære over de Kendelser, hvorved noget paalægges dem, forholdes efter de om Vidner givne Regler.

§ 185.

De om Vidner givne Regler skalle med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur, anvendes paa Syns- og Skønsmænd, for saa vidt ovenstaaende Forskrifter ikke ere til Hinder derfor. Skal Syn eller Skøn foretages, forinden Sagen er tingfæstet (jfr. § 171), har Parten at indgive Begæring til Underretten paa det Sted, hvor Gen- standen for Syns- eller Skønsforretningen befinder sig.

§ 186.

At Syn eller Skøn har fundet Sted, udelukker ikke fornyet Syn eller Skøn over samme Genstand ved de samme eller andre Mænd.

§ 187.

Udmeldte Syns- og Skønsmænd erholde, for saa vidt Udførelsen af det dem paalagte Hverv eller deres Møder for Retten i Anledning deraf gøre det nødvendigt for dem at rejse mere end ½ Mil fra deres Hjem, dels Godtgørelse for Udgifterne derved, beregnet efter 2den Klasses Takst for Rejse paa Jernbane, efter 1ste Klasses Takst for Rejse paa Dampskib, og i øvrigt med 2 Kr. for hver løbende Mil, dels i Tærepenge 2 Kroner, naar Fraværelsen fra Hjemmet ikke varer 4 Timer, og ellers 6 Kroner med Tillæg af 3 Kroner for hver 6 Timer, de ud over 12 Timer ere fravæ- rende fra Hjemmet.

Disse Ydelser eller, hvis de ikke kunne anslaas bestemt, passende Forskud paa dem skulle tilbydes forud.

Der tilkommer dem derhos Godtgørelse for andre Udlæg og sportelmæssig Be- taling for deres Forretning. Har denne udkrævet særlig Møje eller Tidsanvendelse, kan Retten forhøje Betalingen efter sit Skøn.

Uden for de nævnte Betalinger maa Syns- eller Skønsmænd under den i Straffelovens § 117 bestemte Straf intet modtage af Parterne for deres Forretning.

§ 188.

Det har sit Forblivende ved de gældende Regler om Søforklaringer. Under de i § 164 angivne Betingelser træder den der omhandlede Forsikring i Eds Sted. Naar en Søforklaring skal afgives i en By, i hvilken en Landsret har Sæde, kan Forklaringen efter Rekvirentens Valg afgives for Landsret eller Underret.

Kapitel XVI.

Dokumenter.

§ 189.

Dokumenter, som ere i Partens Besiddelse, eller som han uden Rettens Med- virkning kan forskaffe sig, maa fremlægges overensstemmende med de i 3die Afsnit indeholdte Regler, jfr. navnlig §§ 211, 215, 258 og 280.

§ 190.

Vil en Part beraabe sig paa Dokumenter, der ere i Modpartens Værge eller under hans Raadighed, kan han opfordre denne til at fremlægge dem. Sker dette ikke, kan Parten, efter at have angivet de Kendsgerninger, der ved Dokumentet skulle bevises, begære, at det ved Rettens Kendelse skal paalægges Modparten at fremlægge

Pokumentet i et af Retten fastsat Retsmøde. Ubeføjet Undladelse heraf kan Retten i saa Fald tillægge Virkning i Overensstemmelse med Grundsætningen i § 90, sidste Stykke. Det samme gælder ogsaa, naar vedkommende for at hindre Dokumentets Fremlæggelse har ødelagt det eller uden Nødvendighed givet det fra sig.

Paastaar vedkommende Part, at der i Dokumentet tillige indeholdes Oplys- ninger, som ere denne Sag uvedkommende, og som han ikke ønsker bekendtgjorte, bestemmer Retten, paa hvilken Maade Dokumentet skal fremlægges.

Nægter vedkommende Part at være i Besiddelse af det angivne Dokument, paahviler det den, som fordrer dets Fremlæggelse, at bevise hans Besiddelse deraf.

§ 191.

Trediemand er pligtig til paa Opfordring at fremkomme med Dokumenter, naar vedkommende Part enten er Medejer af dem eller i øvrigt har en af Processen uafhængig Ret til at benytte dem som Bevis for sine Rettigheder.

Men selv hvor dette ikke er Tilfældet, skal Trediemand være pligtig at bidrage til Sagens Oplysning ved at give Retten og Parterne Adgang til Benyttelse eller Be- sigtigelse af Dokumenter, der ere hans Raadighed undergivne, men dog kun, for saa vidt Dokumenternes Fremførelse ikke vilde kunne skade ham selv eller paadrage ham Udgifter eller betydelig Ulejlighed.

§ 192.

Den Part, der vil benytte et under Trediemands Raadighed værende Dokument som Bevis, kan fremsætte Begæring om, at det maa paalægges Trediemand paa Partens egen Bekostning at fremlægge Dokumentet. Saadan Begæring maa indeholde en nøj- agtig Opgivelse af de Fakta, der ved Dokumentet skulle bevises, samt nærmere For- klaring angaaende de Grunde, hvorfor Parten antager, at den opgivne Trediemand er i Besiddelse af Dokumentet og pligtig at fremlægge det.

Retten kan derefter ved Kendelse paalægge Trediemand at fremlægge Doku- mentet i et nærmere bestemt Retsmøde eller forinden oversende det til Retten, som da besørger det fremlagt. Vedkommende Part har at drage Omsorg for denne Ken- delses ufortøvede Forkyndelse for Trediemand; Forsømmelse hermed anses som Fra- faldelse af Begæringen om Dokumentets Fremførelse.

Fremkommer Dokumentet ikke i Retsmødet, maa i dette de Indsigelser frem- sættes, vedkommende Trediemand tror at kunne gøre. Disse forhandles og paakendes efter de om Vidner givne Regler i §§ 166, sidste Stykke, og 168.

Imod den Trediemand, der ubeføjet udebliver eller undlader at efterkomme Rettens Paalæg, anvendes de for Vidner foreskrevne Tvangsmidler, jfr. § 153.

Kapitel XVII.

Afhøring af Parter og Parts Ed.

§ 193.

Retten kan efter Modpartens Paastand indkalde en Part til personligt Møde for at besvare Spørgsmaal sigtende til Sagens Oplysning. De i §§ 116—152 inde- holdte Regler om Vidner tinde med de fornødne Lempelser Anvendelse, naar saadan Forklaring fordres afgivet.

Enhver Part kan frivillig fremstille sig og begære personlig at afgive sin For- klaring. Dette tilstedes ham i Almindelighed, medmindre Retten anser det for at være uden Nytte i Henseende til Sagens Oplysning. Den Part, der fremstiller sig for at afgive Forklaring, er pligtig at besvare de yderligere Spørgsmaal, som Modparten eller Retten maatte gøre ham. Herved ere Reglerne i § 149 anvendelige, dog at de i § 148 nævnte Afstandsbestemmelser ikke fritage Parten for at aflægge Forklaringen for den dømmende Ret. Om Indstævning af Modparten gælde de i § 151, sidste Stykke, givne Regler.

Naar en Part afgiver Forklaring i Henhold til nærværende Paragraf, finde de i §§ 155, 156, 158—163 og 168, indeholdte Regler Anvendelse med de fornødne Lempelser.

§ 194.

Naar en Part, der er tilsagt til personligt Møde, uden oplyst lovligt Forfald udebliver, eller naar der ikke svares paa de ifølge foregaaende Paragraf stillede Spørgs- maal, eller Svaret ikke har tilstrækkelig Bestemthed, kan Retten fortolke Udeblivelsen, Tavsheden eller Ubestemtheden paa den for Modparten gunstigste Maade og navnlig lægge dennes Fremstilling til Grund for Paakendelsen.

Er en efter § 193 afgiven Forklaring usandfærdig, finde Strfl.s §§ 146—148 Anvendelse.

§ 195.

Retten kan efter sit Skøn enten tillade den Part, hvem Bevisbyrden paahviler, at bekræfte fremsatte faktiske Anbringender med Ed, eller paalægge Modparten edelig at benægte imod ham anførte Kendsgerninger.

Eden kan kun angaa Kendsgerninger, om hvilke Parten har personlig Kundskab.

Parts Ed kan ikke aflægges af Personer, der ifølge § 165 Nr. 1—3 ikke vilde kunne edfæstes som Vidner.

I Stedet for Parts Ed træder under de i § 164 angivne Betingelser en For- sikring ,,paa Ære og Samvittighed''.

§ 196.

Den. som paaberaaber sig et Dokument, der angiver sig som udstedt af Mod- parten, kan forlange, at det i Tilfælde af, at tilstrækkeligt Bevis for, at Dokumentet er ægte eller uægte, ikke findes at være tilvejebragt, paalægges Modparten edeligt at benægte dets Ægthed. En tilsvarende Ret tilkommer den Part, som paaberaaber sig Indholdet af sin autoriserede og ordentligt førte Handelsbog, medmindre Handelsbog staar mod Handelsbog.

Er en Person sigtet af en Kvinde for at være Fader til et af hende født uægte Barn, kan det i Sager om Underholdsbidrag til Barnet eller Bidrag til Barselfærds- udgifter forlanges, at det enten paalægges den sigtede edeligt at fralægge sig Fader- skabet, eller tillades Kvinden, for saa vidt hun er Sagsøger, edeligt at bekræfte sin Sigtelse, alt dog kun saafremt der ikke findes tilvejebragt tilstrækkeligt Bevis for eller mod Sigtelsen.

§ 197.

Parts Ed tilstedes eller paalægges ved en foreløbig Dom (Edsdom), der affattes alternativt, men ikke er eksigibel.

Naar Edsdommen er afsagt, bestemmer Retten Sted og Tid for Edens Af- læggelse. Eden aflægges i Reglen for den Ret, der har afsagt Dommen. Dog kan det, hvor Forholdene lægge betydelige Hindringer i Vejen herfor, efter Begæring af den, hvem Ed er paalagt, tillades ham at aflægge Eden for Underretten paa det Sted. hvor han bor eller opholder sig. Ret kan sættes paa den paagældendes Bopæl, naar

lian paa Grund af Sygdom ikke kan forlade samme. Skal Eden aflægges for den Ret, der har afsagt Dommen, berammes et Retsmøde ikke senere end 14 Dage fra Dom- mens Afsigelse til Edens Aflæggelse. Skal Eden aflægges ved Underretten paa det Sted, hvor den paagældende bor eller opholder sig, bestemmer den Ret, der har af- sagt Dommen, en Frist til Edens Aflæggelse, ikke længere end 4 Uger fra Dommens Afsigelse, og udsætter herefter Sagen. Den, hvem Ed er paalagt, har da at henvende sig til Underretten for at faa et Møde berammet til Edens Aflæggelse inden den fast- satte Frist, hvorhos han med et Varsel af mindst en Uge har at kalde Modparten til dette Møde, Under særegne Omstændigheder, saasom naar en af Parterne bor uden for Riget, kunne saavel de nævnte Frister for Edens Aflæggelse som Varslet til Mod- parten forlænges ved Beslutning af den Ret, der har afsagt Dommen.

§ 198.

I det til Edens Aflæggelse bestemte Retsmøde skal Eden aflægges, saafremt ikke Sagen udsættes paa Grund af anmeldt lovligt Forfald for en af Parterne, uover- vindelige Hindringer for Retten og desl. Kan den, hvem Ed er paalagt, paa Grund af Omstændigheder, der oplyses efter Edsdommens Afsigelse, ikke aflægge Eden, maa dette oplyses for den Ret, for hvilken Eden skulde have været aflagt, eller for den Ret, der har afsagt Dommen.

Dersom den, hvem Ed er paalagt, udebliver uden lovligt Forfald, anses han at have nægtet Edens Aflæggelse. Edssagen kan genoptages, naar hans Udeblivelse skyldes lovligt Forfald, og han inden 5 Dage begærer det. Bestemmelserne i § 222 finde derved Anvendelse med de fornødne Lempelser. Modpartens Udeblivelse er ingen Hindring for Edens Modtagelse.

Forinden Eden aflægges, kan Retten gøre Parten passende Forestillinger og ved Spørgsmaal forvisse sig om, at han tilfulde forstaar Edstemaet, Finder Retten i Henhold hertil eller paa Grund af den Maade, hvorpaa Parten udtaler sig om Sagen, eller af andre Grunde Betænkelighed ved at modtage Eden, kan den udsætte Sagen til et følgende Retsmøde eller endog ved en Kendelse nægte at stede ham til Eds- aflæggelse. Gøres der Indsigelse mod Edsaflæggelsen, og saadan Indsigelse forkastes ved Dommerens Kendelse, bliver det i denne at bestemme, om Kære skal have op- sættende Virkning.

De Erklæringer eller Udtalelser af Parten; som have fremkaldt Rettens Be- tænkelighed ved Edsaflæggelsen, saavel som de fremsatte Indsigelser mod denne til- føres Retsbogen.

§ 199.

Naar Eden er aflagt, eller naar den efter Bestemmelserne i § 198 ikke længer kan aflægges, sluttes Edssagen, og saafremt Edsaflæggelsen har været henlagt til Under- retten paa det Sted, hvor den edspligtige bor eller opholder sig, tilstiller vedkommende Part snarest muligt den Ret, der har afsagt Edsdommen, en Udskrift af Edssagen. Sidstnævnte Ret afgør da, efter, saa vidt dertil findes Anledning, at have givet Par- terne Lejlighed til at ytre sig, hvilket af de i Edsdommen nævnte Alternativer der skal staa ved Magt, eller om der, hvor den i Edsdommen som Alternativ bestemte Edsaflæggelse ikke kan finde Sted, skal gives en ny Dom. Denne Afgørelse er den endelige Dom i Sagen, og fra den regnes Fuldbyrdelsesfristen samt Ankefristen.

Tredie Afsnit.

Rettergangsmaaden.

Kapitel XVIII.

Behandlingen af Sager, der i første Instans paakendes af Landsretterne.

§ 200.

Processen indledes med Stævning. I denne skulle begge Parter være beteg- nede med Navn og Stilling og deres Bopæl eller Opholdssted være angivet, hvorhos den skal indeholde Sagsøgerens Paastand og en kort Fremstilling af de Kendsgerninger, hvorpaa Paastanden støttes, samt en Opfordring til Sagsøgte om at møde og frem- komme med sit Svar paa Sagens første Tægtedag (jfr. endvidere § 211).

Parterne kunne dog, naar de efter Overenskomst begge møde for Retten, og Sagen er anmeldt for denne senest Dagen før Retsmødet, uden Stævning begære Sagen foretaget. Sagsøgeren har i saa Fald at fremlægge en skriftlig Angivelse af sin Paa- stand og af de Kendsgerninger, hvorpaa den støttes.

§ 201.

Stævningen indleveres, efter at i fornødent Fald Varslet er fastsat, jfr. § 202 med Angivelse af den tidligste Tid for Sagens første Tægtedag, paa Rettens Kontor til Paategning om Dag og Tid, da Sagen falder i Rette, hvorefter den tilbagegives Sagsøgeren til videre Foranstaltning.

§ 202.

Har Sagsøgte Bopæl i den Underretskreds, hvor Landsrettens Sæde befinder sig, skal Sagsøgeren lade Stævningen forkynde med 14 Dages Varsel. Boer Sagsøgte uden for nævnte Kreds, er Varslet 3 Uger, medmindre han har Bopæl paa Færøerne, Island, Grønland, de vestindiske Øer eller i Udlandet, i hvilket Tilfælde, saavel som naar det ikke vides, hvor Sagsøgtes Bopæl er, Varslet bestemmes af Rettens Justitiarius.

Maa det antages, at Sagsøgte ikke har nogen Bopæl, træder hans Opholdssted i Stedet for Bopæl i Henseende til Stævnevarslet.

Under særlige Omstændigheder kan det lovbestemte Varsel af Rettens Justi- tiarius forkortes efter Sagsøgerens Begæring.

Forinden Rettens Justitiarius fastsætter et Varsel, hvilket sker ved Paategning paa Stævningen, kan han afkræve Sagsøgeren nærmere mundtlige eller skriftlige Op- lysninger.

§ 203.

Paa Sagens første Tægtedag skal Sagsøgeren møde og fremlægge Stævning eller den i § 200, 2det St., omhandlede Angivelse. Undlader han dette, bliver Sagen at afvise, og der tilkendes den Sagsøgte, der har givet forgæves Møde, Procesomkost- ninger. Samme Virkning har Sagsøgerens Udeblivelse eller Undladelse af at foretage de til Sagens Fortsættelse hørende Skridt ved senere Retsmøder, saafremt Domsfor- handling ikke er berammet, eller ved selve Domsforhandlingen.

Sagsøgerens Udeblivelse forhindrer ikke, at der gives Sagsøgte Dom for de før Udeblivelsen tingfæstede Modkrav.

§ 204.

Udebliver den lovligt stævnede Sagsøgte, afsiges efter Sagsøgerens Begæring Dom i Henhold til hans mundtlige Fremstilling af Sagen, der dog kan indskrænke sig til en Henvisning til Stævningen og de vedlagte Dokumenter. Herved bliver imidlertid at iagttage, at ingen Paastande eller Søgsmaalsgrunde, der ligge uden for Stævningens Indhold, kunne tages i Betragtning, og at Sagen, naar det fremkomne viser, at Stævningens Angivelse af de faktiske Omstændigheder i væsentlige Henseender er urigtig eller ufuldstændig, afvises.

Sagsøgeren kan dog i Stedet for saadan Udeblivelsesdom begære Sagen udsat og skal da lade forkynde Udskrift af det i Retsmødet forefaldne for Modparten med et af Retten fastsat Varsel.

Ovenstaaende Bestemmelser komme ogsaa til Anvendelse, naar Sagsøgte ude- bliver ved et senere Retsmøde uden at have afgivet noget Svar i Sagen eller udebliver ved Domsforhandlingen (jfr. dog § 221). At Sagsøgte, efter at have svaret i Sagen, udebliver i andre Retsmøder end det, hvori Domsforhandlingen finder Sted, berettiger ikke Sagsøgeren til at begære Udeblivelsesdom, og afskærer ikke Sagsøgte fra senere at møde i Sagen.

§ 205.

Møder Sagsøgte uden at rejse Indsigelse, gives efter Sagsøgerens Begæring Dom i Overensstemmelse med Paastanden.

§ 206.

Vil Sagsøgte bestride Sagsøgerens Paastand, maa han paa Sagens første Tægtedag, jfr. dog § 208, fremlægge et Svarskrift indeholdende hans Paastand og en kort Fremstiling af hans Benægtelser og Indsigelser og i det hele af de Kends- gerninger, hvorpaa hans Forsvar grunder sig. Vil han gøre Modfordringer gældende, maa de Kendsgerninger anføres, hvorpaa de støttes.

Sagsøgte maa i Svarskriftet fremsætte alle sine Formalitetsindsigelser, men kan foreløbig indskrænke sig hertil med udtrykkeligt Forbehold af Realitetsindsigelser, hvis ogsaa saadanne haves.

Den Indsigelse, at Stævningen er urigtig forkyndt, eller at Varslet har været for kort, kan ikke bevirke Sagens Afvisning, men kun berettige til Udsættelse.

§ 207.

Sagsøgeren kan kræve Udsættelse for at gøre sig bekendt med Sagsøgtes Svarskrift og til endnu yderligere Skriftveksling. Retten fastsætter da en Frist, inden hvis Udløb Sagsøgeren skal meddele Sagsøgte sine yderligere Bemærkninger, og en Frist for Sagsøgte til Afgivelse af Gensvar og berammer tillige et nyt Retsmøde, i hvilket bemeldte Skrifter fremlægges.

En fortsat Skriftveksling tilstedes kun undtagelsesvis, hvor Sagens Beskaffenhed skønnes at gøre den nødvendig. Retten bestemmer da nye Frister dertil samt be- rammer et nyt Retsmøde.

Har Sagsøgte i sit Svarskrift behandlet saavel Sagens Formalitet som dens Realitet, kan Sagsøgeren foreløbig indskrænke sig til at udtale sig om Formaliteten. Naar der har fundet en særskilt Skriftveksling Sted om Formaliteten, kan enhver af Parterne fordre denne paakendt, inden der skrides til Realitetens Behandling.

Af ethvert Processkrift, som ikke inden Fremlæggelsen er meddelt Modparten, skal en Genpart overgives denne samtidig med Fremlæggelsen. Senest 3 Dage før

Domsforhandlingen skal, medmindre Afvigelse herfra tilstedes af Retten, enhver af Parterne paa Rettens Kontor aflevere mindst eet Eksemplar af hvert af de af ham fremlagte Processkrifter til Afbenyttelse for Retten.

§ 208.

Naar Omstændighederne tale derfor, kan Retten efter Begæring tilstaa den Part Udsættelse, der ikke i rette Tid har fremlagt eller meddelt sine skriftlige Be- mærkninger, eller tillade ham at lade det fornødne tilføre Retsbogen.

§ 209.

Anser en Part Modpartens Udtalelser om Sagens Sammenhæng for at lide af Uklarhed eller andre Mangler, som ikke efter hans Opfordring ere afhjulpne under Skriftvekslingen, bliver i det i § 207 omhandlede Møde eller efter Omstændighederne i et nyt af Retten berammet Møde Skriftvekslingens Resultat paa de omspurgte Punkter at fastslaa i en Tilførsel til Retsbogen, efter at der har været givet Parterne Lejlighed til mundtlig at udtale sig, eller om fornødent ved Rettens Kendelse.

Udebliver den Part, der har rejst Spørgsmaalet, fra Forhandlingen, bortfalder denne. Udebliver den anden Part, eller nægter han at svare, anses Skriftvekslingen paa de omspurgte Punkter at skulle forstaas, som af Modparten angives, for saa vidt dette ikke strider mod det øvrige Indhold af Skriftvekslingen.

§ 210.

Naar en Part, efter at Skriftvekslingen er sluttet, uden Modpartens Samtykke ønsker at forandre eller udvide sine Paastande eller at fremføre nye Anbringender, kan han i den Anledning begære et Retsmøde berammet, saafremt dette kan finde Sted inden Domsforhandlingen. Mindst 3 Dage inden Mødet skal han skriftlig meddele Modparten, hvad han agter at fremkomme med, og hvorfor det først nu frem- kommer, samt underrette ham om Retsmødet, I dette afgør Retten, om det efter Omstændighederne, og navnlig fordi det findes undskyldeligt, at Parten ikke tidligere har fremsat sine nye Paastande eller Anbringender, kan tilstedes ham at fremføre dem som Tillæg til Skriftvekslingen. I bekræftende Fald fremlægges det omspurgte straks eller tilføres Retsbogen, og der tilstaas efter Begæring den fornødne Udsættelse i Anledning af det saaledes fremførte.

Udebliver den Part, der har begært Mødet, bortfalder Andragendet; udebliver Modparten, anses de for Andragendet paaberaabte Grunde for beviste.

§ 211.

Paaberaaber en Part sig i Skriftvekslingen Dokumenter, der ere i hans Be- siddelse, bør disse i Original eller Genpart følge med vedkommende Processkrift til Udlaan til Modparten. Hvis en fuldstændig Genpart vilde medføre betydeligere Van- skelighed eller Bekostning, er det tilstrækkeligt, at Genparten omfatter den Del af Dokumentet, som vedrører Sagen. Naar de originale Dokumenter ikke udlaanes til Modparten, skulle de henlægges paa Rettens Kontor til Modpartens Eftersyn i en Tid af mindst 8 Dage umiddelbart efter Processkriftets Meddelelse eller Fremlæggelse.

§ 212.

Begge Parter kunne til Retsbogen opgive en i den Underretskreds, hvor Landsretten har sit Sæde, boende Person, til hvem alle processuelle Meddelelser skulle rettes. I Mangel af saadan Opgivelse skulle Meddelelserne ske til den for eller med

Parten optrædende Sagfører, saafremt han har Bopæl eller Kontor i bemeldte Kreds, og ellers, saavel som naar Parten ikke benytter Sagfører, under samme Betingelse til Parten selv. Uden for de nævnte Tilfælde kunne Meddelelserne afgives paa Rettens Kontor, forudsat at vedkommende Part i et Retsmøde er gjort opmærksom herpaa.

§ 213.

Naar Skriftvekslingen er sluttet, kan Sagsøgeren i et Retsmøde begære Doms- forhandling berammet, hvorefter Retten angiver det tidligste Tidspunkt, da den kan finde Sted. Ønsker en af Parterne et senere Tidspunkt valgt, bør Retten tilstede dette, naar Modparten ikke modsætter sig det, og en betydeligere ufornøden Forha- ling ikke derved skønnes at indtræde, Modsætter derimod Modparten sig det, maa Domsforhandlingens Udsættelse kun tilstaas, for saa vidt det skønnes at være nød- vendigt for, at vedkommende Part tilbørlig kan varetage sit Tarv, navnlig fremskaffe de fornødne Beviser. Til Oplysning herom, og for at Retten kan sættes i Stand til at træffe de i § 214 omtalte Afgørelser, finder saa vidt fornødent en mundtlig For- handling Sted, hvorunder Parterne efter kortelig at have fremstillet, hvorom Sagen drejer sig, angive, hvor vidt de agte at føre Bevis og i bekræftende Fald for hvad og paa hvilken Maade.

§ 214.

I det Møde, hvori Domsforhandlingen berammes, træffer Retten efter Begæring de fornødne Bestemmelser i Henhold til §§ 148, 149 og 173 ff. om Førelse af Vidner, Synsmænd og Skønsmænd, om personlig Afhøring af Parterne i Henhold til § 193, om det skal paalægges Modparten eller Trediemand at fremkomme med Dokumenter m. m. Deslige Bestemmelser kunne ogsaa saavel før som senere træffes af Retten i eller uden for et Retsmøde, og hvis den, naar Begæring om at erholde en saadan Be- stemmelse fremkommer, finder det hensigtsmæssigt, kan den kræve Modpartens mundt- lige eller skriftlige Udtalelser om Spørgsmaalet. Naar den Omstændighed, som ønskes bevist, skønnes at være uden Betydning for Sagen, eller naar Modparten under Skrift- vekslingen har erkendt den eller til Retsbogen erklærer ikke at ville benægte den, tilstedes Bevisførelse ikke.

Parterne kunne ikke fordre nogen foreløbig eller særskilt forudgaaende Be- stemmelse af Retten om Bevisbyrdens Fordeling.

§ 215.

Naar Vidner o. desl. skulle føres for den dømmende Ret eller for et eller to Medlemmer af samme (§ 149), skal der mindst 3 Dage forud gives Modparten Med- delelse om deres Navn, Stilling og Bopæl samt om, hvad der ved dem agtes bevist, for saa vidt han ikke allerede under Sagen har erholdt fornøden Kundskab derom.

Den, der under Domsforhandlingen vil paaberaabe sig Dokumenter, der ikke allerede ere Modparten bekendte, skal mindst 8 Dage forud afgive dem til denne i Original eller fuldstændig eller delvis Genpart (§ 211), og, hvis ikke Originalen ud- laanes, henlægge denne til Eftersyn paa Rettens Kontor.

§ 216.

Naar en Part, efter at Domsforhandlingen er berammet, begærer denne udsat, fordi Tiden til Bevisets Tilvejebringelse viser sig utilstrækkelig, eller fordi ny Beviser, Paastande eller Anbringender ere fremkomne, eller af andre særlige Grunde, kan Ret- ten tilstaa saadan Udsættelse, efter at saa vidt muligt Modparten er hørt,

Udsættelse af Domsforhandlingen kan fremdeles ske paa Grund af Hindringer for Retten eller Forfald for Sagførere, Parter, Vidner, Syns- eller Skønsmænd, hvis personlige Møde er nødvendigt. Den, for hvem Forfald er indtraadt, skal snarest muligt anmelde det til Retten.

Beslutter Retten Udsættelse, har den desangaaende saa vidt muligt at meddele Parterne og de indkaldte Vidner eller Syns- og Skønsmænd Underretning forinden det oprindeligt berammede Retsmøde.

Naar Tiden for Domsforhandlingen er kommen, eller denne er begyndt, maa den ikke uden tvingende Nødvendighed uden for de i § 218 angivne Betingelser ud- sættes, og naar Retten finder clet ubetænkeligt, kan da en blot delvis Udsættelse af Sagen finde Sted. I øvrigt træffer Retten de nødvendige Bestemmelser om Sagens Fortsættelse og kan, om fornødent, bestemme, at en allerede stedfunden Bevisførelse skal gentages,

§ 217.

Ved Domsforhandlingen skulle Formalitetsindsigelser behandles før Realiteten og paakendes særskilt, medmindre Retten bestemmer, at de alle eller nogle af dem skulle forhandles i Forbindelse med Realiteten.

Naar Formaliteten er indladt, ere alle de Indsigelser vedrørende Formaliteten indtil dette Tidspunkt, som kunne frafaldes, udelukkede fra at komme i Betragtning.

Angaar Domsforhandlingen alene Formaliteten, skal Retten i Tilfælde af, at Sagen ikke i clet hele afvises, ved Formalitetskendelsens Afsigelse efter Omstændig- hederne fastsætte de for Skriftvekslingen i Realiteten nødvendige Frister eller beramme et Retsmøde til ny Domsforhandling. Udebliver sagsøgte da uden at have svaret i Realiteten eller ved Domsforhandlingen, finde de i § 204 indeholdte Regler tilsvarende Anvendelse.

§ 218.

Domsforhandlingen foregaar paa Grundlag af Skriftvekslingen og det Retsbogen tilførte. Naar en Part under Forhandlingen helt eller delvis frafalder Paastande, Be- nægtelser o. desl. eller gør Indrømmelser, er Modparten berettiget til at faa fornøden Tilførsel herom optaget i Retsbogen. Vil en Part fremsætte Paastande eller Anbrin- gender, paa hvilke Modparten ikke er bleven forberedt gennem det skriftlige Grundlag, bliver det efter Begæring ved Rettens Kendelse at nægte, saafremt deres Fremsættelse vilde medføre Forhandlingens Udsættelse, medmindre det skønnes at være undskylde- ligt, at de ikke tidligere ere meddelte. Tilstedes deres Fremsættelse, optages de i Retsbogen, og Forhandlingen bliver efter den deri interesserede Parts Begæring at udsætte ganske eller til Dels, for saa vidt det er nødvendigt til Varetagelse af hans Tarv.

Tilsvarende Regler gælde om Fremførelse af Beviser, om hvis Fremkomst Modparten ikke har erholdt saa betimelig Meddelelse, at han har kunnet forberede sig tilstrækkelig.

§ 219.

Ved Domsforhandlingen gives i Reglen Ordet først til Sagsøgeren, men Rettens Formand kan gøre Afvigelse herfra. Han bestemmer ligeledes, om Parternes Af- hørelse skal finde Sted før eller efter Afhørelsen af Vidner, Syns- eller Skønsmænd.

Ved Realitetsforhandlingens Begyndelse skulle Parterne oplæse og fremlægge deres skriftlig affattede Paastande.

§ 220.

Under Domsforhandlingen fremstiller den Part, der først faar Ordet, kortelig Sagens Hovedtræk; derefter lader han ved Retsskriveren oplæse de Dokumenter, som han vil paaberaabe sig, derunder Udskrifter af Tingsvidner m. m., og fører sine Vid- ner o. desl. Modparten lader derpaa paa lignende Maade sine Dokumenter læse, og hvis ogsaa han har tilstævnet Vidner o. desl., fører han dem efter de fornødne ind- ledende Bemærkninger. Derefter udvikler førstnævnte Part nærmere sin Opfattelse af hele Sagen, derunder Bevisførelsens Resultater og de vedkommende Retsspørgsmaal, hvorefter Modparten kan faa Ordet for en tilsvarende Udvikling.

De paaberaabte Dokumenter, hvoraf efter Omstændighederne trykte eller skrevne Genparter omdeles til Dommerne, overgives efter Oplæsningen til Retten. Denne slutter Forhandlingerne, jfr. § 94, og optager Sagen, naar den i det hele eller for et enkelt Punkt skønnes at være tilstrækkelig behandlet.

Forhandlingerne fortsættes uafbrudt i det begyndte og de paafølgende Møder, der saa vidt muligt skulle holdes de umiddelbart efterfølgende Dage.

Retten kan paa ethvert Trin af Forhandlingen opfordre Parterne til at frem- stille tidligere førte Vidner til yderlige Afhøring eller Konfrontation med ny Vidner.

§ 221.

Udebliver Sagsøgte ved Domsforhandlingen, og Sagsøgeren vil fremføre noget, som ikke indeholdes i det Sagsøgte meddelte, maa han begære Forhandlingen helt eller delvis udsat og meddele Sagsøgte Udsættelsen og det ny Anbringende med et af Retten bestemt Varsel.

§ 222.

Enhver, der er dømt som udebleven ved en Landsret som 1ste Instans, kan begære Sagen genoptaget og fortsat fra det Punkt, hvor Forhandlingen paa Grund af Udeblivelsen standsede for hans Vedkommende, naar han godtgør, at Udeblivelsen var ham utilregnelig. Den, der ønsker at benytte sig heraf, maa indgive en skriftlig be- grundet Begæring til Retten, ledsaget af de fornødne Bevisligheder. Finder Retten ikke Grund til straks at afrise Begæringen, berammes et Retsmøde, og Rettens For- mand fastsætter det Varsel, med hvilket Modparten skal indkaldes. Udebliver denne, anses de for Begæringen paaberaabte Grunde for beviste; møder Modparten og rejser Indsigelse, forhandles Spørgsmaalet om Genoptagelse mundtlig.

Retten afgør ved Kendelse, om Sagen skal genoptages, og berammer i bekræf- tende Fald et Retsmøde samt fastsætter et Varsel, med hvilket Modparten dertil skal indkaldes. I dette Møde træffes de fornødne Bestemmelser om Sagens Fortsættelse overensstemmende med de almindelige Regler, for saa vidt Genoptagelsen ikke afvises, fordi Modparten ikke er behørig indkaldt.

Samtidig med at Sagen erklæres for genoptaget saavel som paa ethvert senere Trin af Sagen kan Retten efter Begæring bestemme, at den afsagte Udeblivelsesdoms Virkninger skulle udsættes.

Fører Genoptagelsen til samme Resultat som den afsagte Dom, bliver denne at stadfæste; i modsat Fald ophæves den, og ny Dom afsiges.

§ 223.

Begæring om den i § 222 omhandlede Genoptagelse maa fremsættes, saa snart det er muligt, og kan ikke fremføres efter et Aars Forløb fra Dommens Afsigelse. Er Sagen indanket til højere Ret, er Adgangen til Genoptagelse udelukket, indtil

Anken frafaldes eller afvises. Naar Indkaldelse til det første i § 222 ommeldte Rets- møde er sket, ere begge Parter udelukkede fra at paaanke Udeblivelsesdommen, indtil Grenoptagelsen bortfalder eller afvises. Adgang til Grenoptagelse haves kun een Gang i samme Sag.

§ 224.

Den, der uden at have afgivet noget Svar i Sagen, er dømt som udebleven ved en Landsret som 1ste Instans, kan endvidere begære Sagen genoptaget, naar han inden 5 Dage efter Dommens Afsigelse skriftlig begærer et Retsmøde berammet samt enten fremlægger Bevis for at have betalt de idømte Sagsomkostninger eller i Retten deponerer Beløbet, Rettens Formand giver Begæringen Paategning om, at Sagen er genoptaget, og fastsætter det Varsel, med hvilket Modparten skal indkaldes. I Mødet maa domfældte i Reglen, jfr. § 208, afgive sit Svar i Sagen; undlader han dette, eller er Modparten ikke behørig indkaldt, afvises Genoptagelsen.

Indkaldelse af Modparten til Sagens Genoptagelse har samme opsættende Virkning som Forkyndelse af Ankestævning.

I øvrigt gælde Bestemmelserne i § 222, sidste Stykke, dog saaledes at Ude- blivelsesdommens Paalæg af

Procesomkostninger ikke kan ophæves, og i § 223, 2det— 4de Pkt,, samt de almindelige Regler om Landsretsproceduren.

§ 225.

Naar Tilladelse til at paaanke efter Udløbet af den almindelige Ankefrist eller til at fremføre ny Paastande eller Anbringender søges hos Højesteret paa Grund af utilregnelig Udeblivelse ved Landsret, kan Højesteret i Stedet for at give bemeldte Tilladelse bestemme, at Sagen skal genoptages ved Landsretten. Andrageren maa da inden 14 Dage efter at have erholdt Meddelelse om Højesterets Bestemmelse, hvis Forkyndelse for Modparten har samme opsættende Virkning som Forkyndelse af Anke- stævning, indgive Begæring til Landsretten om Berammelse af et Retsmøde til at træffe de fornødne Bestemmelser om Sagens Fortsættelse, jfr. §§ 222 og 223.

Kapitel XIX.

Intervention og Tilstævning af Trediemand ved Landsretterne i første Instans.

§ 226.

Interventionssøgsmaal anlægges og fremmes efter de om et selvstændigt Søgs- maal gældende Regler, for saa vidt ikke Bestemmelserne i de følgende Paragraffer medføre Afvigelse herfra,

§ 227.

Intervenienten indtræder i Sagen derved, at han senest 8 Dage forinden det af de til Hovedsagens Behandling bestemte Retsmøder, i hvilket han vil optræde, for de oprindelige Parter lader forkynde en skriftlig Angivelse af sin Paastand og de Kendsgerninger, hvorpaa den støttes, og i bemeldte Retsmøde fremlægger denne. Vil nogen af Parterne modsætte sig Interventionen eller bestride Intervenientens Paastand, maa han fremlægge Svarskrift, jfr. §§ 206 og 208. Om yderligere Skriftveksling i Anledning af Interventionssøgsmaalet gælde de i § 207 fastsatte Regler.

§ 228.

Paastaar nogen af Parterne Interventionssøgsmaalet afvist som ikke hjemlet ved den almindelige Bestemmelse i § 28, bliver Spørgsmaalet herom foreløbig at afgøre ved Rettens Kendelse.

§ 229.

Det oprindelige Søgsmaal og Interventionssøgsmaalet forhandles i øvrigt i For- bindelse med hinanden som een Retssag.

I Overensstemmelse med § 94 kan Retten udskille Interventionen til særskilt Forhandling før eller efter Hovedsagen, saaledes at den enten paakendes i Forbin- delse med Hovedsagen eller særskilt.

§ 230.

Intervenienten er berettiget til at benytte Anke og Kære over for den sted- fundne Behandling og den afsagte Dom ligesom enhver af de oprindelige Parter.

§ 231.

Den, der blot vil optræde under Sagen for at understøtte en af Parterne, jfr. § 29, skal til Retten indgive en skriftlig Begæring om at faa Adgang til at ytre sig i Sagen. Denne Begæring meddeles Parterne. Modsætter en af disse sig Begæringen, bliver Spørgsmaalet at afgøre ved Rettens Kendelse. Indrømmes Begæringen, træffer Retten de nærmere Bestemmelser om Maaden, hvorpaa den paagældende skal have Adgang til at ytre sig i Sagen og fremføre Beviser.

§ 232.

Tillader Retten Sagsøgeren at tilstævne (adcitere) Trediemand for at faa Dom over ham enten alternativt med eller tilsammen med Sagvolderen, udsættes Sagen saa længe, som nødvendigt er, for at paagældende Trediemand paa sædvanlig Maade kan stævnes til at svare som Sagvolder. De i §§ 226, 229 og 230 om Intervention givne Regler finde ogsaa Anvendelse med Hensyn til Tilstævning.

§ 233.

Naar Domsforhandling er berammet, kan Indtræden i Sagen eller Tilstævning efter dette Kapitel kun finde Sted med Rettens Samtykke.

Kapitel XX.

Skriftlig Behandling af Sager ved Landsretterne i første Instans.

§ 234.

I vidtløftige Regnskabssager og andre indviklede Retssager kan Retten paa ethvert Trin af Forhandlingerne anordne skriftlig Behandling af Sagen. Saadan Be- stemmelse kan ikke paakæres eller paaankes.

§ 235.

Hvor skriftlig Behandling er anordnet, iværksættes der under Rettens Ledelse en Indlægsveksling imellem Parterne, som kan strække sig til Duplik. En fortsat Skriftveksling tilstedes kun undtagelsesvis, hvor Sagens Beskaffenhed skønnes at gøre

den nødvendig. Retten bestemmer Frister til Indlægenes Afgivelse, ligesom den og, hver Gang en Part har fremlagt Indlæg, bestemmer, om Modparten skal have Udsæt- telse til at svare derpaa.

Indlægene fremlægges i de dertil bestemte Retsmøder, men de skulle 3 Dage forinden være Modparten meddelte, saa at denne i Retsmødet kan udtale, om han vil svare yderligere.

Til Afbenyttelse ved Udarbejdelsen af deres Processkrifter kunne Parterne begære Udlaan af det fremlagte; vil en af Parterne ikke tilstede, at Udlaan i Original finder Sted, maa han lade medfølge Genparter, som da blive at bekræfte paa Rettens Kontor, hvor der derhos bør gives Adgang til at efterse Originalerne.

§ 236.

I det Retsmøde, i hvilket clet sidste Indlæg fremlægges, eller efter Omstæn- dighederne i et senere berammet Retsmøde, tilstaas der efter Begæring og efter fore- gaaende mundtlig Forhandling, jfr. § 213, den fornødne Udsættelse til at tilvejebringe Bevis samt træffes de fornødne Bestemmelser om Bevisoptagelsen, jfr. § 214.

Skal ingen Bevisførelse finde Sted, kan Sagen begæres optaget til Paakendelse.

§ 237.

Vidners Førelse, Syns- eller Skønsforretningers Optagelse og Parters Afhøring sker efter Rettens

Bestemmelse for et Medlem af Landsretten eller for Underretten.

Naar Bevisoptagelsen er tilendebragt, kan hver af Parterne i dertil berammede Retsmøder fremlægge et skriftligt Indlæg.

§ 238.

Med de af clet foregaaende følgende Lempelser komme i øvrigt denne Lovs almindelige Regler for Proceduren til Anvendelse, ogsaa naar skriftlig Behandling finder Sted.

§ 239.

Dom afsiges paa Grundlag af de fremlagte Indlæg og skriftlige Beviser. Paa- stande, Søgsmaalsgrunde, Indsigelser saavel som overhovedet faktiske Anbringender kunne ikkun komme i Betragtning, for saa vidt de enten indeholdes i de skriftlige Indlæg eller ere optagne i Retsbogen.

§ 240.

Udebliver nogen af Parterne i et Retsmøde, bliver Sagen efter den mødende Parts Begæring at optage til Paakendelse paa Grundlag af alle de imellem Parterne indtil da vekslede Indlæg ni. m. Er clet Sagsøgeren, der udebliver, kan Sagsøgte dog ogsaa begære Sagen afvist.

Sagsøgeren kan hæve Sagen, saa længe den ikke er optagen til Paakendelse; dog kan han ikke derved afskære Modparten fra at faa Dom for tingfæstede Modkrav.

§ 241.

Dommens Vedtagelse og Afsigelse foregaar efter de almindelige Regler. Dog kan Rettens Formand, naar Omstændighederne tale derfor, anordne, at skriftlig Stemme- given skal finde Sted.

§ 242.

Med Hensyn til Anke og Kære forholdes der efter de almindelige Regler.

Kapitel XXI.

Anke til Højesteret.

§ 243.

Domme, afsagte i første Instans af en Landsret, kunne, med den i § 6 inde- holdte Undtagelse, overensstemmende med nedenstaaende Regler af Parterne paaankes til Højesteret. I Forbindelse med Dommen kan Anken omfatte den forudgaaende Be- handling og de under denne faldne Afgørelser, for saa vidt Anke ikke særlig er udelukket.

Anke kan iværksættes til Forandring, Ophævelse eller Hjemvisning, hvorimod Anke alene til Stadfæstelse ikke kan finde Sted. Heller ikke kan Anke iværksættes alene til Forandring af Dommens Bestemmelser om Procesomkostninger og processuelle Straffe. Dog kan Højesterets Justitiarius i Forening med to Medlemmer af Retten tillade, at deslige Bestemmelser særskilt paaankes af Parterne, naar Afgørelse med Hensyn til disse Punkter er uafhængig af Sagens Udfald, eller af Trediemand, hvem Omkostninger eller Straf er paalagt eller Salær tilkendt eller frakendt.

§ 244.

Anke kan iværksættes fra begge Parters Side, men de tvende Anker blive da at forene til samtidig Forhandling, jfr. § 94, 1ste Stykke.

Udtrykkelig eller stiltiende Afkald paa Anke kan ikke gyldig gives, forinden den Retsafgørelse, om hvis Paaanke der er Tale, er truffen.

§ 245.

Edsdomme og Afgørelser af enkelte Stridsspørgsmaal i Henhold til § 107 kunne først paaankes, naar den endelige Dom er afsagt.

§ 246.

Ankefristen er 8 Uger fra Dommens Afsigelse at regne. Anken kan dog und- tagelsesvis tilstedes indtil et Aar efter Dommens Afsigelse, naar der foreligger til- strækkelig Grund til at afvige fra den almindelige Regel om Ankefristen.

Den, der vil paaanke efter Udløbet af den almindelige Ankefrist, maa indgive et begrundet skriftligt Andragende derom til Højesterets Justitiarius, som træffer Af- gørelse i Forening med to Medlemmer af

Retten. Modparten kan opfordres til at erklære sig over Andragendet, og den Part, der vil anke, maa paa Opfordring af for- nævnte Udvalg af Retten tilvejebringe de fornødne Oplysninger. Skulde Vidneførsel være nødvendig, bestemmer Udvalget, om den skal finde Sted umiddelbart for det eller for Underret. Tilstedes Anke, tilkendegives dette skriftlig vedkommende Part, som derom har at gøre Meddelelse til Modparten inden 4 Uger, efter at Tilladelsen er givet.

§ 247.

Inden Ankefristens Udløb eller inden 4 Uger, efter at den i § 246 ommeldte Tilladelse til Anke er meddelt, skal Appellanten indlevere Ankestævning paa Rettens Kontor til Sagens Berammelse overensstemmende med de i § 201 fastsatte Regler. Begæres Sagen berammet til et overdrevent fjernt Tidspunkt, skal Justitssekretæren forelægge Rettens Justitiarius Spørgsmaalet til Afgørelse.

Anke stævningen skal indeholde en fuldstændig og tydelig Angivelse af Anke- grunden og den Paastand, der agtes nedlagt.

Om Varslet gælde de i § 202 fastsatte Regler, dog saaledes at det ikke maa være kortere end 4 Uger.

§ 248.

Hæves eller afvises en i rette Tid, jfr. §§ 246 og 247, indanket Sag, skal det, uanset at Ankefristen imidlertid maatte være udløbet, være Parten tilladt at indanke Sagen paa ny, naar ny Stævning indgives paa Rettens Kontor til Sagens Berammelse inden 14 Dage fra clet Retsmøde, hvor Sagen blev hævet eller afvist. Denne Ret kan kun benyttes een Gang.

§ 249.

Paa den berammede Tægtedag skal Appellanten møde og fremlægge Anke- stævningen. Undlader han dette, afvises Sagen, og der tilkendes den Indstævnte, der har givet forgæves Møde, Sagsomkostninger. Samme Virkning har Appellantens Ude- blivelse eller Undladelse af at foretage de til Sagens Fortsættelse hørende Skridt ved senere Retsmøder, saafremt Domsforhandlingen ikke er berammet, eller ved selve Domsforhandlingen.

§ 250.

Udebliver Indstævnte, skønt lovlig varslet, og Appellanten begærer Sagen fremmet, udgaar den til skriftlig Behandling.

Appellanten kan dog i Stedet herfor begære Sagen udsat og skal da lade for- kynde en Udskrift af det i Retsmødet forefaldne for Modparten med et af Retten fastsat Varsel.

Ovenstaaende Bestemmelser komme ogsaa til Anvendelse, naar Indstævnte ude- bliver i et senere Retsmøde uden at have afgivet noget Svar i Sagen eller udebliver ved Domsforhandlingen, i hvilket Tilfælde derhos det, som han allerede maatte have fremført for Højesteret, lades ude af Betragtning. At Indstævnte, efter at have svaret i Sagen, udebliver i andre Retsmøder end det, hvori Domsforhandlingen finder Sted, berettiger ikke til at anvende Bestemmelsen i nærværende Paragrafs 1ste Stykke og afskærer ikke Indstævnte fra senere at møde i Sagen.

§ 251.

Møder Indstævnte uden at rejse Indsigelse, optages Sagen efter Begæring til Domsafsigelse.

§ 252.

Vil Indstævnte fremsætte Formalitetsindvendinger mod Ankesagen, eller ønsker han, uden selv at paaanke, Dommen forandret eller ophævet, skal han i det nævnte første Retsmøde fremlægge en skriftlig Angivelse af bemeldte Indvendinger eller af sine Ankegrunde samt den Paastand, som han agter at nedlægge. Ønsker Indstævnte blot Dommen stadfæstet, er det tilstrækkeligt, at han mundtlig erklærer dette.

Naar Indstævnte har afgivet sit Svar, tager Retten efter Appellantens Begæring Bestemmelse om Tiden for Domsforhandlingen — cler dog ikke uden begge Parters Samtykke maa ansættes tidligere end 4 Uger efter Retsmødet — for saa vidt der ikke ifølge Sagens Beskaffenhed efter eller uden Opfordring fra Parternes Side findes An- ledning til at bestemme, at den skal forhandles skriftlig.

§ 253.

Paastande eller Anbringender, der ligge uden for den ved Landsretten sted- fundne Procedure, kunne ikke fremsættes uden Modpartens Samtykke, dog kan Retten tilstede deres Fremsættelse, naar det findes undskyldeligt, at de ikke tidligere ere fremkomne, og deres Afskæreise vilde medføre et uforholdsmæssigt Tab for Parten.

§ 254.

Den, der ønsker at opnaa den i § 253 ommeldte Tilladelse, maa i en Paa- tegning paa Stævningen eller den i § 252 omtalte skriftlige Angivelse meddele, hvad han agter at begære Tilladelse til at fremføre, samt de formentlig derfor talende Om- stændigheder, og Retten bringer da Spørgsmaalet om Tilladelsens Meddelelse til Af- gørelse i det første eller, om fornødent, et senere berammet Retsmøde, efter at Par- terne have udtalt sig.

Vil en Part, uden at have iagttaget den anførte Fremgangsmaade, søge at opnaa bemeldte Tilladelse, maa han snarest muligt til Retten indgive et skriftligt, be- grundet Andragende, der tillige maa indeholde Oplysning om Grunden til, at An- dragendet ikke er fremkommet tidligere. Finder Retten tilstrækkelig Undskyldning herfor, ansættes et Retsmøde, saafremt dette kan finde Sted inden Domsforhandlingen, og

Andrageren har da med et af Retten fastsat Varsel at give Modparten Meddelelse om dette Retsmøde og dets Genstand. Udebliver Andrageren, bortfalder lians Andragende; udebliver Modparten, anses de i Andragendet paaberaabte Grunde for beviste.

Meddeler Retten Tilladelsen, tilstaas der paa Begæring enhver af Parterne den fornødne Tid til at varetage sit Tarv i den Anledning, ligesom en berammet Domsforhandling, om fornødent, udsættes. Saafremt en begært Skriftveksling skønnes at være nødvendig, fastsætter Retten Frister for Processkrifternes Meddelelse og be- rammer et nyt Retsmøde, hvorhos de i §§ 209, 210 og 211 givne Regler komme til Anvendelse.

Fremkomme ny Paastande eller Anbringender først under Domsforhandlingen, og finder Retten i Overensstemmelse med de foranstaaende Grundsætninger, at deres Fremførelse bør tilstedes, bestemmer den det fornødne i Lighed med de i § 218 givne Regler.

§ 255.

Ny Beviser kunne fremføres for Højesteret med Modpartens Samtykke, eller naar der samtidig med Forkyndelsen af Stævningen eller Fremlæggelsen af den i § 252 omtalte skriftlige Angivelse er givet Modparten skriftlig Meddelelse om, af hvilken Art de ny Beviser ere, og hvad derved forventes bevist. Foreligger der tilstrækkelig Undskyldning for, at den nævnte Meddelelse ikke er givet som anført, kan Retten tilstede, at den fremkommer paa et senere Trin af Sagen, i hvilken Henseende til- svarende Regler til de i § 254 givne komme til Anvendelse. Modparten kan i øvrigt frafalde den omhandlede Meddelelse.

§ 256.

Naar Omstændighederne tale derfor, kan Højesteret tillade, at enkelte Punkter eller Dele af Sagen, som ikke have foreligget for eller ikke ere paakendte af Lands- retten. indbringes for Højesteret. Med Hensyn til Opnaaelsen af saadan Tilladelse komme tilsvarende Regler til de i § 254 givne til Anvendelse.

§ 257.

I det første Retsmøde har Retten, for saa vidt den ikke anser det for hen- sigtsmæssigt at udsætte Afgørelsen til et senere Møde, efter Begæring, og efter at der i Retsmødet har været givet Parterne Lejlighed til at udtale sig, at træffe de for- nødne Bestemmelser i Henhold til §§ 148 og 149 om Afhørelse af ny eller gentagen Afhørelse af tidligere førte Vidner, Syns- eller Skønsmænd, om personlig Afhørelse af Parterne efter § 193, om det skal paalægges Modparten eller Trediemand at frem- komme med Dokumenter m. m. Deslige Bestemmelser kunne ogsaa senere træffes af Retten i eller uden for et Retsmøde, og hvis det, naar Begæring om at erholde en saadan Bestemmelse fremkommer, findes hensigtsmæssigt, kan Retten kræve Mod- partens mundtlige eller skriftlige Udtalelser om Spørgsmaalet.

Parterne kunne ikke fordre nogen foreløbig eller særskilt forudgaaende Be- stemmelse af Retten om Bevisbyrdens Fordeling.

§ 258.

Skulle Vidner og desl. føres for den dømmende Ret eller for et eller to Med- lemmer af samme (§ 149), skal der mindst 3 Dage forud gives Modparten Meddelelse om deres Navn, Stilling og Bopæl samt om, hvad cler ved dem agtes bevist, for saa vidt han ikke allerede under Sagen har erholdt fornøden Kundskab herom.

De ny Dokumenter, som en Part vil paaberaabe sig, skulle mindst 14 Dage før Domsforhandlingen afgives til Modparten enten i Original eller i Genpart, og i sidste Fald skal Originalen samtidig henlægges til Eftersyn for Modparten paa Ret- tens Kontor.

Beviser, med Hensyn til hvilke de foranstaaende Regler ikke ere iagttagne, skulle efter Paastand lades ude af Betragtning, medmindre Retten tilsteder deres Be- nyttelse i Overensstemmelse med de i § 218 givne Regler.

§ 259.

Om processuelle Meddelelser gælde de i § 212 givne Regler.

Om Udsættelse af Domsforhandlingen komme de i § 216 foreskrevne Regler til Anvendelse.

Andre Afgørelser end de i §§ 243 og 246 nævnte, som blive at træffe af Højesteret inden Domsforhandlingen, kunne i clet Omfang, Retten bestemmer, træffes af et Udvalg, bestaaende af 3 af Rettens Medlemmer. Udvalgets Sammensætning be- stemmes af Justitiarius efter Forhandling med Rettens Medlemmer.

§ 260.

Ved Domsforhandlingen skulle Formalitetsindsigelser mod Ankesagen behandles før selve denne og særskilt paakendes, medmindre Retten bestemmer, at de alle eller nogle af dem skulle forhandles i Forbindelse med Realiteten. Bestemmelsen i § 206, 3die Stykke, gælder ogsaa ved Højesteret.

Domsforhandlingen indledes ved, at Appellanten fremstaar og lader Anke- stævningen og den paaankede Afgørelse oplæse. I øvrigt gælde de i §§ 219 og 220

fastsatte Regler med de Lempelser, Retten i de enkelte Sager bestemmer.

§ 261.

Paastand om den indankede Afgørelses Forandring eller Ophævelse eller om Sagens Hjemvisning kan nedlægges ikke blot af den, cler har udtaget Ankestævningen, men ogsaa af Modparten, jfr. §§ 252 ff.

Klager over Behandlingen ved Landsretten, som efter Sagens Stilling ved Højesteret ere uden nogen reel Betydning for vedkommende Part, kunne af Højesteret lades ude af Betragtning.

§ 262.

Naar Sagens Forhandling er afsluttet, afsiges Dom snarest muligt. Domsfor- handling i en ny Sag maa ikke finde Sted, forinden Dommen i den optagne Sag er vedtagen.

§ 263.

Naar skriftlig Behandling finder Sted paa Grund af Sagens Beskaffenhed, jfr. § 252, forhandles Sagen ved skriftlige Indlæg, ikke over to fra hver Side,, som veksles mellem Parterne og afgives til Retten i Forbindelse med Sagens Dokumenter inden de Frister, som Justitiarius bestemmer.

Har Bevisførelse fundet Sted, kan enhver af Parterne i dertil berammede Retsmøder fremlægge et skriftligt Indlæg.

Udgaar en Sag til skriftlig Behandling paa Grund af Indstævntes Udeblivelse, har Appellanten inden en fastsat Frist at aflevere et skriftligt Indlæg tilligemed Sagens Dokumenter, derunder fuldstændig Beskrivelse af det for Landsretten passerede. Oplyses det, inden Sagen er paakendt, at Indstævntes Udeblivelse ikke kan lægges ham til Last som en Forsømmelse, kan Højesteret reassumere Sagen.

Mundtlig Domsforhandling finder ikke Sted i disse Sager.

Hvis Appellanten har stævnet Vidner til Førelse for Højesteret, og de have givet Møde, kan Højesteret bestemme, at de, inden Sagen udgaar til skriftlig Behand- ling, skulle afhøres, efter at Apellanten har fremstillet Sagens Omstændigheder. I øvrigt sker Vidners Førelse, Syns- eller Skønsforretningers Optagelse og Parters Af- høring for Underret, medmindre Højesteret bestemmer, at den skal ske for et af Rettens Medlemmer.

Ved skriftlig Behandling finde i øvrigt de almindelige Regler om Højesterets- proceduren Anvendelse med de fornødne Lempelser.

§ 264.

Naar Højesterets Dom gaar ud paa Hjemvisning, kan enhver af Parterne hen- vende sig til Landsretten med en Udskrift af Dommen og begære et Retsmøde be- rammet, hvortil han da har at indkalde Modparten med et af Rettens Justitiarius fastsat Varsel. Sagen fremmes derefter i Overensstemmelse med de almindelige Regler.

Kapitel XXII.

Kære til Højesteret.

§ 265.

Over for Kendelser og andre Beslutninger af en Landsret, som ikke — eller dog ikke for Tiden — kunne gøres til Genstand for Anke i Medfør af Bestemmelserne i § 243, kan, for saa vidt det modsatte ikke særlig er bestemt, enhver, over for hvem Beslutningen indeholder en Afgørelse, rejse Kæremaal til Højesteret overensstemmende med de nedenstaaende Regler. Over for Domme kan Kæremaal kun rejses i det i § 6 nævnte Tilfælde.

Er en Beslutning bleven paakendt ifølge Kæremaal, kan den ikke senere paa- ankes, og saa længe Kære over en Beslutning er svævende, kan denne ikke paaankes.

§ 266.

Kære iværksættes ved til den Landsret, hvis Handling eller Afgørelse man vil paakære, at indgive en skriftlig Fremstilling af Kæregrunden og den Paastand, som i den Anledning gøres. Af Fremstillingen ska Genpart meddeles Modparten. Vidner, Syns- og Skønsmænd samt Trediemand, hvem Fremlæggelsen af et Dokument er paa- lagt, kunne fremsætte deres Kære mundtlig til Retsbogen.

Kæremaalet kan støttes paa ny faktiske Anbringender og Beviser.

§ 267.

For saa vidt Landsretten ikke i Medfør af § 111, § 153 eller § 183 forandrer sin Afgørelse, indsender den inden Udløbet af en Uge Kæreskriftet eller Udskrift af Retsbogen samt af den paaklagede Kendelse og øvrige fornødne Aktstykker til Højesteret, hvorhos Retten kan vedføje sin egen Erklæring. Om den stedfundne Ind- sendelse gives der straks begge Parter Meddelelse.

§ 268.

I Løbet af en Uge fra denne Meddelelse have begge. Parter Adgang til at indsende skriftlige Udtalelser til Højesteret. Senere indsendte Udtalelser ere ikke udelukkede fra at tages i Betragtning, naar de indkomme, inden Afgørelse har fundet Sted. I øvrigt kan Højesteret efter sit Skøn af egen Drift indhente Oplysninger eller Erklæringer fra Landsretten eller Parterne.

§ 269.

Paa det indkomne skriftlige Grundlag træffer Højesteret snarest muligt Af- gørelse ved Kendelse. Naar særlige Grunde tale derfor, kan Højesteret dog af egen Drift eller efter en Parts Begæring anordne mundtlig Forhandling og til den Hensigt opfordre Parterne til at give Møde. Udebliver i saa Fald den, der kærer, afvises Kæremaalet, hvorimod Modpartens Udeblivelse ikke har nogen særlig Virkning.

Kæremaal kunne forhandles for og afgøres af et saadant Udvalg, som be- stemt i § 259.

§ 270.

Hvor denne Lov ikke bestemmer andet, er Kærefristen 2 Uger, efter at Af- gørelsen er truffen. Landsretten kan, naar Omstændighederne tale derfor, senere, dog ikke efter 6 Maaneders Forløb, tillade, at Kæreskrift indgives inden 2 Uger efter Tilladelsens Meddelelse.

Kære til Højesteret har ikke opsættende Virkning, hvor det ikke særlig er fastsat i denne Lov. Dog kan saavel Landsretten som Højesteret anordne saadan Opsættelse.

Adgang til Kære fortabes, naar en til den given Udsættelse ikke benyttes.

Kapitel XXIII.

Ny Foretagelse ved Højesteret.

§ 271.

Højesteret kan paa Andragende undtagelsesvis tillade, at en ved denne Ret afgjort Sag paa ny foretages ved samme, naar der er tilvejebragt en meget stærk Sandsynlighed for, at Sagen uden Andragerens Fejl har foreligget urigtig oplyst, og

for, at der nu haves Oplysninger, som ville medføre et væsentligt forskelligt Resultat, samt naar samtlige Omstændigheder i høj Grad tale for Bevilgelsen af Andragendet, derunder ogsaa at det maa anses for givet, at Andrageren kun ad denne Vej vil kunne undgaa eller oprette et for ham indgribende Tab.

Under tilsvarende Betingelser kan Højesteret tillade Paaanke af en ellers upaaankelig Landsrets- eller Underretsdom.

Samtidig med, at Tilladelsen gives, saavel som paa ethvert senere Trin kan Højesteret eller den Ret, der behandler Sagen, paa Begæring bestemme, at den afsagte Doms Virkninger skulle stilles i Bero, ganske eller til Dels, mod eller uden Sikker- hedsstillelse.

Paa Adgang til den i nærværende Paragraf omhandlede Retshjælp kan der ikke gives Afkald.

§ 272.

Højesteret bestemmer i hvert enkelt Tilfælde, hvorledes de fornævnte Andra- gender skulle behandles, samt hvorledes den forinden Andragendets Afgørelse fornødne Bevisførelse skal foregaa, og fastsætter de Lempelser i de almindelige Procesregler, der maatte findes nødvendige eller hensigtsmæssige ved Sagens fornyede Foretagelse.

Findes Forudsætningerne for ny Foretagelse eller ekstraordinær Anke ikke at foreligge, afriser Retten Sagen.

Kapitel XXIV.

Behandling af Sager Ved Underret og Retsmidler mod Underrettens Afgørelser.

§ 273.

Sagen indledes med Stævning. Naar Sagens Genstand er under 50 Kr.s Værdi saavel som i de i § 2 Nr. 7 nævnte Sager, har Retten paa Begæring at yde Parten den fornødne Vejledning til Stævningens Affattelse,

I Stævningen skulle begge Parter være betegnede med Navn og Stilling og deres Bopæl eller Opholdssted være angivet, hvorhos den skal indeholde Sagsøgerens Paastand og en kort Fremstilling af de Kendsgerninger, hvorpaa den støttes. Stæv- ningen skal derhos angive de Dokumenter, Sagsøgeren vil benytte, samt opfordre Sagsøgte til at møde paa Sagens første Tægtedag og svare i Sagen samt til at med- tage de Dokumenter, han vil paaberaabe sig.

Parterne kunne dog, naar de efter Overenskomst begge møde for Retten, og Sagen er anmeldt for denne senest Dagen før Retsmødet, uden Stævning begære Sagen foretaget.

§ 274.

Naar Stævning benyttes, indgives den til Retten, cler forsyner den med en Paategning, hvorved Sagen berammes til Foretagelse i et angivet Retsmøde. Stæv- ningen tilbageleveres Sagsøgeren til videre Foranstaltning.

§ 275.

Har Sagsøgte Bopæl i Underretskredsen, skal Stævningen forkyndes ham med en Uges Varsel. Bor Sagsøgte uden for Underretskredsen, er Varslet 14 Dage, med

mindre han har Bopæl paa Færøerne, Island, Grønland, de vestindiske Øer eller i Udlandet, i hvilket Tilfælde, saavel som naar det ikke vides, hvor Sagsøgtes Bopæl er, Varslet bestemmes af Dommeren.

I øvrigt ere de i § 202, Stk. 2, 3 og 4, indeholdte Bestemmelser anvendelige.

§ 276.

Dommeren har, forinden Sagen optages, at mægle Forlig mellem Parterne, jfr. § 140. Kommer Forlig i Stand, tilføres det Retsbogen.

§ 277.

Parterne udvikle mundtlig deres Sag for Dommeren uden videre Forberedelse ved Skrift. Sagsøgeren fremlægger den behørigt forkyndte Stævning og fremstiller Sagen fra sin Side, hvorpaa Sagsøgte har at erklære sig.

Under Sagens Forhandling bør Dommeren ikke blot søge at fremkalde tydelige og sandfærdige Forklaringer fra Parternes Side om Sagens Sammenhæng, men han har ogsaa, for saa vidt Parterne ikke møde ved Sagførere, at vejlede dem med Hensyn til, hvad de bør foretage til Oplysning af Sagen og i øvrigt til Varetagelse af deres Tarv under denne.

De fra begge Sider nedlagte Paastande skulle ved Forhandlingens Slutning protokolleres fuldstændigt, medmindre de i særskilt skriftlig Affattelse fremlægges til Protokollen. For saa vidt saadant efter Omstændighederne maatte anses fornødent, kan Dommeren foranledige saadan skriftlig Affattelse af Paastanden og dertil tilstaa Udsættelse.

Endvidere skulle Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokol- leres, dog ikke ordret, men efter deres væsentlige Indhold. Det tilførte oplæses og vedkendes.

§ 278.

Dommeren bestemmer, om Formalitetsindsigelser skulle forhandles og paa- kendes særskilt eller i Forbindelse med Realiteten.

Parterne maa derfor altid være beredte paa at forhandle Realiteten i det første Retsmøde.

§ 279.

Paastande kunne forandres, indtil den i § 277 omhandlede Protokollation eller Fremlæggelse til Protokollen af dem er sket, men efter den Tid, for saa vidt For- andringen gaar ud paa andet end en Frafalden eller Indskrænkning, kun med Rettens Tilladelse.

Finder Retten, at det ikke kan forlanges af Sagsøgte, at han straks skal svare paa en forandret Paastand, udsættes Sagen.

Sagsøgte kan fremsætte Modfordringer efter de almindelige Regler (§§ 8 og 85).

§ 280.

Dokumenter maa, hvad enten de paaberaabes i Stævningen eller ikke, frem- lægges i Retsmødet!; dog kan Retten, for saa vidt det findes, at der ikke har været tilstrækkelig Tid eller Anledning for Sagsøgte til at fremskaffe et Dokument, eller at det fra, Modpartens Side fremkomne giver vedkommende Part Anledning til at frem- komme med yderligere Dokumenter, eller at det dog er undskyldeligt, at vedkommende Part ikke har medbragt Dokumentet, udsætte Sagen herefter.

Til at gøre sig bekendt med de fremlagte Dokumenter bør der i Reglen gives Modparten den fornødne Tid i selve Retsmødet.

Finder Retten, at dette sidste efter Omstændighederne og navnlig Dokumentets Beskaffenhed ikke vil være tilstrækkeligt, kan Sagen udsættes. Den, mod hvem Doku- mentet fremlægges, maa, dersom det ikke med Producentens Samtykke kan udlaanes ham, forspies med en Genpart af samme, og der maa gives ham Adgang til paa Retsskriverkontoret at undersøge Dokumentet.

§ 281.

Saafremt ingen af Parterne begærer at føre yderligere Bevis, eller saadant ikke skønnes at kunne føre til Oplysning af Omstændigheder, der ere af Betydning for Sagen, skal Dommeren, efter at Paastandene i Overensstemmelse med § 277, 3die Stykke, ere nedlagte, give Parterne Lejlighed til en mundtlig Domforhandling.

Findes det derimod, at Sagens tilbørlige Oplysning udkræver yderligere Bevis- førelse, navnlig ved Vidner eller Syn og Skøn, træffer Dommeren i Overensstemmelse med Reglerne i §§ 213—216 de i saa Henseende fornødne Foranstaltninger. Naar Bevisførelsen er til Ende, og efter at Paastandene ere nedlagte, finder Domsforhand- ling Sted.

Dom afsiges snarest muligt efter Domsforhandlingen.

§ 282.

Hvor de i de foregaaende Paragrafer givne Bestemmelser ikke indeholde af- vigende Forskrifter, blive de i Kap. XVIII—XX om Sagers Behandling for Landsret givne Regler at følge med de Lempelser, som flyde af Forholdets Natur.

§ 283.

Domme, afsagte af en Underret, kunne med den i § 6 nævnte Undtagelse overensstemmende med nedenstaaende Regler af Parterne indankes for den Landsret, i hvis Kreds Underretten ligger. I Forbindelse med Dommen kan Anken omfatte den forudgaaende Behandling og de under denne faldne Afgørelser, for saa vidt Anke ikke særlig er udelukket. De i §§ 243, 2det Stykke, 244 og 245 givne Regler finde til- svarende Anvendelse paa Underretssager.

Landsrettens Dom i en fra Underret indanket Sag kan ikke yderligere paa- ankes. Dog kan det i § 243 omhandlede Udvalg undtagelsesvis tillade, at Sagen ind- bringes for Højesteret, overensstemmende med Reglerne i Kap. XXI, naar den skønnes at have almindelig Interesse eller videregaaende betydelige Følger for vedkommende. Andragende herom maa fremsættes inden saadan Frist og paa den Maade som be- stemt i § 246 og behandles som der foreskrevet.

Kære af Parterne til Højesteret overensstemmende med Kap. XXII kan lige- ledes kun iværksættes med

Tilladelse af det ovennævnte Udvalg. Andragende herom maa indgives inden den i § 270 fastsatte Frist.

§ 284.

Med Hensyn til Tiden for Ankens Iværksættelse gælde de i § 246 givne Regler, dog at Ankefristen kun er 4 Uger. Den i bemeldte Paragraf omhandlede Bestemmelse om Ankens Tilstedelighed afgives, i øvrigt i Overensstemmelse med Paragrafens Regler.

Forelagte Lovforslag m. m. 143

af Landsrettens Justitiarius i Forening med 2 andre af Rettens Medlemmer og er ikke Genstand for Anke eller Kære.

§ 285.

Inden Ankefristens Udløb skal Appellanten indlevere Ankestævning paa Lands- rettens Kontor overensstemmende med de i § 201 fastsatte Regler. Begæres Sagen berammet til et overdrevent fjærnt Tidspunkt, skal Justitssekretæren forelægge Rettens Justitiarius Spørgsmaalet til Afgørelse.

Ankestævningen skal indeholde en fuldstændig og tydelig Angivelse af Anke- grunden og den eller de Paastande, der agtes nedlagte.

Om Varslet gælde de i § 202 fastsatte Regler.

§ 286.

Naar Indstævnte udebliver uden at have givet Tilsvar eller ved Domsforhand- lingen, finde de i §§ 250 og 263, 3die—5te Stykke, indeholdte Regler tilsvarende An- vendelse.

Fremdeles gælde §§ 256 og 260, 1ste Punktum, ogsaa ved Anke til Landsret, hvorhos §§ 261 og 264 finde tilsvarende Anvendelse. Hjemvisning kan dog ikke finde Sted, fordi Underretsdommeren ikke behørigt har vejledet Parten.

§ 287.

Paastande, der ligge uden for de ved Underretten fremsatte, kunne ikke uden Modpartens Samtykke nedlægges, medmindre Retten tillader det, fordi det findes und- skyldeligt, at de ikke tidligere ere fremkomne. Ønskes en saadan Tilladelse opnaaet, følges tilsvarende Regler til de i § 254 angivne.

§ 288.

Parterne ere berettigede til at fremføre ny Beviser, naar det i Stævningen eller et andet Processkrift eller i et forudgaaende Retsmøde er meddelt Modparten, af hvilken Art det ny Bevis er, og hvad derved forventes bevist. Endvidere er Reglen i § 218, 2det Stykke, om ny Beviser under Domsforhandlingen m. m. anvendelig.

Vil nogen af Parterne fremsætte ny Anbringender, maa disse anføres i hans Processkrifter overensstemmende med Reglerne i §§ 200 ff. Efter Skriftvekslingens Slutning kunne ny Arbringender uden Modpartens Samtykke kun fremføres med Rettens Tilladelse, i hvilken Henseende Reglerne i §§ 210 og 218 finde tilsvarende Anvendelse.

For Ankesagens Behandling gælde i øvrigt de for Proeesniaaden ved Landsret fastsatte Bestemmelser.

§ 289.

Underrettens Afgørelser kunne paakæres til Landsret i de samme Tilfælde, i hvilke Landsrettens Afgørelser kunne paakæres til Højesteret.

Fremgangsmaaden er med de af Forholdets Natur flydende Lempelser den samme, som benyttes ved Kære over Landsrettens Afgørelser; dog kan Kæremaalet her altid fremsættes mundtlig til Retsbogen.

Landsrettens Afgørelse i Anledning af Kære kan ikke indbringes for Højesteret.

Kapitel XXT.

Sager om Veksler og visse andre Gældsbreve.

§ 290.

Sagsøgeren kan anvende den i dette Kapitel omhandlede hurtige Retsforfølgning:

1) I Sager, der anlægges til Indfrielse af Gældsbreve, naar Skyldneren enten i selve Gældsbrevet eller ved senere Paategning paa samme har underkastet sig saadan Forfølgning.

2) I Vekselsager, hvorved forstaas Sager, som anlægges mod Trassenter, Endossenter eller Acceptanter af trasserede Veksler eller mod Udstedere og Endossenter af egne Veksler til Vekslens Betaling eller for at gøre Vekselregres gældende, Sager, som anlægges mod Trassenter og Endossenter af Veksler paa Grund af manglende Accept, til Betaling af Vekselsummen eller det ikke accepterede Beløb (Vekselloven s § 29) eller mod Trassenter og Endossenter samt Acceptanter paa Grund af manglende eller ikke betryggende Accept, til Stillelse af Sikkerhed (Vekselloven s §§ 25, 26 og 30), Sager, som anlægges mod dem, der have tegnet Borgen (Aval) for en vekselforpligtet Person, til Vekselforpligtelsens Opfyldelse.

3) I Sager, hvorunder Regreskrav efter en Check indtales.

§ 291.

Under Sagen kan det ikke tillades Sagsøgte at fremsætte andre Indsigelser i Realiteten end, at han ikke ved Underskriftens Meddelelse var mægtig og myndig til saaledes at forbinde sig, eller at Underskriften er falsk, eller at cler i Dokumentets Indhold er foregaaet en Forfalskning, efter at Underskriften er meddelt.

I Vekselsager kan Sagsøgte endvidere fremsætte de Indvendinger, som angaa selve Vekslens Indretning og Indhold eller den til Vekselfordringens Vedligeholdelse fornødne Omgang eller andre i Vekselloven foreskrevne Betingelser for at kunne gøre Vekselretten gældende. Tilsvarende Regler gælde om de i § 290 Nr. 3 nævnte Sager.

I de i § 290 Nr. 1 nævnte Sager kan Sagsøgte derhos, for saa vidt Spørgs- maalet foruden paa selve Gældsbrevet støttes paa Transport eller andet uden for Gældsbrevet liggende Grundlag, fremsætte enhver Indsigelse herimod, ligesom lian i disse Sager overhovedet kan fremkomme med enhver Indsigelse, med Hensyn til hvilke Bevisbyrden ikke paahviler ham, eller til hvis Godtgørelse han ikke behøver andre Bevismidler end Dokumenter, som haves til Stede.

Alle andre Indsigelser i Realiten ere udelukkede fra at komme i Betragtning, naar Parterne ikke ere enige om at ønske dem paakendte; men det forbeholdes Sag- søgte i Anledning af slige Indsigelser, naar han i sit Tilsvar har opgivet eller i det mindste forbeholdt dem, at anlægge et selvstændigt Erstatningssøgsmaal mod Sagsøgeren.

Dette Erstatningssøgsmaal behandles i alle Henseender efter de almin- delige Regler.

§ 292.

Imod de i § 290 Nr. 2 og 3 omhandlede Fordringer kunne Modfordringer kun gøres gældende, naar disse ere støttede paa, at cler ved Forsømmelse med at give den i Veksellovens §§ 20, 30, 42, 45 og 75 omhandlede Underretning er forvoldt Sagsøgte Skade, og imod de i § 290 Nr. 1 omhandlede kun, for saa vidt Modfordringen selv gaar ind under samme Bestemmelse, eller den indrømmes.

§ 293.

Sager, i hvilke den heromhandlede Retsforfølgning anvendes, behandles uden Hensyn til Genstandens Værdi ved Underret efter de oven for i Kap. XXIV givne Regler, hvorved dog bliver at bemærke, at Dommeren er pligtig at drage særlig Om- sorg for, at Sagen fremmes med den størst mulige Hurtighed.

§ 294.

Naar Sager af heromhandlede Beskaffenhed indankes for Landsret, er det en Selvfølge, at Proceduren for denne ikke kan omfatte andet, end det, som i Henhold til ovenstaaende Regler kunde gøres gældende for Underret,

Kapitel XXVI.

Ægteskabssager samt Sager, hvorunder Arvinger søge sig en bortebleven Persons Formue tilkendt.

§ 295.

Sager angaaende et Ægteskabs Ugyldighed og Opløsning blive at behandle efter de almindelige for Underretsproceduren gældende Regler med de neden for givne nær- mere Bestemmelser ved Underretten for det Sted, hvor Sagsøgte har Bopæl eller Op- holdssted, eller, dersom Sagsøgte har forladt Landet, eller det ikke vides, hvor Sagsøgte er, hvor denne sidst havde Bopæl eller Opholdssted her i Riget,

§ 296.

Dersom Sagsøgte ikke under Sagen giver Møde ved antagen Sagfører, har Sag- søgeren at andrage paa, at der af Retten maa blive beskikket Sagsøgte en Forsvarer. Forsømmes dette, afvises Sagen.

Salæret til den for Sagsøgte beskikkede Forsvarer paalægges det offentlige, hvor det ikke paalægges Sagsøgeren som tabende Part at udrede det,

§ 297.

Retten kan uden Hensyn til, om Modparten begærer det, paalægge Sagsøgeren at fremstille sig til Afhørelse under Domsforhandlingen og der under Ed at besvare de Spørgsmaal angaaende Sagens Genstand, som Retten maatte gøre. Ugrundet Und- ladelse heraf eller Vægring herved har til Følge, at Sagen afvises.

§ 298.

Ligeledes kan Retten, hvis Sagsøgte bor eller opholder sig i Riget, paalægge denne at fremstille sig til Afhørelse under Domsforhandlingen og der under Ed be- svare de Spørgsmaal angaaende Sagens Genstand, som gøres af Retten. Ugrundet Undladelse af at møde eller Vægring ved at svare medfører dog kun Virkning efter § 299, 2det Punktum.

§ 299.

Indrømmende Proceserklæringer fra Sagsøgtes Side have ikke Virkning som bindende Grundlag for Stridsspørgsmaalets Indhold og Omfang, men der kan alene

tillægges dem Betydning som Bevismidler. Ligeledes kan Sagsøgtes Udeblivelse, Tavs- lied eller ubestemte Erklæringer i de i § 194 omhandlede Tilfælde kun tages i Be- tragtning som Bevisdata imod paagældende.

§ 300.

Parts Ed finder, bortset fra de i §§ 297 og 298 omhandlede Tilfælde, ikke Anvendelse i Ægteskabssager.

§ 301.

Overanklageren kan under Iagttagelse af Beglerne i Kap. XIX som Intervenient paa clet offentliges Vegne indtræde i en Ægteskabssag for at forhindre, at Skilsmisse- dom eller Dom, hvorved et Ægteskab erklæres ugyldigt, urettelig tilsniges; han kan ligeledes, uden at være indtraadt i Sagen i første Instans, i clet anførte Øjemed paa clet offentliges Vegne paaanke en saadan Dom.

§ 302.

I Sager, hvorunder en bortebleven Persons Arvinger ifølge Frd. Ilte Septbr. 1839 søge sig hans Formue tilkendt enten til Indtægtsnydelse eller til Ejendom, have Sagsøgerne i Overensstemmelse med Grundsætningen i § 296 at drage Omsorg for, at et Forsvar for den borteblevne beskikkes, i Landretssager af Bettens Justitiarius, i Underretssager af vedkommende Domnier, ligesom de ere pligtige efter Rettens Paa- læg at fremstille sig for at afgive edelig Forklaring angaaende de Omstændigheder, paa hvilke Sagens Afgørelse beror.

Kapitel XXVII.

Fremgangsmaaden, naar nogen skal umyndiggøres, eller Enke skal sættes under fast Lavværgemaal.

§ 303.

Begæring om Umyndiggørelse kan fremsættes af paagældendes Ægtefælle, Slægtninge, Værge, Kurator eller Lawærge,

Derhos er i alle Tilfælde Øvrigheden berettiget til at andrage paa nogens Umyndiggørelse, naar dette efter de Oplysninger, som enten fra vedkommende selv, hans Slægt eller Venner eller paa anden Maade ere komne Øvrigheden i Hænde, maa anses for rigtigt.

Endelig kan enhver selv andrage paa at blive umyndiggjort,

§ 304.

Begæring om Umyndiggørelse indleveres skriftlig til Underretten paa det Sted, hvor den Paagældende, 0111 hvis Umyndiggørelse cler er Spørgsmaal, bor eller opholder sig; har han ikke bekendt Bopæl eller Opholdssted, da til Underretten paa clet Sted, hvor hans sidste bekendte Bopæl eller Opholdssted er beliggende,

Skriftlige Beviser for de Omstændigheder, ved hvilke Umyndiggørelsen skal be- grundes, skulle saa vidt muligt ledsage Andragendet. Skønnes yderligere Oplysninger fornødne, kan Underretsdommeren gøre vedkommende opmærksom herpaa og opfordre ham til at tilvejebringe dem, ligesom Underretsdommeren kan indkalde den, der søges umyndiggjort, til at møde for ham.

§ 305.

Er Begæringen udgaaet fra den, om hvis Umyndiggørelse der er Spørgsmaal, eller indvender han ikke noget imod det, efter at han af Underretsdommeren er op- fordret til at møde og erklære sig over det, tilfalder det Underretsdommeren ifølge de foreliggende Oplysninger at afgøre, om der er tilstrækkelig Grund til Umyndiggørelse, og i bekræftende Fald har han da at afgive endelig Umyndiggørelsesdekret, som ikke kan paakæres.

I alle andre Tilfælde har Underretsdommeren at indsende Andragendet og de samme ledsagende Beviser i Forbindelse med saadan skriftlig Erklæring, hvortil han maatte finde Grund, til den Landsret, under hvilken han staar.

Dersom Umyndiggørelsesgrunden findes at være sandsynliggjort ved de frem- lagte Beviser, og der kan antages at være Fare forbunden med Opsættelse, kan Under- retsdommeren uden Hensyn til Indsendelsen til Landsretten afgive et foreløbigt Umyn- diggørelsesdekret, der, da det straks træder i Kraft, bliver at tinglæse og i øvrigt offent- liggøre paa den Maade og med de Retsvirkninger, som Pl. 10de April 1841 bestemmer. Samtidig med Dekretets Afgivelse beskikker Underretsdommeren en foreløbig Værge.

§ 306.

Landsrettens Justitiarius beskikker en Sagfører til at varetage dens Tarv, som søges umyndiggjort, hvis ikke en Sagfører anmelder sig som antaget af denne, og be- rammer derefter mundtlig Forhandling af Sagen i et

Retsmøde, til hvilket begge Parter indkaldes ved Foranstaltning af Landsrettens Justitiarius og med et af ham bestemt Varsel.

§ 307.

Efter at Parterne have ytret sig, afgør Retten paa Grundlag af de foreliggende skriftlige Beviser og Erklæringer samt den Bevisførelse, der yderligere maatte have fundet Sted, om endeligt Umyndiggørelsesdekret skal afgives, eller om Begæringen herom skal nægtes.

§ 308.

Udebliver den, der andrager paa nogens Umyndiggørelse, i noget af de i §§ 306 og 307 omhandlede Møder, afvises Sagen, dersom ikke Retten i Omstændighederne finder Grund til at udsætte den.

§ 309.

Med Hensyn til Paalæg af Omkostningerne ved heromhandlede Fremgangs- maade, derunder indbefattet Salær til den ifølge § 306 beskikkede Sagfører, komme Reglerne i Kap. XI til Anvendelse, saaledes at den, der umyndiggøres, betragtes som tabende.

§ 310.

Den ovenangivne Fremgangsmaade bliver ogsaa at anvende, naar der af andre fremsættes Begæring om, at Enke maa sættes under fast Lavværgemaal.

Naar en Enke selv begærer at blive sat under fast Lavværgemaal, har Under- retsdommeren uden videre Undersøgelse at tage Begæringen til Følge.

§ 311.

Naar endelig Umyndiggørelsesdekret er afgivet, eller naar det er besluttet, at en Enke skal sættes under fast Værgemaal, paahviler det vedkommende Ret straks at give den til Værges eller Lavværges Udnævnelse kompetente Myndighed Under- retning herom.

§ 312.

Naar enten Øvrigheden eller den Person, cler er erklæret umyndig eller sat under fast Lavværgemaal, eller nogen af de i § 303, 1ste Stykke, angivne Personer for Landsretten tror at kunne oplyse, at der ikke længere er Grund til denne Foran- staltnings Vedbliven, har paagældende at indgive et Andragende til Landsretten i den Kreds, hvor den umyndiggjorte bor, om at maatte blive stedet til i et Retsmøde at begrunde eller lade begrunde en Begæring om Umyndiggørelsens Ophævelse. Er Sinds- svaghed Umyndiggørelsesgrunden, kan cler dog i Reglen ikke tages Hensyn til et af den umyndiggjorte eller af andre paa hans Vegne indgivet Andragende, medmindre det er ledsaget af en Embedslæges Anbefaling.

Derefter har Landsretten at beramme et Retsmøde, om hvilket cler meddeles den umyndiggjortes Værge betimelig Underretning; i Retsmødet høres de paagældende, og de fremførte Beviser overvejes, hvorefter Landsretten enten ophæver Umyndig- gørelsesdekretet eller afslaar Begæringen herom.

I sidste Fald bæres Omkostningerne ved Forhandlingerne af den, cler har rejst Sagen. Ophæves Dekretet, afholdes Omkostningerne af det offentlige.

§ 313.

De om Landsretsproeeduren givne Forskrifter komme i øvrigt med de af det foregaaende følgende Lempelser til Anvendelse i disse Sager.

Kapitel XXVIII.

Fremgangsmaaden ved at erhverve Mortifikations- eller Ejenclomsdom.

§ 314.

Sager, hvorunder Mortifikation søges, blive, for saa vidt angaar Gældsbreve, ved hvilke der er givet Pant i fast Ejendom, at anlægge ved Underretten paa clet Sted, hvor den faste Ejendom er beliggende, og ellers ved Landsretten paa det Sted, hvor ved- kommende Dokument er udstedt, Lade disse Regler sig ikke anvende, f. Eks. fordi Doku- mentet er udstedt af en dansk Undersaat i Udlandet, skal Sagen anlægges i Kjøbenhavn.

Mortifikation af bortkomne Konnossementer søges paa det Sted, hvor Varerne skulle afleveres. Mortifikation af Oplagsbeviser og de i Lov om Oplagsbeviser m. m. i Kjøbenhavns Frihavn af 30. Marts 1894 ommeldte Garantibeviser søges paa det Sted, hvor Oplagshuset er beliggende,

Sager, hvorunder Ejendomsdom søges, blive at anlægge ved Landsretten paa det Sted, hvor Ejendommen er beliggende, eller, hvis Sagens Genstand er et Dokument, hvor Mortifikation af dette skulde søges efter Reglerne i denne Paragraf. Ejendoms- dom paa et Skib eller en Skibspart søges i Kjøbenhavn.

§ 315.

Den, cler søger Mortifikation, har til den Ret, hvor Sagen efter § 314 skal føres, at indgive skriftlig Begæring om Indkaldelse af den eller dem, som maatte være Ihændehaver af Dokumentet eller anse sig berettiget til det.

§ 316.

Begæringen om Mortifikation skal være ledsaget af Oplysninger, som gøre clet antageligt, at den paagældende er berettiget til at erholde Mortifikation, og navnlig

om Maaden, hvorpaa Dokumentet er frakommet ham, hvorhos det paagældende Dokument maa betegnes med en saadan Tydelighed, at det ikke kan forveksles med andre.

§ 317.

Retten afgør derpaa ved Kendelse i et Retsmøde, hvortil den, der søger Mortifikation, tilsiges, om offentlig Indkaldelse maa udstedes. Forinden Beslutning herom tages, kan Retten afæske den, der søger Mortifikation, yderligere mundtlig eller skriftlig Oplysning. Undlader han at efterkomme Opfordringen, eller befindes de af ham givne Oplysninger ufyldestgørende, kan Retten nægte at udstede Indkaldelsen.

§ 318.

Tilstedes offentlig Indkaldelse, udfærdiger Retten en saadan i Overensstemmelse med den indgivne Begæring, hvorefter den, der søger Mortifikation, har at iværksætte Indkaldelsens offentlige Bekendtgørelse ved Indrykkelse 3 Gange i den almindelige Tidende, som ved kgl. Anordning bestemmes til retslige Bekendtgørelser, samt i det af Justitsmi- nisteriet hertil bestemte stedlige Blad.

§ 319.

Indkaldelsen skal indeholde den efter Omstændighederne fornødne og mulige Betegnelse af Dokumentet samt Opfordring til den eller dem, der maatte anse sig for berettigede til det, til at møde og fremkomme med deres Indsigelser mod dets Mortifikation paa en i Indkaldelsen angiven, af Retten nærmere bestemt Retsdag, som ikke maa falde tidligere end 12 Uger og ikke senere end 1 Aar efter Indkaldelsens tredie Indrykkelse i de offentlige Tidender. Derhos maa Indkaldelsen indeholde en udtrykkelig Tilkendegivelse om, at den, der ikke møder og fremsætter Indsigelse, maa vente at se Dokumentet mortificeret.

§ 320.

Møder ingen og gør Indsigelse paa den i Indkaldelsen bestemte Retsdag, gives der, for saa vidt Retten ikke i den brugte Fremgangsmaade ser nogen Hindring derfor, Mortifikationsdom.

Møder nogen og fremsætter Indsigelse mod Mortifikation, bliver Spørgsmaalet, om denne kan gives eller ej, at afgøre ved Rettens Dom.

§ 321.

Mortifikationsdomme kunne kun paaankes, for saa vidt der under Sagen er frem- sat Indsigelse mod Mortifikationen eller paa Grund af Fejl eller Mangler ved den brugte Fremgangsmaade eller paa Grund af, at Tilfældet ikke egner sig til Mortifikation.

§ 322.

Det har sit Forblivende ved den gældende Rets Regler om, hvem der kan søge Mortifikation, og hvilke Dokumenter der kunne mortificeres, saavel som angaaende Rets- virkningerne af Mortifikation.

Om Udlevering og Salg af Varer efter Konnossementer m. m. mod Sikkerheds- stillelse har det sit Forblivende ved Sølov 1. April 1892 § 167, Lov om Oplagshuse 23. Februar 1866 § 9 og Lov om Oplagsbeviser m. m. i Kjøbenhavns Frihavn 30. Marts 1894 § 15. Ligeledes gælde fremdeles Reglerne i Vekselloven 7. Maj 1880 § 74.

Bestemmelserne i Frd. 28. Marts 1845 § 17 berøres ikke af denne Lov; Sagen bliver at anlægge ved vedkommende Underret.

§ 323.

De oven for givne Regler om Fremgangsmaaden ved Mortifikationsdoms Er- hvervelse komme med de af Forholdets Natur flydende Lempelser til Anvendelse, naar nogen vil søge Ejendomsdom efter foregaaende offentlig Indkaldelse.

Det har sit Forblivende ved den gældende Rets Regler om Adgangen til at søge saadan Ejendomsdom saavel som om Retsvirkningerne af den.

Fjerde Afsnit.

Eksekution og Tvangsauktion.

Kapitel XXIX.

Almindelige Betingelser for Eksekution.

§ 324.

Eksekution kan ske paa Grundlag af:

1) Domme og Kendelser, afsagte af Domstole eller af andre Myndigheder, der efter Lovene ere beføjede til at afsige eksigible Kendelser.

2) Forlig, indgaaede for Forligskommissioner, Retter eller Overøvrigheder, for de sidstnævntes Vedkommende dog kun i saadanne Sager, hvor det ved Lovgivningen er paalagt dem at mægle Forlig, saavel som for Landvæsenskommissioner og andre Myndigheder, om hvilke Lovene bestemme, at de for dem afsluttede Forlig skulle kunne eksekveres.

3) Tinglæste Pantebreve, hvorved der for en bestemt angiven Pengesum gives Pant i fast Ejendom, naar de ere oprettede eller Vedkendte for Notarius publicus eller for to Vitterlighedsvidner; Udlæget, som kan ske ikke blot for Kapitalen eller Afdrag paa samme, men ogsaa særskilt for Renter, kan dog ikke udstrækkes til andet end Pantet.

4) Bodmeribreve efter Reglerne i Sølov 1ste April 1892 § 185.

5) Forlig, indgaaede for, og Domme, afsagte af danske Konsuler i de i Lov om danske Konsulers Doms- og Øvrighedsmyndighed m. m. af 15de Februar 1895 nævnte Tilfælde.

Udpantning samt Udsættelses- og Indsættelsesforretninger uden foregaaende Lovmaal og Dom kunne finde Sted under de i femte Afsnit angivne Betingelser.

§ 325.

I Henhold til Traktat, indgaaet paa Betingelse af Gensidighed, kan der ved Anordning tillægges Domme og Kendelser, afsagte af udenlandske Retter eller Myn- digheder, samt udenlandske offentlige Forlig, for saa vidt de bestemme andet end Straf, Eksekutionskraft her i Riget, naar de ere forsynede med en af de i Anordningen angivne udenlandske Myndigheders Bevidnelse om at være udfærdigede i den Form, der fordres til Eksekution, samt om at have den Egenskab at give Adgang til Eksekution efter den udenlandske Lovgivning.

Forelagte Lovforslag m. m. 144

Med Hensyn til Sverige har det sit Forblivende ved Lov 19de Februar 1861.

Uden for de i denne Paragraf nævnte Tilfælde kan Eksekution ikke ske umid- delbart paa Grundlag af en udenlandsk Dom eller Kendelse.

§ 326.

Eksekution foretages af Underretsdommeren, der i denne sin Virksomhed be- nævnes Foged.

Ved Eksekutionsforretningens Foretagelse har Fogden at sørge for, at tvende gode Mænd ere til Stede som Vidner. Disse ere tillige uden anden særlig Bemyndi- gelse kompetente til at foretage de under Forretningen forefaldende Vurderinger og andre lignende Skøn. Skulde de ikke være i Stand til rettelig at anslaa de forekom- mende Genstande, har Fogden at tilkalde andre Mænd, som hertil ere skikkede. Saavel Vidnerne som de, der tilkaldes for at udføre Vurderinger, have i Fogedprotokollen at underskrive en Forsikring paa Tro og Love om, at de ville udføre Vurderingen efter deres bedste Overbevisning.

Politiet er pligtigt paa Forlangende at understøtte Fogden, dersom han i sine Forretningers Udførelse møder saadan Modstand, som han ikke ved egen og Vidnernes Hjælp tror at kunne overvinde, eller han af andre Grunde begærer Politiets Bistand.

§ 327.

Ingen Foged kan foretage Eksekutionsforretninger uden for sin egen Retskreds, medmindre disse blot ere at anse som Fortsættelse af en i Retskredsen paabegyndt Eksekution, i hvilket Tilfælde han i tilstødende Retskredse er kompetent til at fore- tage Eksekution i rørligt Gods. Dog er Fogden ikke pligtig at rejse længere end 2 Mile ud over Grænserne af sin Retskreds.

§ 328.

Den, der vil have en Eksekution foretaget, skal for Fogden fremsætte sin Be- gæring herom, ledsaget af Udskrift af Dommen, Kendelsen eller Forliget eller af det originale Pantebrev eller Bodmeribrev, ligesom han ogsaa ved samme Lejlighed har at meddele alle de Oplysninger, som i øvrigt maatte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse om Forretningens Berammelse.

Begæringen skal, hvis Fordringen, bortset fra Procesomkostninger og Renter, der ere paaløbne siden Processens Begyndelse, overstiger 400 Kroners Værdi, være skriftlig. I andet Fald kan den fremsættes mundtlig for Fogden, som da har at tage den til Protokollen.

Eksekution kan begæres under eet hos samme Skyldner efter forskellige Ekseku- tionsgrundlag.

§ 329.

Dommen eller Kendelsen maa være udfærdiget i lovmæssig Form. Er dette Tilfældet, vedkommer det ikke Fogden at undersøge eller afgøre, om Dommen eller Kendelsen maatte lide af saadanne Fejl eller Mangler, som kunde medføre en anden Afgørelse efter Anke eller Kære, Kun hvis Dommen eller Kendelsen ikke er udgaaet fra en lovlig bestaaende Domstol eller nogen til at afsige eksigible Dekreter beføjet Myndighed, eller den ikke ifølge sit Indhold kan fuldbyrdes, har Fogden at nægte Eksekution.

§ 330.

Under Eksekutionen af Forlig har Fogden at paakende alle Indsigelser mod Forligets Gyldighed, dog, hvad Retsforlig angaar, kun, for saa vidt Fogdens Kendelse ikke vilde indeholde en Bedømmelse af Rettens Handlinger.

Er den ved Forliget hjemlede Fordring knyttet til en Betingelse eller en Tids- frist eller afhængig af Erlæggelse af en Modydelse, maa det ved Forligets eget Ind- hold eller ved andre offentlige Dokumenter eller ved Skyldnerens egen Indrømmelse være givet, at Betingelsen er indtraadt eller Tidsfristen udløben, eller at Forligshaveren fra sin Side har erlagt Modydelsen, for saa vidt ikke lovligt Tilbud herom fremkommer under selve Forretningen og da endnu kan betimelig fremsættes.

§ 331.

De i foregaaende Paragraf med Hensyn til Forlig opstillede Grundsætninger finde ogsaa Anvendelse paa de i § 324 Nr. 3 nævnte Pantebreve.

§ 332.

Den, der forlanger Eksekution efter en udenlandsk Dom eller Kendelse, maa samtidig med Begæringen herom forelægge Fogden de Oplysninger, som udkræves efter § 325.

§ 333.

Domme kunne fuldbyrdes, naar Fuldbyrdelsesfristen er udløben, uden at lovlig Anke er bleven iværksat ved Ankestævnings Indlevering til Berømmelse inden denne Frists Udløb. Fuldbyrdelsesfristen, der regnes fra Dommens Afsigelse eller, jfr. § 109, fra dens Forkyndelse, er ved Underrets- og Appeldomme 4 Uger, ved Domme, afsagte af Landsretterne som 1ste Instans, 8 Uger.

Ved Domme, der paabyde en Handlings Foretagelse, kan Retten forlænge den nævnte Tidsfrist, hvis Domfældte findes at behøve længere Tid til at efterkomme Dommen.

Ansvar for Overtrædelse af en Dom, som paalægger at undlade noget, ifaldes ikke før den almindelige Fuldbyrdelsesfrists Udløb.

Domme, hvorved der tilkendes nogen en Ret, kunne ikke før Udløbet af den almindelige Eksekutionsfrist afgive Hjemmel til Udøvelse af saadan Ret.

§ 334.

Ved udtrykkelig Bestemmelse i Dommen kan Retten, naar Omstændighederne tale herfor, efter Paastand sætte Fuldbyrdelsesfristen — herunder ogsaa den ved de to sidste Stykker af § 333 hjemlede Frist — til kortere Tid end den i § 333 angivne. I Forbindelse hermed kan det paa Domfældtes Begæring bestemmes, at Domhaveren skal stille Sikkerhed, dersom han inden Udløbet af den almindelige Fuldbyrdelsesfrist vil eksekvere Dommen.

Ligeledes kan det efter Paastand i Dommen bestemmes, at Eksekution med eller uden foregaaende Sikkerhedsstillelse skal kunne iværksættes, uanset at Dommen betimelig paaankes.

Paastand om foranførte Bestemmelser maa fremsættes senest under den mundt- lige Domsforhandling.

§ 335.

Kendelser, som bestemme noget, der skal fuldbyrdes, kunne eksekveres straks, saa snart de ere afsagte og givne beskrevne, medmindre andet fremgaar af Kendelsens eget Indhold.

Fuldbyrdelse af de i § 153, jfr. §§ 182 og 192, omtalte Kendelser kan dog først finde Sted, naar Fristen til at fremsætte Begæring om Kendelsens Ophævelse i Henhold til § 153 er forløben, eller Retten har nægtet at efterkomme en saadan Begæring.

§ 336.

Eksekution efter Forlig kan foregaa, saa snart Tidspunktet for Forligets Op- fyldelse er indtraadt. Ved Pantebreve kan Panthaveren skride til Eksekution, naar der er forløbet en Tid af 14 Dage fra Forfaldstiden at regne, og der derhos, for saa vidt Skyldneren bor paa den pantsatte Ejendom, med 3 Dages Varsel er givet ham en i Overensstemmelse med Reglerne i Kap. VIII forkyndt Meddelelse om Dagen, paa hvilken Forretningen vil blive foretagen.

§ 337.

Naar Fuldbyrdelsesfristen er udløben, kan Eksekutionen ikke hindres ved senere iværksat Anke, medmindre saadant bestemmes af den Ret, til hvilken Sagen er indanket.

§ 338.

De i det følgende om Domme givne Bestemmelser finde ogsaa Anvendelse paa Forlig og andre Eksekutionsgrundlag, dog med de Lempelser, som følge af For- holdets Natur.

Kapitel XXX.

Fuldbyrdelse af Domme, der ikke lyde paa Udredelse af Penge.

§ 339.

Er der paalagt Domfældte en anden Ydelse end Penge, sker Dommens Ekse- kution, med de i §§ 340—342 nævnte Undtagelser, derved, at Domhaverens Interesse i Dommens Efterkommeise anslaas i Penge, og at Vederlagsbeløbet inddrives efter de i Kap. XXXI opstillede Regler, for saa vidt ikke en efter Dommens Afsigelse ind- traadt Umulighed eller andre lignende Omstændigheder efter den borgerlige Rets Grundsætninger har befriet Domfældte uden tillige at medføre Erstatningspligt for ham.

Hvis der ikke i selve Dommen er fastsat et Pengevederlag, som træder i Stedet for den Ydelse, hvorpaa Dommen principalt gaar ud, kan Domhaveren under Foged- forretningen faa fastsat clet Pengebeløb, hvortil hans Interesse maa anslaas. Kan Ydelsen i og for sig ikke anslaas til Penge, kan Fogden i Stedet derfor sætte en Godtgørelse i Penge.

I Reglen har Fogden med Vidnernes Bistand at foretage Ansættelsen (§ 326); hvis disse ikke ere tilstrækkelig sagkyndige, kan Fogden udmelde andre, som, efter at have afgivet en Forsikring som den i § 326 omtalte, yde den fornødne Bistand.

Fogden har, saa vidt muligt, at tilkalde Domfældte, for at han kan afgive sine Oplysninger og Erklæringer, forinden Vederlagssummen bestemmes.

Derefter fastsætter Fogden Pengevederlaget ifølge sit Skøn over Omstændig- hederne og uden at være bunden ved Vidnernes eller de i deres Sted trædende Per- soners Anskuelse. Han har herred fornemlig at drage Omsorg for, at Domhaveren faar fuldstændig Erstatning, og i Tvivlstilfælde har han hellere at fastsætte denne rigeligt end at udsætte Domhaveren for at lide noget Tab ved, at Dommen ikke efterkommes.

Anlægger Domhaveren i Anledning af, at Dommen ikke efterkommes, Straffe- sag ifølge § 345, kan det ham tilkommende Pengevederlag fastsættes under denne Sag i Stedet for under Fogedforretningen.

§ 340.

Skal Domfældte fravige Besiddelsen af en fast Ejendom eller tilstede Dom- haveren en vis Raadighed over den, har Fogden, saa vidt gørligt, umiddelbart at fremtvinge Dommens Efterlevelse ved Domfældtes Udsættelse eller paa anden lig- nende Maade.

§ 341.

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal udlevere en rørlig Ting, har Fogden ligeledes umiddelbart at sætte Dommen i Værk ved at fratage Domfældte Tingen, om fornødent med Magt. Forefindes Tingen ikke under

Forretningen, kan Domhaveren fordre sin Interesse ansat til Penge paa den i § 339 omtalte Maade og Beløbet inddrevet.

§ 342.

Skal Domfældte ifølge Dommen udføre et Arbejde eller træffe andre lignende Foranstaltninger, kan Fogden efter Domhaverens Paastand tillade denne at lade saa- dant foretage ved andre, saaledes at Udlæg derefter kan gøres overensstemmende med næste Kapitel for det efter en af Fogden godkendt Regning hertil medgaaede Beløb, dersom dette efter Omstændighederne findes at være den letteste og hurtigste Maade, hvorpaa Domhaveren kan komme til sin Ret. Er Domfældte tilpligtet at udstede eller underskrive et Dokument, kan Fogden udfærdige dette med samme Virkning, som om han af Domfældte var bleven befuldmægtiget hertil. Er Domfældte tilpligtet at stille en Sikkerhed, kan Fogden udtage saa meget af hans Gods, som hertil er fornødent, og over dette haves da samme Sikkerhedsret som over udlagt Gods.

Er Domhaveren kendt berettiget til at udføre en Handling mod at erstatte

den herved bevirkede Skade, eller Domfældte kendt pligtig at foretage noget imod at faa Udgifterne derved erstattede af Domhaveren, er Fogden pligtig til paa vedkom- mendes Forlangende, om fornødent med sagkyndiges Bistand, at afgøre Spørgsmaal om Udførelsen af Dommen saa vel som at bestemme Størrelsen af den Erstatning, der skal udredes i Forbindelse med Dommens Fuldbyrdelse.

§ 343.

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal undlade noget, kan Domhaveren, naar Dommen overtrædes, dersom det ikke i Dommen selv er bestemt, hvilket Ansvar der skal være forbundet hermed, under en Fogedforretning paa den i § 339 bestemte Maade faa sin Interesse anslaaet i Penge og Beløbet inddrevet efter Kap. XXXI. For saa vidt Domhaveren i Anledning af Dommens Overtrædelse anlægger Sag i Hen- hold til § 345, kan Erstatningen fastsættes under denne i Stedet for under Foged- forretningen.

§ 344.

Lyder Dommen paa, at Domfældte skal erlægge en Række Ydelser, eller kan Dommen overtrædes ved en Række Handlinger, kan Domkaveren, hver Gang Dommen tilsidesættes, gaa frem efter §§ 339—343.

§ 345.

Den, der modvillig undlader at efterkomme en Dom, hvorved det er ham paa- lagt at foretage noget, saavel som den, cler forsætlig overtræder en Dom, hvorved clet er ham paalagt at undlade noget, kan, hvad enten Domhaveren gaar frem efter §§ 339—343 eller ikke, under en af denne anlagt Sag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel, hver Gang en særskilt Tilsidesættelse af Dommen foreligger. Saadan Sag kan dog ikke anlægges, naar Domhaveren i Mindelighed eller ved Anvendelse af oven- nævnte Fremgangsmaacle har opnaaet sin Ret eller Sikkerhed for den, ligesom i saa Fald en allerede anlagt Sag bliver at hæve og

Fuldbyrdelsen af en idømt Straf und- lades eller standses. At Domfældte har udstaaet Straf efter en i Medfør af nær- værende Paragraf erhvervet Dom, udelukker ikke Domhaveren fra at anvende den i §§ 339—343 ommeldte Fremgangsmaade.

Naar Straffedom er afsagt over Domfældte, har Politiet paa Domhaverens Be- gæring at yde Bistand til hans Rets Gennemførelse ved at opsøge og fratage Dom- fældte de ham frakendte Ting, hindre ham i at foretage Overtrædelseshandlinger, til- intetgøre, hvad der er foretaget i Strid med Domhaverens Ret, og deslige.

§ 346.

Ved de foregaaende Paragrafers Forskrifter er der ikke gjort nogen Ind- skrænkning i Domhaverens Ret til at benytte de foreløbige Retsmidler for at sikre sig i Henseende til Dommens Efterkommeise.

Kapitel XXXI.

Fuldbyrdelse af Domme, der lyde paa Udredelse af Penge.

§ 347.

Domme, der lyde paa Betaling af Penge, kunne fuldbyrdes ved Eksekution i Domfældtes' Formue, Med Hensyn til Bøder, der idømmes i borgerlige Retstrætter, følges de om Eksekution af Bødedomme gældende Regler, jfr. Lov om Strafferetsplejen §§ 384, 386 og 392.

Derimod kan Domfældte ikke underkastes Gældsfængsel.

Det har sit Forblivende ved de gældende Regler om Afsoning af Underholds- bidrag til uægte Børn og lignende Ydelser af familieretlig Natur.

§ 348.

Eksekution kan kun udstrækkes til saa meget af Domfældtes Gods, som, efter Fradrag af, hvad der kan forudses at ville medgaa til Fyldestgørelsen af Trediemands fortrinligere Krav, i Henhold til stedfunden Vurdering behøves til Dommens Fyldest- gørelse og til Dækning af de Omkostninger, som efter Domhaverens Paastand og Fog- dens Skøn om dennes Rigtighed ville medgaa til Retsgebyrer eller andre nødvendige Udgifter, saasom ved det udlagtes Flytning, Opbevaring indtil Auktionen m. v.

For saa vidt Eksekutionen foretages for Honorar til Rekvirentens juridiske Konsulent, fastsættes dettes Størrelse af Fogden under Hensyn til Sagens Beskaffenhed og Ulejligheden med Inddrivelsen, selv om ingen Indsigelse mod Størrelsen af det fordrede Beløb fremsættes.

§ 349.

Eksekution iværksættes under Iagttagelse af de i det følgende givne Regler, derved, at Fogden giver Domhaveren Udlæg til Forauktionering i Domfældtes rørlige eller urørlige Gods eller i ham tilkommende Rettigheder eller Fordringer paa andre, jfr. endvidere §§ 350, 403 og 404.

Er Godset behæftet eller i Forvejen udlagt til andre, kan der gives sekundært Udlæg deri.

Hvis rede Penge forefindes, blive disse umiddelbart af Fogden at udbetale Domhaveren til Dækning af eller Afdrag paa Fordringen. Domhaveren kan ikke vægre sig ved at modtage Betaling i forfaldne Fordringer paa ham selv, hvis Rigtighed anerkendes.

§ 350.

Udlæg kan gøres i Domfældtes Leje-, Forpagtnings- eller Fæsterettigheder eller i andre Brugsrettigheder over faste Ejendomme paa den Maade, at Ejendommen ved Fogdens Foranstaltning administreres til hans Fordel, og Indtægterne af den be- nyttes til hans Dækning paa samme Maade som ellers de ved Tvangsauktion ind- vundne Pengebeløb, alt for saa vidt saadant kan ske uden at krænke andres Ret.

§ 351.

Udlagt Gods ansættes under Fogedforretningen til den Værdi, hvortil det skønnes under sædvanlige Omstændigheder at kunne udbringes ved offentlig Auktion efter Fradrag af de med Auktionen og Inkassationen forbundne Omkostninger. Hvor Salg ved Auktion ikke finder Sted (§ 403), tages der Hensyn til de Omkostninger, som Salg paa anden Maade vil medføre. Ved Udlæg i Fordringer eller i Rettigheder eller i Indtægterne af faste Ejendomme finder ingen Vurdering Sted, men Udlægets Omfang og Udstrækning bestemmes ved et Skøn under tilbørligt Hensyn til de med den benyttede Fremgangsmaade forbundne Udgifter og Omkostninger.

§ 352.

Domfældte eller den, der under Forretningen optræder paa hans Vegne, jfr. § 363, er berettiget til at paavise de Ting, i hvilke Eksekution skal ske, og Dom- haveren kan ikke gøre Indvendinger herimod, naar blot de paaviste Genstande efter Fogedvidnernes Vurdering eller Skøn afgive en til det Beløb, der skal inddrives, svarende Sikkerhed.

Dog behøver Domhaveren ikke at modtage Udlæg i fast Ejendom, naar der kan paavises rørligt Gods eller Fordringer, hvoraf Fyldestgørelse kan faas, saa vel som ej heller i Løsøregenstande, hvis Opbevaring eller Realisation maatte være særlig vanskelig, eller i Fordringer, som maa anses for omtvistede eller usikre. Ej heller kan Domhaveren nødes til at søge sin Fyldestgørelse paa anden Maade, naar der kan gives ham Udlæg til Forauktionering. For saa vidt andet Gods kan paavises, behøver han ikke at modtage sekundært Udlæg i Genstande, som i Forvejen ere udlagte til andre, eller hvorover andre have erhvervet Rettigheder, for hvilke Udlægshaveren maa staa tilbage.

§ 353.

Paaviser hverken Domfældte eller nogen paa hans Vegne Genstande, hvori Udlæg kan ske, tilfalder det Domhaveren at udvælge de Genstande, hvori han vil søge Fyldestgørelse.

Dog har Fogden herved at paase, at de for Domfældte mest undværlige Gen- stande først udlægges, saa at altsaa en Ejendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Avisredskaber saavel som Haandværksredskaber og andre til Domfældtes Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, saa længe andre mere undværlige Genstande forefindes.

Gødning saavel som Straa og Hø samt Føde- og Sædekorn, for saa vidt til Ejendommens Drift findes fornødent, maa ikke ved Udlæg skilles fra Ejendommen, men bliver at betragte som et Tilbehør til den; ej heller maa Sæd paa Marken om- hugges eller anden Afgrøde indhøstes, førend den er moden hertil.

Det har endvidere sit Forblivende ved den bestaaende Lovgivnings Bestemmelser om, at de befalede Brandredskaber ej kunne skilles fra Ejendommen.

§ 354.

Naar Fyldestgørelse søges paa den i § 350 omhandlede Maade, har Fogden at overgive Administrationen af vedkommende Ejendom til en af ham valgt Bestyrer og at paalægge Fæstere, Forpagtere, Lej etagere og andre at betale deres Aigifter til denne, samt i øvrigt at iværksætte de Tvangsforanstaltninger, som ere fornødne, for at Ejendommens Frugter og Indtægter kunne komme Domhaveren til Nytte.

Den af Fogden indsatte Bestyrer aflægger til de af Fogden bestemte Tider til denne Regnskab for Indkomsterne af Ejendommen og afleverer Overskuddet til Fogden efter Fradrag af Driftsudgifter og øvrige Administrationsomkostninger, der- under hans eget Honorar.

For saa vidt Ejendommens Bestyrelse maatte give Underskud, hæfter Dom- haveren herfor, og Fogden kan med Hensyn hertil afkræve ham en Sikkerhedsstil- lelse, naar han anser det fornødent.

Naar Domhaveren er bleven dækket for sin Fordring med paaløbende Renter og Omkostninger, overleveres Ejendommen igen til Skyldneren.

Alle Spørgsmaal angaaende Ejendommens Bestyrelse, Regnskabsaflæggelsen og den tvungne Administrations Ophør afgøres af Fogden, naar Domhaveren, Skyldneren eller andre i Ejendommen interesserede i den Anledning fremføre Klager eller Ind- sigelser.

§ 355.

Udlæg kan ikke gøres i de for Skyldneren og hans med ham samlevende Hustru og Børn fornødne Senge og Sengklæder samt nødvendigste Linned og Gang- klæder.

Endvidere kan Skyldneren fordre, at der skal levnes ham Genstande, som høre til de vigtigste Livsfornødenheder eller ere nødvendige til hans Næringsvejs Ud- øvelse, indtil et Vurderingsbeløb af 20 Kr. eller, dersom han er Familieforsørger, af 60 Kr. Disse Genstande er han selv berettiget til at undtage fra Udlægget efter eget Valg; er han ikke til Stede under Eksekutionsforretningen, bør der gives dem, der ellers ere til Stede i hans Hus, Anledning til paa hans Vegne at foretage et saadant Valg. Denne Ret til at undtage Genstande indtil en vis Værdi fra Udlægget, ind- træder dog ikke, naar Udlæg gøres for Skatter eller andre Afgifter til det offentlige, og kommer heller ikke til Anvendelse med Hensyn til Genstande, som ere særlig givne til Pant for den Fordring, i Anledning af hvilken Udlæg søges.

§ 356.

Eksekution maa ikke gøres i over- eller underordnede Militæres Uniform- stykker, Vaaben eller andre til deres tjenstmæssige Udrustning og Forsyning fornødne Genstande.

Ej heller maa Eksekution gøres i civile Embeds- eller Bestillingsmænds Em- bedsdragter eller i Genstande, som af dem holdes og bruges til deres Embeders eller Bestillingers Udførelse.

§ 357.

Eksekution kan kun gøres i Rettigheder, som paa den Tid, Forretningen fore- tages, alt ere erhvervede, derimod ikke i fremtidige Erhvervelser, saasom ventendes Arv.

Eksekution kan iværksættes i Domfældtes Fordringer paa andre, selv om de ere betingede eller endnu ikke forfaldne, naar de dog kunne angives og betegnes med tilstrækkelig Bestemthed. Er Udlæg sket i falden Arv, kan Arvekravet ikke uden Domfældtes Samtykke forauktioneres, forinden Arveparten kan fordres udbetalt.

Udlæg kan ikke gøres i det, som Skyldneren maatte kunne erhverve ifølge gensidig bebyrdende Kontrakt, der ikke endnu er fuldstændig opfyldt fra lians Side, naar det, der af ham skal ydes, er personligt Arbejde eller Tjeneste eller andet, som Udlægshaveren ikke er eller ved Udlægsforretningen sættes i Stand til at give eller udføre.

Dog skal ovenstaaende Forskrift ikke medføre nogen Indskrænkning i den hidtil bestaaende Adgang til for Underholdsbidrag til uægte Børn og lignende Ydelser af familieretlig Natur at holde sig til Skyldnerens Arbejds- eller Tjenesteløn eller lig- nende Indtægt.

§ 358.

I saadant Gods, som ellers ifølge dets Natur kunde være Genstand for Ekse- kution, kan Udlæg ikke gøres, naar det ved Retshandler med Trediemand eller ved dennes Bestemmelser retsgyldig er fastsat, at Kreditorer ikke kunne søge Fyldest- gørelse i Godset,

§ 359.

I endnu ikke forfalden Embeds- eller Bestillingsløn eller i lignende Indtægter samt i ikke forfaldne Ventepenge, Pensioner og hermed i Klasse staaende Understøt- telser, som udredes af Statskassen, Kommunekasser eller andre offentlige Kasser, kan Udlæg ikke gives.

§ 360.

Undtagne fra Eksekution ere fremdeles: 1) De militære Underklassers Tjeneste- emolumenter i Overensstemmelse med Lov 21de Marts 1874 § 2, 2) Dagpenge og lig- nende Udredelser til Embedsmænd eller andre, som udføre offentlige Hverv, samt Rejseudgifter og Tærepenge, der ere udbetalte til indkaldte Vidner eller Synsmænd, 3) Underholdspenge, som ifølge Øvrighedsresolution, Forlig eller anden lignende Bestemmelse udredes til Hustruer eller Børn, 4) Understøttelse og Hjælp til trængende, som gives af det offentlige, Stiftelser eller andre veldædige Indretninger, 5) Midler og Penge, der udenrigs fra indsættes i Nationalbanken, samt Klasselotterigevinster, 6) Skipperens og Skibsmandskabets om Bord i Skibet værende Ejendele, som udkræves til Tjenesten om Bord, naar Skibet er udklareret for en Rejse og i øvrigt sejlfærdigt.

Forelagte Lovforslag m. m. 145

§ 361.

Livrenter, Overlevelsesrenter, Livsforsikringssummer og lignende mod Veder- lag erhvervede Indtægter ere, for saa vidt ikke andet ved Retsforholdets Stiftelse rets- gyldig er bestemt, ikke undtagne fra Eksekution, medmindre særlig Lovhjemmel derfor haves.

Kapitel XXXII.

Eksekutionsforretningens Foretagelse og Proceduren under samme.

§ 362.

Er det fornødne Eksekutionsgrundlag til Stede, og finder Fogden ikke i øvrigt noget til Hinder for at efterkomme Begæringen om Eksekution, berammer han en Tid til Forretningens Foretagelse, saa vidt muligt i Overensstemmelse med Domhave- rens Ønske.

Eksekutionsforretningen skal i Reglen begynde paa Domfældtes Bopæl, med- mindre Fogden skønner, at der ifølge de foreliggende Omstændigheder er Anledning til Afvigelse herfra.

Naar Dommen lyder paa Udlevering eller Afstaaelse af Ting, kan Eksekutions- forretningen begynde, hvor disse forefindes.

Har Domfældte ingen Bopæl i Riget, kan Eksekutionsforretningen begynde, hvor Domfældte antræffes, eller hvor Ting, som kunne tjene til Fyldestgørelse, forefindes.

§ 363.

Forretningen kan ikke fremmes, medmindre der under den gives behørigt Møde fra Domhaverens Side.

Derimod kan den foregaa, selv om Domfældte ikke træffes til Stede. Dog skal i dette Tilfælde, hvis ingen anden fremtræder som befuldmægtiget til at give Møde for Domfældte, Fogden opfordre hans Hustru, Børn over 18 Aar, Tyende eller andre i hans Tjeneste staaende eller til Husstanden hørende voksne Personer, som ere til Stede, til at varetage hans Tarv under Forretningen. Ere saadanne ikke heller at antræffe, eller ere de uvillige til at optræde, rettes en lige Opfordring til hans Hus- vært, Principal, Husbonde, Læremester eller Arbejdsherre, for saa vidt nogen af disse ere til Stede.

§ 364.

Forretningen begynder med, at Fogden opfordrer vedkommende til ved For- dringens Fyldestgørelse og de Domfældte til Last faldende Omkostningers Betaling at afværge Eksekutionens videre Fremgang. Sker dette ikke, skrider Fogden efter Dom- haverens nærmere Begæring til at foretage de fornødne Eksekutionshandlinger i Over- ensstemmelse med Kapitel XXXI.

§ 365.

Naar Domfældte ikke paaviser behørige Udlægsgenstande, er han efter Dom- haverens Begæring pligtig paa Fogdens Forlangende at aabne sine Værelser og Gem- mer, for at clet kan ses, om heri indeholdes Genstande, som egne sig til Udlæg. I Vægringstilfælde, saavel som naar ingen træffes til Stede, der er i Stand til at efter- komme Forlangendet, kan Fogden skride til den fornødne Magts Anvendelse. I for-

nødent Fald er Fogden ligeledes beføjet til at undersøge Domfældtes Person, hvis der er Grund til at antage, at han har skjult Værdigenstande paa sig. Dog kan en saa- dan Undersøgelse alene ske efter en af Grunde ledsaget Kendelse.

§ 366.

Skyldneren er pligtig under Eksekutionsforretningen paa Forlangende at op- give redelig og overensstemmende med Sandheden, hvad han ejer til Fyldestgørelse af Fordringen, samt i øvrigt at meddele alle i saa Henseende fornødne Oplysninger. Er Skyldneren ikke til Stede, kan Rekvirenten begære Forretningen udsat og med et af Fogden bestemt Varsel lade ham tilsige til Møde, hvilket af Rekvirenten kan forlanges afholdt paa Fogdens Kontor.

Vægrer Skyldneren sig ved at fremkomme med Opgivelser og Oplysninger, eller undlader han uden lovligt Forfald at møde ved Forretningens Fortsættelse, kan Rekvirenten forlange ham hensat i simpelt Fængsel, indtil han opfylder sin Pligt i saa Henseende, dog ikke ud over 6 Maaneder.

§ 367.

Naar Skyldneren under en Eksekutionsforretning eller paa en Tid. da han maatte forudse en saadan, i egennyttig Hensigt for at unddrage sin Kreditor den ham tilkommende Fyldestgørelse, foretager noget, der gaar ud paa, at hans lovlige Ejen- dele eller Fordringer skulle unddrages fra at udlægges til paagældende

Kreditor, bliver han at anse med Straf efter den almindelige borgerlige Straffelovs § 260.

§ 368.

Fra Domfældtes Side kan der med den i § 329 givne Begrænsning fremsættes Indsigelser imod Eksekutionens Fremme enten i det hele eller for en Del eller paa den paastaaede Maade.

I Anledning af de fremsatte Indsigelser kan Domhaveren ytre sig. Om nogen yderligere Ordveksling skal finde Sted, beror paa Fogdens Tilladelse.

§ 369.

Trediemand kan fremsætte Indsigelser imod Eksekutionen, naar dennes Fore- tagelse paa den paastaaede Maade vilde stride imod hans Ret. Han har i saa Fald blot at møde under Forretningen, fremsætte sin Indsigelse til Protokollen og æske Fogdens Kendelse, hvorefter den indtrædende Trediemand er at anse som Part i Forretningen.

§ 370.

Forhandlingerne for Fogden foregaar mundtlig.

Under Forhandlingerne for Fogden kan Bevisførelse ved Vidner, Syn og Skøn eller personlig Afhørelse af Parterne ikke finde Sted, medmindre Fogden mener und- tagelsesvis at burde tilstede det. Finder en saadan Bevisførelse Sted, foretages den efter de for Underretssager gældende Regler.

Henhører Hovedsagen under Underret, har Fogden at yde Parterne Vejledning i Overensstemmelse med Grundsætningerne i § 277.

§ 371.

I Fogedprotokollen optages:

1) Angivelse af Tid og Sted for Forretningen, Parternes Navne, Eksekutionsgrund- lagets Beskaffenhed;

2) Betegnelse af Fogden og Vidnerne;

3) Beretning om Forretningens Gang i Almindelighed.

I Tilfælde af Tvist optages i Fogedprotokollen en ordret Angivelse af de frem- satte Paastande. Derhos lader Fogden i clet Omfang, som af ham skønnes hensigts- mæssigt, Parternes Erklæringer over Sagens Sammenhæng protokollere, dog ikke ordret, men kun efter deres væsentlige Indhold. Det tilførte oplæses og vedkendes.

§ 372.

Udsættelse kan kun undtagelsesvis gives under Forretningen, naar ikke Parterne ere enige derom.

Derimod kan Fogden beslutte eller tilstaa en Standsning i Forhandlingerne, naar Omstændighederne kræve det. Fogden har da paa Domhaverens Forlangende ved Bevogtning eller paa anden Maade at træffe de fornødne Foranstaltninger for at opretholde den samme Tilstand, indtil Forretningen atter fortsættes. Parterne skulle paa behørig Maade underrettes om Tiden herfor.

§ 373.

I opstaaende Tvistigheder afsiger Fogden Kendelse umiddelbart efter For- handlingernes Slutning eller dog snarest muligt.

Kendelsen, der skal være ledsaget af Grunde, indføres fuldstændigt i Protokollen.

Dens Fuldbyrdelse kan ikke hindres ved Anke eller Kære.

§ 374.

I Fogedprotokollen optegnes nøjagtigt alle de enkelte Genstande, hvori Udlæg gøres; ved hver enkelt Genstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Genstande for udlagte til Domhaverens Fyldestgørelse og betyder Domfældte, at han fra nu af ikke uden at paadrage sig Strafansvar kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Udlægshaverens Ret. Er Domfældte ikke til Stede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 363 tilkaldes paa hans Vegne, Paalæg om at give Domfældte en saadan Betydning, og efter Omstændighederne kan lignende Betydning gives den Trediemand, i hvis Besiddelse clet udlagte er.

§ 375.

Hvor der gives Udlæg i fast Ejendom, uden at cler tillige gives Udlæg i dens Indtægter, forbliver den indtil Tvangsauktionen i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne findes at ødelægge eller forringe Ejendommen, i hvilket Tilfælde den kan sættes under en af Fogden valgt Mands Bestyrelse.

Udlægsforretningen maa, for at kunne gøres gældende imod dem, cler i god Tro ved Retshandler maatte erhverve Rettigheder over Ejendommen, tinglæses ved dennes Værneting.

§ 376.

Udlagt Løsøre maa, naar Udlægshaveren modsætter sig clet, ikke forblive i Domfældtes Besiddelse, medmindre denne stiller antagelig Sikkerhed for dets Tilstede-

blivelse i uforringet Stand; Udlægshaveren er selv berettiget til at tage udlagt Løsøre i sin Bevaring, dog, hvis det udlagtes Værdi betydeligt overstiger hans Fordring, eller Fogden i øvrigt finder Grund til at forlange saadant, kun imod Sikkerhedsstillelse.

Hvor udlagt Løsøre ikke lades tilbage i Domfældtes Besiddelse, og det heller ikke tages i Forvaring af Udlægshaveren, har Fogden at træffe de fornødne Foran- staltninger til det udlagtes Bevaring paa Domfældtes Bekostning.

§ 377.

Naar Gældsbreve udlægges til Forauktionering, maa de forsynes med en Paa- tegning om Udlæget, hvis dette skal kunne gøres gældende imod Trediemand, der senere i god Tro har faaet Gældsbrevet overdraget til Ejendom eller Pant, eller imod Skyldneren, der senere i god Tro har ydet Betaling paa Kapitalen til den, hos hvem Udlæget er sket, mod Kvittering paa eller Udlevering af Gældsbrevet.

Hvor der gøres Udlæg i Fordringer af anden Beskaffenhed, maa der meddeles Skyldneren Underretning herom, da denne i Mangel heraf befris ved i god Tro at betale til den, hos hvem Udlæget er sket. Det samme gælder for Skyldneren efter et Gældsbrev for Rentebetalingers Vedkommende.

Med Hensyn til Udlæg i registreringspligtige Skibe har det sit Forblivende ved Reglen i Skibsregistreringslov 1ste April 1892 § 49.

§ 378.

Kan den Ting, hvori Udlæg gøres, ikke overleveres til Udlægshaveren eller den Mand, som efter Fogdens Bestemmelse skal have den i Bevaring, paa Grund af Tredie- mands Ret til at besidde Tingen, bliver det efter Omstændighederne ifølge Udlægs- haverens Begæring af Fogden at tilkendegive vedkommende Trediemand, at Domfældte ikke er beføjet til at modtage Tingen, naar Trediemands Ret til dens Besiddelse ophører.

§ 379.

Naar de i de foregaaende Paragrafer givne Bestemmelser ere iagttagne, bort- falder den Ret til efter lovlig Omgang at fyldestgøres af det udlagte, som Udlæget giver, ikke ved Skyldnerens paafølgende Død eller Konkurs, jfr. dog Konkurslovens § 23, eller ved senere af andre Kreditorer iværksat Udlæg, ligesom Skyldneren ej heller ved senere Retshandler gyldig kan overdrage Trediemand nogen mod Udlægs- haverens Ret stridende Rettighed over det udlagte.

Dog taber Udlægshaveren i Løsøre, som er forblevet i Skyldnerens Besiddelse, sin af Udlæget flydende Sikkerhedsret over for Skyldnerens Kreditorer i Tilfælde af Konkurs eller senere Udlæg, naar han ikke inden 12 Uger efter Udlægsforretningens Slutning skrider til Tvangsauktion eller faar det udlagte bragt ud af Skyldnerens Be- siddelse, medmindre han ved Anke eller Kære eller Trediemands Ret har været hindret i at fremme Tvangssalget, eller Trediemands Ret er til Hinder for at betage Skyld- neren Besiddelsen.

§ 380.

Viser den stedfundne Tvangsauktion, at Udlægshaveren ikke bliver fyldestgjort af det udlagte, eller kan en Udlægshaver, der ikke har faaet tilstrækkeligt Udlæg til at dække sin Fordring, senere paavise Gods, hvori der kan gøres Eksekution, er han berettiget til at forlange Eksekutionsforretningen genoptaget og fortsat efter de oven for givne Regler. Omvendt er den, hos hvem Udlæget er sket, berettiget til at be-

gære Forretningen genoptaget og det skete Udlæg i det hele eller for en Del hævet, naar den Fordring, hvorfor det er gjort, i det hele eller for en Del er bortfalden, efter at Udlæget er sket.

Ligeledes kan Fogden efter Domhaverens Begæring genoptage Eksekutionsfor- retningen og træffe ny Bestemmelse om Bevaringen og Administrationen af det ud- lagte, naar Tiden, som vil hengaa forinden Auktionen, betydeligt vil blive forlænget ved, at Anke eller Kære er rejst imod Udlægsforretningen, eller naar Domfældtes Forhold med Hensyn til udlagt Gods, som er forbleven i hans Besiddelse, giver An- ledning dertil, eller naar Bekosteligheden ved det udlagtes Bevaring eller lignende Grunde opfordrer dertil.

§ 381.

Ogsaa i andre Tilfælde end de i § 380, jfr. § 379, 2det Stykke, nævnte kan Eksekutionsforretningen genoptages efter Begæring af Trediemand eller en af Parterne naar alle vedkommende samtykke deri.

§ 382.

En sluttet Eksekutionsforretning kan paaankes eller paakæres overensstemmende med Reglerne i Kapitel XXXVU.

Kendelser, der afsiges af Fogden, kunne først gøres til Genstand for Anke eller Kære, efter at hele Eksekutionsforretningen er sluttet.

§ 383.

Anke eller Kære imod Eksekutionsforretningen maa i Reglen rejses inden 4 Uger, efter at Eksekutionsforretningen er endelig sluttet, eller, for saa vidt Eksekutions- grundlaget paa lovlig Maade ophæves eller forandres, 4 Uger, efter at dette er sket.

Dog kan Landsrettens Justitiarius indtil et Aar efter Eksekutionsforretningens Slutning, efter et fra vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, tillade Anke eller Kære, naar ganske særegne Om- stændigheder tale herfor.

Kapitel XXXIII.

Almindelige Bestemmelser for Tvangsauktion.

§ 384.

Udlæg til Forauktionering giver Ret til, efter de i det følgende opstillede Regler, at sætte det udlagte til offentlig Auktion og gøre sig betalt af Auktions- summen, jfr. dog § 403.

Med Hensyn til Forauktionering af haandfaaet Pant forbliver det ved den gældende Ret, dog saaledes at Auktionen foretages af Fogden.

Det samme gælder om Forauktionering, foretagen af Statskassen som Pant- haver for krediterede Toldafgifter i de en Oplagshaver betroede Oplagsvarer, om Auktion, foretagen af Toldvæsenet i Medfør af Lov om Told- og Skibsafgifter 4. Juli 1863 § 50, og om den af Skipperen efter Sølov 1. April 1892 § 157 foranstaltede offentlige Auktion over oplagt Gods.

Bortsalg af udlagt Løsøre, hvis Vurderingssum under Udlægsforretningen ikke overstiger 100 Kr., foregaar paa samme Maade som Bortsalg af udpantet Løsøre indtil samme Værdi (§ 452).

§ 385.

Tvangsauktion over udlagt Gods foretages i Reglen af den Foged, som har iværksat Udlæget.

Auktionen bliver i Almindelighed at afholde i den Jurisdiktion, hvor Udlæget er sket. Dog er Rekvirenten, for saa vidt Udlæget er foretaget i en Landjurisdiktion, berettiget til at lade de udlagte Genstande bortsælge i den ved Udlægsstedet nærmeste Købstad eller Handelsplads eller, for saa vidt Løsøre angaar, med Fogdens Billigelse andet Steds.

Dette Steds Foged er da pligtig at afholde Auktionen; dog skal ogsaa den Foged, som har foretaget Udlæget, være beføjet til at afholde Auktionen, dersom Rekvirenten ønsker det, og han selv dertil er villig.

Den i Sølovens § 20, 5te Stykke, omhandlede Auktion foretages af Fogden paa Rederiets Hjemsted.

§ 386.

Ved Auktioners Afholdelse er særlig Tilkaldelse af Vidner ikke fornøden.

Politiet er forpligtet til paa Begæring at yde Fogden Bistand i Overens- stemmelse med, hvad der i § 326 er bestemt.

§ 387.

Ved Begæringen om Tvangsauktion forholdes der efter de oven for i § 328 givne Regler, dog at her desuden Udskrift af Udlægsforretningen maa medfølge, med- mindre Tvangsauktionen skal foretages af den samme Foged, som har foretaget Ud- lægsforretningen, i hvilket Tilfælde en simpel Paaberaabelse af Udlægsforretningen med Angivelse af dens Datum er tilstrækkelig.

§ 388.

Finder Fogden, at Grundlaget for Tvangsauktionen er i Orden, og at iøvrigt Intet er til Hinder for det udlagtes Forauktionering, har han at foretage de til Auk- tionens Afholdelse fornødne Skridt i Henhold til den fremsatte Begæring, navnlig ved at udstede de fornødne Bekendtgørelser angaaende Auktionen, i hvilken Anledning han kan afkræve Rekvirenten de nødvendige Oplysninger.

Det bliver at iagttage, at Auktionen ikke maa foregaa, førend den ordentlige Ankefrist af 4 Uger er udløben. Fremlægges Bevis for, at cler inden denne Frists Udløb af nogen af de oprindelige Parter lovlig er rejst Anke eller Kære mod Udlægs- forretningen, enten selvstændigt eller som et Tilbehør til Dommen, bliver det udlagtes Forauktionering at stille i Bero.

Dog kan Fogden, naar de udlagte Genstande ere udsatte for Fordærvelse eller væsentlig Værdiforringelse ved at henligge saa længe, som Iagttagelsen af foran- staaende Bestemmelser vilde kræve, eller naar deres Bevaring er forbundet med uforholdsmæssig Bekostning, lade Auktionen afholde til et tidligere Tidspunkt, end de ovenangivne Regler hjemle.

§ 389.

Til Omkostninger ved Forauktioneringen regnes ikke blot de egentlige Auk- tionsudgifter, Gebyrer, Inkassationssalær, Leje af Lokale, Bekostning ved Varernes

Opbevaring og desl., men ogsaa Fogdens Udlæg til Porto, Bekendtgørelser m. v. Til Auktionsomkostningerne henregnes endvidere ved Tvangsauktioner over faste Ejen- domme Udgifter ved disses Bestyrelse og Drift efter Udlægget indtil det endelige Salg, for saa vidt den, der har udredet dem, har Krav paa Andel i Købesummen.

Kapitel XXXIV.

Tvangsauktion over Løsøre.

§ 390.

Bekendtgørelse om Auktion over udlagt Løsøre skal ske mindst 8 Dage før Auktionens Afholdelse, jfr. dog § 384, sidste Stykke, og § 402. Den skal i det mindste 2 Gange indrykkes i den af Egnens offentlige Tidender, som ved Bekendtgørelse fra Justitsministeriet hertil bestemmes, saaledes at den første Bekendtgørelse sker med det nævnte Varsel og den anden en af de nærmeste Dage før Auktionen. Fremdeles skal der om Auktionen ske Opslag ved Plakater og foregaa offentligt Udraab, for saa vidt saadant paa Auktionsstedet er sædvanligt ved frivillige Auktioner.

§ 391.

Bekendtgørelsen skal indeholde tydelig og nøjagtig Angivelse af Tiden og Stedet, naar og hvor Auktionen holdes, samt en almindelig Betegnelse af de Gen- stande, som skulle bortsælges, med Fremhævelse af de særlig værdifulde iblandt dem.

§ 392.

Auktionsrekvirenten antager en Inkassator, som har at stille en af Fogden nærmere bestemt Sikkerhed. Det paahviler Inkassator at være til Stede ved Auk- tionen og afgøre, om han vil give den enkelte bydende Kredit eller ikke, samt at indkræve Auktionspengene.

Inkassator er som Selvskyldner ansvarlig for, at Beløbene af de af ham an- tagne Bud blive betalte, medmindre andet er vedtaget.

§ 393.

Fogden har at paase, at der ved Auktionsvilkaarene, som i øvrigt forfattes af Rekvirenten, indrømmes vederhæftige Købere den paa Egnen ved frivillige Auktioner sædvanlige Kredit, dog uden Fogdens Billigelse ikke ud over 3 Maaneder.

Det beror paa Auktionsrekvirenten, om han ved Auktionsvilkaarene vil paa- lægge Køberne at udrede Auktionsomkostningerne, eller om han vil fritage Køberne herfor og lade dem forlods udrede af Auktionssummen; i førstnævnte Tilfælde blive de at ansætte til visse Procent eller en vis Andel af hver Krone.

§ 394.

Trykte Auktionskataloger kunne udstedes af Rekvirenten med Fogdens Bil- ligelse, naar denne efter Beskaffenheden eller Værdien af de Genstande, der skulle sælges, finder saadant stemmende med alle Parters Iuteresse, og udredes Udgifterne dertil i saa Fald af Auktionsbeløbet.

Finder Fogden ikke Udstedelse af trykte Auktionskataloger nødvendig, staar det dog enhver i Tvangssalget interesseret frit for paa egen Bekostning at udstede saadanne, dog inden for de Frister, som af Fogden bestemmes.

§ 395.

Ved Auktionens Begyndelse oplæses Auktionsvilkaarene, som tillige skulle op- slaas til almindelig Efterretning paa et iøjnefaldende Sted i Lokalet, eller, hvis Auk- tionen afholdes under aaben Himmel, da der, hvor den holdes eller begyndes. I trykte Auktionskataloger indføres Auktionsvilkaarene straks efter Titelbladet.

Naar dette er iagttaget, kunne de paa Auktionen bydende ikke paaberaabe sig Uvidenhed om Auktionsvilkaarene.

§ 396.

Fogden opraaber derefter de enkelte Genstande til Salg.

Ere Auktionskataloger eller specificerede Auktionsplakater udgivne, bortsælges Tingene i den Orden, disse angive, medmindre Fogden tilsteder Afvigelser herfra; men i modsat Fald er Skyldneren berettiget til at bestemme den Orden, hvori de udlagte Genstande skulle opraabes.

Ved hver enkelt Genstand optegnes i Protokollen eller det dertil hørende Auktionskatalog Auktionskøberens Navn og Budets Størrelse.

Hvis Betalingen erlægges kontant ved Hammerslaget, gøres derom Bemærkning.

§ 397.

Udlægshavere ere ingensinde berettigede til at modsætte sig, at ældre eller yngre Udlægshavere i samme Løsøre skride til Tvangsauktion efter de her opstillede Regler. Dog bør, hvor Auktionen afholdes i Følge Begæring af en pigre Udlægs- haver, de af samme flydende Omkostninger ikke komme en ældre Udlægshaver til Skade, ligesom Beløbet bliver at anvende til hans Fyldestgørelse, forinden noget kan komme den yngre Udlægshaver til gode (jfr. neden for § 400.)

Det afgøres efter de hidtil gældende Retsregler, om Panthavere kunne mod- sætte sig vedkommende Genstandes Realisation.

§ 398.

Naar Auktionen er holdt i Overensstemmelse med ovenstaaende Regler, er den med Hensyn til sit Udfald bindende for alle dem, hvis Rettigheder over det bortsolgte ifølge den borgerlige Rets Regler samt Bestemmelsen i § 397 ophøre ved Tvangssalget,

§ 399.

Inden 14 Dage henholdsvis efter Auktionen eller den fastsatte Kredittids Ud- løb har Inkassator at aflægge Regnskab til Fogden over Auktionsbeløbet og til ham at indbetale, hvad der efter Fradrag af, hvad der tilkommer ham selv, bliver tilovers. I Inkassationssalær maa i Reglen ikke beregnes mere end 4 pCt. af de Beløb, hvorpaa der gives Kredit, og 2 pCt, af dem, der betales kontant; dog kan Fogden, naar In- kassationen skønnes ikke at kunne faas udført for denne Betaling, tillade, at Inkassa- tionssalær et sættes højere.

§ 400.

Fogden har derefter uden Ophold at udbetale Auktionsrekvirenten den ham tilkommende Del af Auktionspengene og at afgive det mulig tiloversblevne til Skyld- neren, medmindre flere hos Fogden have anmeldt Krav paa Deltagelse i det ved Auktionen indkomne, eller det af Skøde- og Pantebøgerne, hvis Bestyrer Fogden har at afkræve Attest i saa Henseende, kan ses eller paa anden Maade, saasom ved Skyld- nerens Forklaring, af Fogden erfares, at saadant Krav haves.

I dette Tilfælde har Fogden at affatte et Udkast til Auktionssummens For- deling mellem samtlige vedkommende ifølge deres Rettigheders Beskaffenhed.

Forelagte Lovforslag m. m. 146

§ 401.

Fogden skal ufortøvet meddele enhver af de i foregaaende Paragraf omhand- lede Personer, som har bekendt Bopæl inden Riget, særskilt Underretning (§ 81) om, at Udkastet henligger til Eftersyn paa hans Kontor. Har nogen af de nævnte Per- soner ikke bekendt Bopæl inden Riget, er for hans Vedkommende offentlig Indkaldelse i den almindelige Tidende, som ved kgl. Anordning bestemmes til retslige Bekendt- gørelser, tilstrækkelig, medmindre han har ladet møde ved Udlægsforretningen eller gjort Anmeldelse for Fogden ved en her i Riget bosat Fuldmægtig, i hvilket Tilfælde Underretning bør gives denne.

Fremkommer der ikke inden 4 Uger efter Underretningens Meddelelse eller efter Bekendtgørelsen Indsigelse imod Fogdens Udkast, iværksættes Fordelingen af Auktionsbeløbet, saa snart det er indkommet, i Overensstemmelse med Udkastet, dog uden at nogens Ret i øvrigt er prækluderet herved. Opstaar der Tvist om Fordelingen, som det ikke lykkes Fogden ved sin Mægling at bilægge, henviser han de stridende Parter til almindelig Rettergang. Indsigelser mod Fordelingen, der ikke behørig for- følges inden 14 Dage, anses som ikke fremkomne.

Den Del af Auktionssummen, med Hensyn til hvilken ingen Uenighed er til Stede, udbetales i Overensstemmelse med Udkastet; men den Del, som er Genstand for Tvist, tilbageholdes indtil Sagens endelige Afgørelse. Det paahviler Fogden at drage Omsorg for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargøreise i Mellemtiden.

§ 402.

Ere de udlagte Genstande udsatte for hurtig Fordærvelse eller Tab i Værdi, eller er deres Bevaring forbunden med uforholdsmæssig Bekostning, kan Fogden lade Auktion afholde med kortere Bekendtgørelsesfrister, end de ovenangivne Regler medføre.

§ 403.

Er Udlæg foretaget i Værdipapirer, som have Kurs paa Kjøbenhavns Børs, eller i udenlandske Statspapirer, Aktier og lignende Effekter, paa hvilke Kurs noteres paa fremmede Børser, har Fogden efter Udlægshaverens Begæring at besørge disse Effekter, der ikke blive at forauktionere, solgte ved et paalideligt Pengeinstitut,

§ 404.

Naar Udlæg er givet i Fordringer af anden Beskaffenhed end de i foregaaende Paragraf omhandlede, kan Udlægshaveren, i Stedet for at stille dem til Auktion, efter- haanden, som de forfalde, lade dem indkræve hos den eller dem, der ere pligtige at betale samme, ved en af ham antagen Inkassator, som har at stille en af Fogden nærmere bestemt Sikkerhed. Rekvirenten er pligtig snarest muligt at underrette Fogden om, hvem han har antaget til Inkassator.

Inkassator kan legitimere sig som berettiget til at indkræve Fordringerne ved en Udskrift af Udlægsforretningen, forsynet med Fogdens Paategning om, at han er antaget til og autoriseret som Inkassator. Gøres der Indsigelse mod det beregnede Inkassationssalær af nogen i Tvangssalget interesseret, fastsættes det af Fogden under Hensyn til det med Inkassationen forbundne Arbejde fra 2 til 6 pCt. af det ind- komne Beløb.

§ 405.

De Pengebeløb, der indkomme, naar der gaas frem efter §§ 403 og 404, ind- betales til Fogden, som derefter har at gaa frem efter Reglerne i §§ 400 og 401.

Kapitel XXXV.

Tvangsauktion over fast Ejendom.

§ 406.

Samtidig med. at Udlægshaveren indgiver Begæring om Auktion, har han til Fogden at afgive Udkast til Auktionsvilkaarene, ledsaget af en Anmodning om, at Skyldneren saavel som den eller de, der i Egenskab af Pant- eller Udlægshavere eller af andre Grunde skulle tage Del i Auktionssummen, eller hvis Stilling som Brugs- havere, servitutberettigede eller desl. i øvrigt kan blive berørt ved Salget, maa blive indkaldte til et Møde. Med denne Anmodning skal der følge fornøden Attest af Skøde- og Pantebogen og Udskrift af det senest tinglæste Adkomstdokument. Hvor Ejen- dommen bestaar af flere Matrikelsnumre, der ere behæftede

paa samme Maade, er een Pantebogsattest tilstrækkelig for dem alle. Panteattesten og den nævnte Udskrift skal Retsskriveren levere inden 5 Dage efter Begæringen.

Naar ifølge en Udlægshavers Begæring om Tvangsauktion Indkaldelse til det i den følgende Paragraf ommeldte Møde har fundet Sted, kunne andre Pant- eller Udlægshavere, saa længe førstnævntes Forfølgning ikke er bortfalden, ikke begære Ejendommen stillet til Auktion (jfr. § 416), og en i fornævnte Tidsrum foretagen Arrest eller Eksekution i Ejendommen kan ikke paaføre Forfølgningshaveren eller andre i Tvangssalget interesserede nogen Udgift.

Dog skal en Panthaver, som foruden i selve den faste Ejendom har Pant i dertil hørende Besætning, Inventarium, Avl og Afgrøde, eller Maskiner, Driftsmateriel og Inventarium, eller noget herunder hørende, og som deri har gjort Udlæg forinden Auktionsvilkaarenes Vedtagelse, kunne fordre, at en Auktion, der af en anden Kreditor er begært afholdt over Ejendommen uden saadant Tilbehør eller kun med en Del deraf, skal omfatte de til ham pantsatte Løsøregenstande af omhandlede Art, Paa Auktionen opraabes da Ejendommen alternativt, nemlig først uden det nævnte Tilbehør, og uden at der paalægges Køberne de ved Udlæget heri foraarsagede Omkostninger, og dernæst med saadant Tilbehør og saaledes, at de nævnte Omkostninger paalægges Køberen.

§ 407.

Naar Fogden har modtaget behørig Begæring om Tvangsauktion efter § 406, lste Stk., har lian med 14 Dages Varsel at indkalde de i foregaaende Paragraf nævnte Personer til et Møde paa hans Enibedskontor eller Tingstedet.

Indkaldelsen sker ved, at der gives Skyldneren og dem, hvis Interesse i Tvangs- salget kan ses af Pantebogsattesten eller paa anden Maade, saasom ved Skyldnerens Forklaringer, kommer til Fogdens Kundskab, særskilt Underretning, for saa vidt de eller de for dem ved Udlægsforretningen mødte eller særlig opgivne Fuldmægtige have bekendt Bopæl inden Riget (§ 81). Har nogen af de paagældende ikke bekendt Bopæl mden Riget, eller finder Fogden i øvrigt paa Grund af de foreliggende Omstændig- heder Anledning dertil, sker Indkaldelsen tillige ved en almindelig Opfordring til at melde sig, som indrykkes efter Fogdens nærmere Bestemmelse indtil 3 Gange i de i §§ 401 og 390 nævnte Tidender.

Indkaldelsen skal indeholde Oplysning om Auktionsrekvirentens eller hans Fuldmægtigs Navn og Adkomst til at stille Ejendommen til Salg, tydelig Betegnelse af Ejendommen efter Beliggenhed og Størrelse, Angivelse af Ejerens Navn samt Til- kendegivelse om, at Udkast til Auktionsvilkaarene, af hvilke enhver mod sportelmæssig Betaling kan faa Udskrift, henligger til Eftersyn for vedkommende paa Fogdens Kontor.

Auktionsrekvirenten kar at tilstille de foran ham berettigede, hvem særskilt Underret- ning gives, en Afskrift af hans Udkast til Auktionsvilkaarene; at dette er sket, bliver i fornødent Fald at godtgøre paa Mødet.

Derhos skal Tid og Sted for Mødet angives med tilstrækkelig Bestemthed og Nøjagtighed, ligesom det i Indkaldelsen udtrykkelig skal bemærkes, at den, der ude- bliver, udsætter sig for at miste den Indflydelse paa Auktionsvilkaarenes Affattelse, som han ellers kunde udøve.

§ 408.

I Auktionsvilkaarene skal der, hvis ikke saavel Skyldneren som alle de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer samtykke i en anden Fremgangs- maade, tilstaas Køberen en passende Frist til Tilvejebringelsen af den Del af Købe- summen, som skal udbetales. For en Trediedel af dette Beløbs Vedkommende skal Fristen i det mindste være 3 Maaneder fra Auktionens Datum; men med den Del, der overstiger fornævnte Trediedel, skal der gives Henstand til den første Ilte Juni eller Ilte December Termin, som indtræffer mindst 3 Maaneder efter foranførte Tredie- dels Forfaldsdag. Omkostningerne ved Auktionen, som blive at udrede af Køberen, medmindre han ved Auktionsvilkaarene er fritaget herfor, kunne fordres betalte inden 8 Dage.

Enhver af de til Deltagelse i Auktionssummen berettigede Personer er pligtig at finde sig i, at der i Auktionsvilkaarene indrømmes de ovennævnte Betalingsfrister med Hensyn til lians Andel i Auktionsudbyttet, ligesom han kan gøre Krav paa, at Auktionsrekvirenten for sit Vedkommende underkaster sig dem.

Derimod staar det enhver af de nævnte Personer med Hensyn til hans Andel af Auktionssummen frit for at indrømme længere Betalingsfrister, give Tilsagn om Prioriteters Henstaaen i Ejendommen eller i andre Maader tilstaa Køberen lempeligere Yilkaar. Det bliver i saa Fald paagældendes egen Sag at paase, at der i Auktions- vilkaarene optages fornøden Tilkendegivelse herom, eller at saadant sker ved et Tillæg til disse eller ved en Tilførsel i Auktionsprotokollen enten i det i § 407 omtalte Møde eller i senere Møder.

Den, som er kontraktmæssig forpligtet til at lade sin Pantefordring, uanset Ejendommens Salg, forblive indestaaende i den, har ikke noget Krav paa Fyldest- gørelse af Auktionsudbyttet, men kun paa, at hans Ret bevares. Paa den anden Side kan selvfølgelig ingen Panthaver derved, at den pantsatte Ejendom sættes til Tvangs- auktion, tvinges til at modtage Betaling, førend hans Fordring efter de almindelige Regler er forfalden.

Naar ikke andet med fælles Samtykke vedtages, har Køberen at forrente Auk- tionskøbesummen med den hver enkelt Panthaver lovlig tilkommende Rente og, for saa vidt Købesummen mere end dækker samtlige Prioriteter, for det overskydende Be- løbs Vedkommende med 4 pCt. fra Hammerslagets Dato at regne.

§ 409.

Dersom der paahviler Ejendommen Grundbyrder, Udredelse af Livrente, Af- tægt eller lignende Forpligtelser, som have Prioritet forud for al Pantegæld, bliver Ejendommen, medmindre den dertil berettigede samtykker i andet, at opraabe med Forpligtelse til at udrede saadan Byrde uden for Købesummen. De Ydelser af den nævnte Art, der ere forfaldne inden den endelige Auktion, paalægges det Køberen at betale inden 14 Dage fra Hammerslaget, eller, for saa vidt dette gives paa Appro- bation efter at saadan er meddelt,

Have saadanne Byrder sekundær Prioritet, opraabes Ejendommen først med Forpligtelse til at overtage og udrede dem som anført uden for Købesummen. Opnaas derved ikke et til fuld Dækning af de forud prioriterede Krav tilstrækkeligt Bud, sker nyt Opraab uden saadan Forpligtelse. Byrden vil da være at omsætte til Kapital- værdi efter Lovgivningens almindelige Regler, og den berettigede have Ret til Dæk- ning af Købesummen, saa vidt tilstrække kan, forud for de senere Prioritetshavere, saaledes at Udbetaling finder Sted til de i forrige Paragraf fastsatte Tider og med Rente af 4 pCt. fra Hammerslagets Dato. Paa lignende Maade forholdes med Hensyn til Brugsrettigheder, Servitutter o. desl., saaledes at deres Kapitalværdi i fornødent Fald ansættes ved Skøn af Fogden, efter at alle vedkommende have haft Lejlighed til at udtale sig desangaaende.

Dersom der paahviler Ejendommen betingede eller uvisse Fordringer, kan den berettigede fordre, at der af Købesummen og efter Prioritetens Beskaffenhed afsættes clet fornødne Beløb til hans Fyldestgørelse. Det afsatte Beløb, der indbetales til Fogden, frugtbargøres af denne (jfr. § 427).

§ 410.

I Auktionsvilkaarene bør der optages det fornødne angaaende den Sikkerheds- stillelse, som kan fordres af den bydende, dersom han vil nyde godt af de i § 408 omhandlede Henstande.

Hvis Ejendommen skal overleveres inden Betaling finder Sted, bør cler stilles Sikkerhed for en Trediedel af clet Beløb, som Auktionskøberen er pligtig at udbetale, foruden for de af Auktionen flydende Omkostninger. Dersom der med Ejendommen sælges Besætning, Inventarium, Avl. Afgrøde, Driftsmateriel. Maskiner eller andet Løsøre, som efter Fr. 28de Juli 1841 § 3 og Konkurslovens § 153 kan pantsættes i Forening med Ejendommen, skal Sikkerheden dog mindst omfatte clet fulde Beløb af disse Genstandes Vurderingssum under Fogedforretningen, og for Avl og Afgrøde, som da ikke var høstet, clet Beløb, hvortil Værdien af samme ansættes af Fogden efter Raadførsel med de interesserede. For Købstadejendomme skal

Sikkerheden mindst svare til den halvaarlige Lejeindtægt og for bortforpagtede Ejendomme mindst til 1 Aars Forpagtningsafgift.

Saafremt Ejendommen ikke skal overleveres, inden Købesummen er berigtiget, kan cler kun fordres Sikkerhed for en Fjerdedel af det Beløb, som Køberen skal ud- betale, foruden for Auktionsomkostningerne. Sikkerheden bør bestaa i indenlandske Værdipapirer, der have Kurs paa Kjøbenhavns Børs, eller i Panteobligationer i faste Ejendomme, som fyldestgøre, hvad der efter de gældende Regler kræves til umyndiges og offentlige Stiftelsers Midlers Betryggelse. Fogden kan tilstaa den bydende en kort Frist af indtil 8 Dage til at tilvejebringe Sikkerheden, naar cler kun ikke mangler Sikkerhed for de Omkostninger, som maatte flyde af, at der maa afholdes en ny Auktion.

Medens enhver af de i Salget interesserede er pligtig at lade sig nøje med foranførte Sikkerhed, staar det derimod til enhver af dem for sit Vedkommende ganske at frafalde Fordring paa Sikkerhed eller at lade sig nøje med en ringere reel Sikkerhed eller med blot personlig Sikkerhed.

Hvis paagældende ikke har ladet Tilkendegivelse herom optage i Auktions- vilkaarene, kan han ved selve Auktionen før eller efter Budenes Modtagelse afgive sin Erklæring herom.

§ 411.

Ligesom Rekvirenten har at iagttage de oven for i §§ 408—410 givne Regler, saaledes er saavel han som enhver anden af de i Tvangssalget interesserede Personer ubeføjet til uden Nødvendighed i Auktionsvilkaarene at optage eller til dem at lade tilføje andre usædvanlige eller byrdefulde Betingelser, som kunne antages at ville af- skrække Køberne.

§ 412.

I det i § 407 omhandlede Møde have de indkaldte at fremkomme med deres Indsigelser imod eller Ændringsforslag til det af Rekvirenten gjorte Udkast til Auk- tionsvilkaar saavel som med de Tilføjelser, som enhver for sit eget Vedkommende vil have optaget i Auktionsvilkaarene. Dog er hermed ikke sigtet til den eller dem, SOUL anse sig ejendomsberettigede til det udlagte eller tro sig i Besiddelse af Servitutter, Grundbyrder eller lignende Rettigheder over Ejendommen, for saa vidt disse skulle gaa forud for alle dem, der skulle have Dækning gennem Tvangssalget,

§ 413.

Fremkommer ingen Indsigelse eller anden Bemærkning fra nogen af de ind- kaldte eller andre, som møde for at varetage deres Tarv i Anledning af Salget, anses de samtlige at vedtage, at Tvangssalget ogsaa for deres Vedkommende skal foregaa i Henhold til det fremlagte Udkast til Auktionsvilkaar. Dog har Fogden paa Embeds Vegne at paase, at Auktionsvilkaarene ikke vilkaarlig afvige fra de i §§ 408—411 givne Regler, medmindre udtrykkelig Samtykke hertil haves fra alle vedkommende, og at der ikke i Auktionsvilkaarene indsættes Bestemmelser, som ere i Strid med de ifølge Panteattesten bedre prioriterede, ikke mødende Panthaveres Rettigheder. Han har fremdeles at sørge for, at Størrelsen af de Omkostninger, Restancer og mulige andre Ydelser, som det paalægges Køberen at udrede uden for Købesummen, oplyses og udtrykkelig opgives, i alt Fald ved Angivelse af deres højeste Beløb.

Fremsættes der Indsigelser, Ændringsforslag eller Begæringer om Tilføjelser til det forelagte Udkast til Auktionsvilkaar, skal Fogden ved sin Mægling søge at tilvejebringe Enighed om Auktionsvilkaarene; men

lykkes dette ikke, har han, efter at Parterne have ytret sig, at afgøre den opstaaede Tvist ved en Kendelse, der af- siges snarest muligt, samt derefter at drage Omsorg for, at Auktionsvilkaarene affattes i Overensstemmelse med den trufne Afgørelse.

Fogden kan, dersom Auktionsvilkaarene ikke skønnes at kunne endelig fast- sættes i det i § 407 omhandlede Møde, tilstaa de fornødne Udsættelser, som i Reglen ikke maa overstige 8 Dage. Fremkommer der Paastande om at forandre Rekvirentens Udkast til Auktionsvilkaarene til Skade for nogen indkaldt, som ikke har givet Møde, skal Fogden udsætte Sagens Afgørelse til et følgende Møde, til hvilket de paagældende udeblevne, som have bekendt Bopæl inden Riget, særlig skulle kaldes, samtidig med at det meddeles dem, hvilke Paastande, der ere fremsatte. Udeblive de da, anses de at samtykke i, at Paastanden tages til Følge. Har nogen af de paagældende ikke bekendt Bopæl her i Riget, er for hans Vedkommende offentlig Indkaldelse med 8 Dages Varsel i den i § 401 ommeldte Tidende tilstrækkelig.

§ 414.

Er der Uenighed om, hvor vidt eller i hvilken Orden paagældende skulle fyldest- gøres af Auktionssummen, kan det undlades i Auktionsvilkaarene at optage nogen An- givelse af, til hvem af dem der skal betales; men det kan, naar Fogden finder

Grund til at giye heroin nedlagt Paastand Medhold, i Stedet for bestemmes, at den omstridte Del af Købesummen skal indbetales til Fogden, som i saa Fald har at for- holde sig efter de neden for i § 427 givne Forskrifter, samt derhos tillige har at drage Omsorg for at indkræve Beløbet,. i fornødent Fald ad Rettens Vej ved en dertil af ham antagen Sagfører.

§ 415.

Særskilt Vurdering af Ejendommen til Auktionsefterretning finder kun Sted, naar det i det i § 407 omhandlede Møde vedtages, eller i Tilfælde af Tvist af Fogden kendes nødvendigt. Han udmelder i saa Fald tvende kyndige Mænd til at beskrive og vurdere Ejendommen. Personer, som bo uden for Retskredsen, kunne udmeldes, saafremt der ikke i denne findes de fornødne sagkyndige. For Udmeldelsen bliver i intet Tilfælde at erlægge Betaling, hvorimod Mændene have Krav paa Betaling efter § 11 i Lov om Udlaan af umyndiges Midler af 19de Marts 1869. Forretningen bør af Mændene fremmes saa hurtigt som muligt og kan foretages med Aftens Varsel til Ejeren, givet paa Ejendommen, selv om han ikke der er til Stede. Den afgives skriftlig under Eds Tilbud og kan udfærdiges uden Brag af Stempel. Auktionsrekvi- renten har at tilvejebringe og tilstille Mændene de nødvendige Oplysninger.

§ 416.

Naar Auktionsvilkaarene ere fastsatte enten ved Overenskomst eller ifølge Fogdens Kendelse, kan, foruden Auktionsrekvirenten, enhver Udlægshaver og enhver Panthaver, hvis Fordring er forfalden, fordre, at der skrides til Auktion i Henhold til den begyndte Forfølgning, og med den af samme følgende Retsvirkning. Det samme gælder, hvis Auktionsrekvirenten frafalder Forfølgningen paa clet i § 407 omhandlede eller et senere i Henhold til § 413 afholdt Møde.

Hverken Rekvirenten eller den Udlægs- eller Panthaver, som, efter at den op- rindelige Rekvirent har frafaldet Forfølgningen, begærer samme fremmet, kan paaføre de Fordringshavere, cler have Prioriteter eller reelle Rettigheder forud for ham nogen Udgift i Anledning af Forfølgningens Fremme, men maa selv bære de herved foran- ledigede Omkostninger, saafremt disse ikke kunne, dækkes af Auktionsudbyttet uden Tab for

de fortrinsberettigede. For Omkostningerne vil den paagældende have at stille Sikkerhed efter Fogdens Bestemmelse.

§ 417.

Fogden har, saasnart Auktionsvilkaarene ere fastsatte, af egen Drift og uden yderligere Opfordring at tillyse Auktionen.

Dette sker ved, at en Bekendtgørelse af clet i næste Paragraf angivne Ind- hold 3 Gange indrykkes i den til retslige Bekendtgørelser bestemte almindelige Ti- dende samt uden for Kjøbenhavn tillige idet af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad med et Varsel af mindst 14 Dage fra den første Indrykkelse at regne. Fogden kan derhos, naar det af nogen vedkommende forlanges, og han finder clet tjenligt, ogsaa foranstalte Auktionen bekendtgjort i andre Aviser, endogsaa udenlandske.

Bortfalder Auktionen, har Fogden at aflyse den ved Bekendtgørelse een Gang i de nævnte indenlandske Blade.

§ 418.

Bekendtgørelsen skal indeholde en nøjagtig Betegnelse af Ejendommen og Ejerens Navn, dens Størrelse, Beliggenhed og andre Forhold, som kunne antages at

have væsentlig Indflydelse paa Værdien, naar og hvorledes Ejendommen kan tages i Øjesyn, samt derhos en tydelig Angivelse af Tid og Sted for Auktionens Afholdelse.

Tillige skal Bekendtgørelsen indeholde Oplysning om, hvor Auktionsvilkaarene og Vurderingsforretningen, for saa vidt en saadan er optaget, henligge til Eftersyn for lysthavende.

§ 419.

Paa Auktionsdagen kan der vel modtages Erklæringer om Lempelser i Udbe- talinger, i Betalingsfrister, i Sikkerhedsstillelse o. s. v. og af Fogden gøres Bemærk- ninger vedkommende Ejendommens Tilstand eller om andre faktiske Forhold eller der- ved nødvendiggjorte Tillæg til eller Forandringer i Auktionsvilkaarene, men ikke frem- sættes Indsigelse imod disse, saaledes som de ere fastsatte i Henhold til § 413, und- tagen for saa vidt der ankes over, at Fogden ikke herved har iagttaget, hvad der paaligger ham at paase efter den nævnte Paragrafs første Stykke. Fremsættes saadan Anke, skal Fogden, for saa vidt det rejste Spørgsmaal ikke i Medfør af § 414 udskydes til senere Afgørelse, afgive sin Kendelse for, hvor vidt han anser Anken beføjet, og hvorledes i bekræftende Fald Auktionsvilkaarene ville være at ændre. Heller ikke kan det formenes dem, der ville fremkomme med de i § 412, 2det Punktum ommeldte Paastande at fremsætte saadanne, der da kunne imødegaas af andre vedkommende, dog uden at der kan afsiges Kendelse om andet end om, hvor vidt Auktionen desuagtet kan fremmes eller ikke. Saadanne Paastande kunne dog efter Omstændighederne give Hjemmel for Fogden til efter vedkommendes Begæring eller af egen Drift at udsætte Auktionen. Afsiges Fogdens Kendelse i de ovenommeldte Tilfælde ikke straks under Auktionen, blive de paagældende af ham med Aftens Varsel at indkalde til at paaliøre Kendelsen, og, for saa vidt Auktionen derefter skal fremmes, berammes sam- tidig, medmindre Anke eller Kære paa Stedet erklæres og paa Forlangende Sikkerhed stilles for det ved Auktionens Udsættelse forvoldte Tab, Tiden og Stedet, da Auktionen atter skal afholdes. Bekendtgørelse herom sker med 8 Dages Varsel i de i § 417 nævnte indenlandske Blade.

Ved Auktionens Begyndelse oplæses Auktionsvilkaarene, Panteattesten og saa meget af tidligere Protokoltilførsler eller af andre Dokumenter, som Fogden finder fornødent at meddele de lysthavende, medens de øvrige Salget vedkommende Doku- menter bør være til Stede og til lysthavendes Eftersyn.

§ 420.

Ejendommen opraabes derefter enten delvis eller samlet og enten med eller uden Alternativer, eftersom Vilkaarene give Anledning til. Budene, optegnes, efter- haanden som de gøres, enten i Protokollen eller paa et særskilt Ark med Tilføjelse af de bydendes Navne. Hvis Størrelsen af det mindste Overbud ikke er fastsat i Auktionsvilkaarene, staar det til Fogden at fordre, at Overbud skulle have en i For- hold til Genstandens Betydenhed passende mindste Størrelse, ligesom Fogden i det hele har at lede Auktionen og sørge for, at denne fremmes med Ro og Orden og uden unødvendigt Ophold. Naar ingen efter derom 3 Gange gentagen Opfordring gør Overbud, standses Opraabet, og Resultatet indføres i Protokollen. Der gives vedkom- mende Lejlighed til at gøre de Bemærkninger med Hensyn til Sikkerhedsstillelse, ny Auktion, Auktionens Hævelse og deslige, hvortil der maatte være Anledning, og Fogden afgør derefter det fornødne, dersom det behøves, ved en Kendelse. Hvis Salg skal finde Sted, bekræftes det vedkommende Bud ved Hammerslag.

§ 421.

Enhver, som ifølge § 416 kan fordre Auktionens Fremme, har, for saa vidt han ifølge sin Fordrings Beskaffenhed kan antages at ville faa Del i den budne Købe- sum, Ret til, dersom andet ikke er vedtaget ved Auktionsvilkaarenes Fastsættelse, at gøre Fordring paa, at Hammerslag gives den højstbydende, som kan tilfredsstille de Fordringer, der lovmedholdelig stilles med Hensyn til Sikkerheden for Budets Opfyl- delse. Fremsættes en saadan Fordring ikke, og Rekvirenten ikke hører til dem, der ville faa Del i den budne Købesum, hæves Auktionen ved en af Fogden afsagt Ken- delse, og det paahviler Rekvirenten at udrede de med Auktionen forbundne Omkost- ninger. Ligeledes hæves Auktionen, naar intet Bud gøres, medmindre anden Auktion er begært i Overensstemmelse med den følgende Paragraf. Den afsagte Kendelse kan om fornødent eksekveres hos Rekvirenten.

§ 422.

Dog kan Skyldneren saavel som enhver af dem, hvis Rettighed over Ejen- dommen ved Tvangssalg vil bringes til at ophøre, for saa vidt der ved første Auktion intet Bud sker, eller han ikke ifølge det skete Bud vil faa fuld Dækning for sit Krav, fordre en anden Auktion afholdt, naar han straks paa Auktionsstedet erklærer saa- dant, imod at han stiller Sikkerhed for Betalingen af de af den ny Auktion flydende Omkostninger, for saa vidt disse ikke maatte blive dækkede ved et højere Bud. Flere Auktioner afholdes ikke, medmindre alle de, som ifølge § 416 kunne fordre Auktionens Fremme, samtykke heri, i hvilken Henseende bemærkes, at de, der ikke gøre Ind- sigelse, anses at samtykke. Gøres paa anden eller en senere Auktion intet Bud, eller fremsættes der ikke af nogen dertil berettiget Fordring paa Hammerslag, hæver Fog- den Auktionen ved Kendelse som i § 421 foreskrevet.

Den, som er højstbydende ved første Auktion, er, dog ikke i længere Tid end 6 Uger, bunden ved sit Bud for det Tilfælde, at der ikke ved anden Auktion skulde ske lige saa højt eller højere Bud, eller det skete Bud formedelst manglende Sikker- hedsstillelse ej kan antages. Gives der ved anden Auktion hverken Hammerslag til ham eller til nogen anden, er den højstbydende ved første Auktion løst fra sit Bud, og Forpligtelse til at vedstaa Budet paahviler heller ikke den eller de højstbydende ved anden Auktion.

§ 423.

Naar en anden Auktion skal finde Sted, maa herom udgaa en ny Bekendt- gørelse med 14 Dages Varsel, der i det mindste indrykkes een Gang i de i § 417 nævnte offentlige Blade.

Det skal i Bekendtgørelsen udtrykkelig bemærkes, at det er anden og sidste Auktion.

§ 424.

Enhver Pant- eller Udlægshaver er, for saa vidt han under Auktionen har gjort det højeste Bud og herved vil faa Andel i Auktionssummen uden dog fuldt ud at fyldestgøres, berettiget til at forlange sig Ejendommen udlagt for dette, naar han paa Auktionen, forinden Adgang til at byde er sluttet, tilkendegiver denne Hensigt og derved giver fornøden Opfordring til at gøre Overbud. Han har da at forlange Auk- tionen standset og derefter med Udskrift af det stedfundne samt med Bevis for, at han har opfyldt Auktionsvilkaarene, at henvende sig til Fogden for af denne at faa sig Ejendommen udlagt paa hidtil gældende Maade.

Forelagte Lovforslag m. m. 147

§ 425.

Den højstbydende har ikke ved nogen af Auktionerne Ret til at fordre Hammerslag.

Den i Auktionsvilkaarene betingede Sikkerhedsstillelse (jfr. § 410) kan først forlanges, naar Hammerslag tilbydes; dog kan Fogden, naar der af vedkommende fremsættes Paastand herom, forlange, at ubekendte eller uvederhæftige Personer straks skulle stille en mindre Sikkerhed efter Fogdens Skøn, hvis deres Bud skal komme i Betragtning.

§ 426.

Den, den har erholdt Hammerslag, er forpligtet til at berigtige Købesummen ved Betaling enten umiddelbart til de i Auktionsvilkaarene angivne Personer eller til Fogden, dersom dette maatte være bestemt i Henhold til § 414. Den først forfaldende Afdrag paa Købesummen erlægges, for saa vidt ikke andet er bestemt i Auktions- vilkaarene, eller for saa vidt ikke Samtykke fra vedkommende til Udsættelse eller til paagældende Prioritets Overtagelse haves, til den eller de først berettigede, for saa vidt tilstrække kan, og anvendes saaledes i Almindelighed først til Dækning af reste- rende Skatter og Afgifter, hvis Prioritet er bevaret, og som ikke ere betingede ud- redede uden for Købesummen.

§ 427.

I det Tilfælde, at Betalingen efter § 414 skal erlægges til Fogden, har denne snarest muligt, efter at Hammerslag er givet, at gøre et Udkast til Auktionssummens Fordeling imellem de i Tvangssalget interesserede Personer, hvilke derpaa med 14 Dages Varsel indkaldes til et Møde. Indkaldelsen, der skal indeholde Tilkendegivelse om, at Udkastet ligger til Eftersyn paa Fogdens Kontor, hvor enhver vedkommende mod sportelmæssig Betaling kan faa en Afskrift af det, sker ved en almindelig Op- fordring til at melde sig, som indrykkes een Gang i den til retslige Bekendtgørelser bestemte almindelige Tidende, hvorhos der bliver at give dem, hvis Interesse i Tvangs- salget kan ses af Skøde- og Pantebøgerne, eller paa anden Maade, saasom ved de tidligere stedfundne Forhandlinger, er kommen til Fogdens Kundskab, særskilt Under- retning, for saa vidt de have bekendt Bopæl inden Riget (§ 81).

Fremkommer der i det berammede Møde ingen Indsigelse mod Fogdens Ud- kast, foretages Fordelingen af Købesummen, efterhaanden som den indkommer, i Overensstemmelse med det, dog uden at herved nogens Ret til Del i den i øvrigt prækluderes.

Fremsættes derimod Indsigelser, og lykkes det ikke Fogden ved Mægling at tilvejebringe Enighed, henviser han de tvistende Parter til almindelig Rettergang. Forfølges en gjort Indsigelse ikke behørig inden 4 Uger, anses den som ikke fremsat.

Den Del af Auktionssummen, med Hensyn til hvilken ingen Indsigelse er fremsat, udbetales i Overensstemmelse med Udkastet, men den Del af den, som er Genstand for Tvist, tilbageholdes, for saa vidt den er indkommen eller maatte ind- komme, indtil Sagens endelige Afgørelse.

Fogden har at sørge for de indkomne Summers hensigtsmæssige Bevaring og Frugtbargøreise i Mellemtiden.

§ 428.

I Tilfælde af, at Auktionskøberen ikke efterkommer Auktionsvilkaarene, er Rekvirenten saavel som enhver af de Personer, som ifølge deres Fordringers Be- skaffenhed have Krav paa at faa Del i Købesummen, berettiget til at fordre, at Ejen- dommen sættes til en eneste Auktion paa Auktionskøberens Risiko og Regning, i Hen-

hold til de vedtagne Auktionsvilkaar med de af Forholdets Natur flydende Lempelser, saaledes at han bliver pligtig at tilsvare, hvad der maatte bydes mindre, uden at have Krav paa, hvad der maatte bydes mere end Auktionskøbesummen.

Fogden har paa vedkommendes Begæring at tillyse Auktionen i Overensstem- melse med de for den anden Auktion i § 423 givne Regler.

Ovenanførte Fremgangsmaade udelukker ikke, at enhver af de til Deltagelse i Auktionskøbesummen berettigede for sin Del, eller efter Omstændighederne Fogden paa samtliges Vegne, anvender eller lader anvende almindelig Retsforfølgning imod Auktionskøberen.

§ 429.

Fogden har at udstede Auktionsskøde til Køberen paa Tvangauktionen, eller hvem denne har overdraget sin Ret, naar de for Skødes Erholdelse i Auktionsvilkaarene satte Betingelser ere opfyldte, eller Bevis føres for, at alle vedkommende have faaet, hvad der tilkommer dem, eller de samtykke i, at Skøde maa udstedes. Oplyses det for Fogden, at en Kreditor, der efter tinglæst Forskrivning eller Udlæg har Krav paa Dækning af Købesummen, trods lovligt Tilbud har vægret sig ved eller erklæret sig ude af Stand til at meddele behørig Kvittering til Udslettelse i Pantebogen, eller at han hverken har Bopæl her i Riget eller har opgivet nogen her bosiddende Person som befuldmægtiget til paa hans Vegne at modtage Beløbet, kan dette afgives til Fogden til Bevaring og Frugtbargøreise efter § 427, sidste Stykke, og skal hans Er- klæring herom i det af ham udfærdigede Skøde afgive Hjemmel for, at vedkommende Dokument kan udslettes ved Skødets Tinglæsning.

Bestaar det solgte af flere særskilte Ejendomme, skal Fogden, naar det for- langes af Køberen, eller hvem der træder i hans Sted, og naar de derpaa hvilende Hæftelser ere helt afgjorte eller vedkommendes

Samtykke tilvejebragt, give særskilt Skøde eller Overdragelsesdokument paa hver særskilt Ejendom. Forlanges en Ejen- dom delt, skal det samme iagttages, naar de lovbestemte Betingelser for Delingen ere godtgjorte at være til Stede.

Køberen er i Mangel af anden Bestemmelse i Vilkaarene pligtig at tage Skøde eller Overdragelsesdokument og berigtige Købet i enhver Henseende inden 1 Aar efter Hammerslaget,

§ 430.

Køberen paa Tvangsauktionen er, naar den i § 438 angivne Frist af 4 Uger er forløben, uden at der er rejst Anke eller Kære, og han har fyldestgjort Auktions- vilkaarene, berettiget til at lade de Hæftelser, til hvis Dækning der efter Auktionens Udfald intet udkommer, udslette af Skøde- og Pantebogen.

§ 431.

I Honorar til Auktionsrekvirentens juridiske Konsulent kan der i det højeste paalægges Køberen at betale for samtlige i Forbindelse med Auktionen staaende For- retninger ½ pCt. af Købesummen, naar denne overstiger 10,000 Kr., og hvis den er ringere, kun Salærer fra 20 til 50 Kr. foruden Rejseomkostninger.

For saa vidt nogen af de øvrige mødende har Krav paa Salær, bestemmes dette ikke procentvis i Forhold til Købesummen eller Størrelsen af den Fordring, som de skulle værne om, men i Forhold til Ulejligheden ved Mødet og Sagens Beskaffenhed i det hele ligeledes med Tillæg af Rejseomkostninger.

Hvor der tvistes om Størrelsen af et fordret Salær, afgør Fogden, hvis Over- enskomst ikke kan opnaas ved hans Mægling, Spørgsmaal herom ved Kendelse.

Kapitel XXXVI.

Proceduren af Tvistigheder, der opstaa under Tvangsauktionen.

§ 432.

Under Tvangsauktionen kunne de oprindelige Parter ikke fremsætte saadanne Indsigelser, som vedrøre Lovligheden af Udlægsforretningen eller de forud for samme liggende Retshandlinger.

Indsigelser, som ikke høre til de i Kap. XXXV omhandlede, kunne af Tredie- mand fremsættes under Auktionsforretningen, naar han formener, at Auktionens Fremme paa den paastaaede Maade vil komme i Strid med hans Ret.

§ 433.

Proceduren under Auktionen eller Forberedelserne til samme foregaar efter de Regler, som i §§ 368, 369 og 370 ere givne om Tvistigheders Forhandling under Eksekutionsforretninger.

§ 434.

Hvad der skal optages i Auktionsprotokollen, afgøres efter de i § 371 op- stillede Grundsætninger.

Dog blive de i Rskr. 13de Juni 1783 og Pl. 3die September 1823 indeholdte Bestemmelser, hvorefter visse Løsøreauktioner ikke behøve at foretages til Protokollen, fremdeles at anvende med de Lempelser, som følge af Reglerne i nærværende Kapitel.

§ 435.

De i § 372 om Udsættelse og Standsning givne Regler komme ogsaa til An- vendelse paa selve Auktionens Afholdelse, jfr. dog § 419, 1ste Stykke i Slutningen.

§ 436.

I opstaaede Tvistigheder forholdes cler med Kendelses Afsigelse efter § 373.

§ 437.

Imod en sluttet Auktionsforretning kan der rejser Anke eller Kære overens- stemmende med de nærinere Bestemmelser herom i clet følgende Kapitel.

Kendelser, der afsiges under Auktionen eller Forberedelserne til denne, kunne først paaankes eller paakæres, efter at hele Auktionsforretningen er sluttet, jfr. dog § 419.

§ 438.

Anke eller Kære over Auktionsforretningen maa i Reglen rejses inden 4 Uger, efter at Auktionsforretningen er sluttet, eller, for saa vidt foregaaende Retshandlinger ere paaklagede for højere Ret, 4 Uger, efter at disse ere ophævede eller forandrede.

Dog kan Anke eller Kære inden Forløbet af et Aar tillades paa samme Maade, som i § 383, 2det Stykke, er bestemt om Udlæg.

Kapitel XXXVII.

Retsmidlerne imod de til Dommes tvungne Fuldbyrdelse henhørende Fogedforretninger m. m.

§ 439.

Klager over Fogedforretninger, som vedrøre selve den Fordring eller Ret, om hvis Fuldbyrdelse der er Spørgsmaal, gøres gældende ved Anke til den Landsret, under hvilken Fogden staar. Har den, der vil rejse saadan Anke, tillige Klager af den i denne Paragrafs 2clet Stykke angivne Beskaffenhed, blive disse at inddrage under Anken.

Klager, der alene angaa de processuelle Betingelser for Fogedforretningen eller den ved samme brugte Fremgangsmaade, gøres gældende ved Kære til den Landsret, under hvilken Fogden staar.

§ 440.

Under Ankesagen eller Kæremaalet er den for Fogden stedfundne Procedure ikke bindende, og der er endog intet til Hinder for, at ny Paastande fremsættes. Dog kunne Parterne ikke tilbagekalde de af dem for Fogden afgivne protokollerede Er- klæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

I øvrigt gælde de om Anke og Kære fra Underret til Landsret givne Regler med de Lempelser, der følge af Forholdets Natur.

§ 441.

Anke fra Landsret til Højesteret i de her omhandlede Tilfælde finder kun Sted, naar den Fordring, i Anledning af hvilken Eksekution er sket, har været Gen- stand for Landsrettens Afgørelse i første Instans eller dog ifølge sin Beskaffenhed i Tilfælde af Retstvist vilde henhøre under samme. Dog kan, om end Fordringen ikke er af den anførte Beskaffenhed, Højesterets Justitiarius i Forening med to af ham tiltagne Medlemmer af Retten tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Højeste- ret. Begæring herom fremsætfes og

behandles paa den i § 246 omtalte Maade.

Om Anken til Højesteret gælde de almindelige Regler i Kap. XXI.

Landsrettens Afgørelse i Anledning af Kære er ikke Genstand for yderligere Kære til Højesteret, medmindre clet i første Stykke af denne Paragraf omtalte Udvalg undtagelsesvis meddeler Tilladelse hertil.

§ 442.

For saa vidt Fogder, der i Medfør af nærværende Lovs Bestemmelser modtage Indbetalinger eller Deposita, maatte findes pligtige at udrede Erstatning til private i Anledning af deres Embedsførelse i saa Henseende, er Statskassen ansvarlig for saa- dan Erstatnings Udredelse, dersom den ikke kan faas hos vedkommende Embedsmand eller i hans Bo.

Femte Afsnit.

Udpantning samt Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

Kapitel XXXVIII.

Udpantning.

§ 443.

Udpantning kan kun finde Sted i de i Lov om Udpantning m. m. af 29de Marts 1873 § 1 og senere Love nævnte Tilfælde samt

1) for Renterestancer af den i Henhold til Lov 8de April 1851 om Selvejen- doms Indførelse paa det Staten tilhørende Bøndergods, jfr. Lov 27de Januar 1852 § 4, Lov 3die Marts 1852 § 2 og Lov 8de Februar 1854 § 2, stiftede Pantegæld, og

2) for den Betaling, som i Henhold til Brandpolitilov for Landet af 2den Marts 1861 § 22, jfr. Lov 1ste Marts 1889 og Bkg. 30te Marts 1889 § 23, og Lov om Brandvæsnet i Købstæderne af 21de Marts 1873 § 10 og dertil sig sluttende Reglementer tilkommer de af vedkommende Amtmænd og Kommunalbestyrelser an- tagne Skorstensfejere, for saa vidt den ikke er bestemt til et fast aarligt Vederlag af Kæmnerkassen.

Ligesom det altid staar i Rekvirentens Magt at indtale sin Fordring ved sæd- vanlig Rettergang, saaledes skal det ogsaa være ham tilladt, naar Fogden finder, at Omstændighederne tale derfor, at benytte Udpantning for en Del af den ham tilkom- mende Fordring og indtale Resten ved sædvanlig Rettergang.

Tilbyder Skyldneren delvis Betaling, bør denne modtages.

§ 444.

Udpantningsretten følger Fordringen, saa at den tilkommer enhver, som med Hensyn til samme er traadt i den oprindelig berettigedes Sted, og vedvarer indtil et Aar, efter at Fordringen er forfalden til Betaling. Imidlertid er det i Henseende til Fristens Beregning tilstrækkeligt, at Udpantning er begært inden Udløbet af oven- nævnte Tidsrum, naar den derefter med tilbørlig Hurtighed fremmes af Rekvirenten.

I det i Lov om Underholdsbidrag til Børn, der ere avlede uden for Ægteskab m. m., af 12te April-1892 § 4 nævnte Tilfælde afbrydes Fristen ved Indgivelse af Be- gæring til Politimesteren (Magistraten) om Bidragets Udbetaling, naar bemeldte Myn- dighed derefter uden Ophold foretager de fornødne Skridt til Bidragets Inddrivelse.

§ 445.

Den, der begærer Udpantning foretagen, har herom skriftlig at henvende sig til Fogden. Begæringen ledsages, for saa vidt Fordringen støttes paa eller godtgøres ved skriftlige Dokumenter, af disse, og ellers af saadanne Oplysninger, som maatte være fornødne, for at Fogden kan tage Bestemmelse, om Udpantning kan finde Sted. Finder han efter det foreliggende intet til Hinder for Udpantning, afsiger han ved Paategning paa Begæringen en Kendelse, gaaende ud paa, at den forlangte Udpant- ning kan foretages, dog paa Rekvirentens Ansvar, for saa vidt Fordringens Rigtighed angaar, hvilken Kendelse ikke særskilt kan paaklages. I modsat Fald nægter han den begærte Udpantning ved en Kendelse, der er Genstand for Kære efter Reglerne i foregaaende Afsnit.

§ 446.

Efter at Udpantning er bevilget, har Rekvirenten eller, i de Tilfælde, i hvilke Foranstaltningen til Udpantningens Iværksættelse paaligger Fogden i Embeds Medfør, denne at drage Omsorg for, at Begæringen og den samme paategnede Kendelse mindst 6 Dage før Forretningens Foretagelse i Overensstemmelse med Reglerne i Kapitel VIII forkyndes for Skyldneren.

Ved Inddrivelsen af Statsskatter, Bankrenter, Brandpenge, Kommuneskatter og alle andre Afgifter til det offentlige, saavel som af Tiendevederlag, Brokorn og alle andre deslige Indtægter, som inddrives ved Udpantning hos Beboerne af et Sogn eller en Kommune, er det tilstrækkeligt, at Bekendtgørelse om, at Restancen af Fogden er godkendt til Inddrivelse, og at denne vil finde Sted uden videre Varsel, uden Nævnelse af de enkelte Skyldneres Navn, sker mindst 8 Dage, før Udpantningen foregaar, i det af Justitsministeriet hertil bestemte stedlige Blad eller ved Opslag paa offentlige Steder eller ved Trommeslag eller ved Læsning til Kirkestævne efter Stedets Skik og Brug.

§ 447.

Udpantning iværksættes af Fogden; dog kan Udpantning paa Landet, naar Fordringen ikke overstiger 100 Kr. og Genstanden for Udpantningen ikke er faste Ejendomme, ske ved Sognefogden. Naar Rekvirenten afgiver Begæringen, forsynet med Paategning om den i Overensstemmelse med foregaaende Paragraf skete Forkyndelse, henholdsvis til Fogden eller Sognefogden, skulle disse efter Fristens Udløb uden ufor- nøden Henstand iværksætte Udpantningen. Ogsaa hos de til Hæren eller Søværnet hørende Militærpersoner iværksættes Udpantning af den civile Foged eller Sognefogden; men den, som skal foretage Udpantningen, har forud at underrette den paagældende Chef om den forestaaende Udpantning.

For saa vidt der med Hensyn til visse Fordringer i Lovgivningen er tildelt Fogden en videregaaende Virksomhed i Henseende til Forretningens Kundgørelse og Foretagelse og det udlagtes Realisation m. m. samt foreskrevet bestemte Frister, inden hvilke det fornødne i disse Henseender skal være foranstaltet, forbliver det ved de herom givne Bestemmelser, ogsaa med Hensyn til det for Forsømmelser i saa Henseende fastsatte Ansvar.

§ 448.

I Sager, som angaa Inddrivelse af Underholdsbidrag, skal det ikke være for- nødent til Fogden at indgive særlig skriftlig Begæring om Udpantning, og Fogdens Kendelse om denne kan paategnes Overøvrighedens Resolution, hvorved Bidraget er fastsat eller et om sammes Størrelse indgaaet Forlig er stadfæstet, Naar saadan Re- solution een Gang er forkyndt for den eller de vedkommende, kan Forkyndelsen af Fogdens Udpantningskendelse for de enkelte forfaldne Bidrag derhos gyldig ske paa Landet ved Sognefogden og i Købstæderne ved en Politibetjent eller en enkelt Stæv- ningsmand. Det paahviler fremdeles Fogden, naar Begæring om Inddrivelse af slige Bidrag er fremsat og funden begrundet, selvstændig at besørge det fornødne til denne Inddrivelse, derunder indbefattet Realisation af de udlagte Genstande og Auktions- beløbets Indf ordring.

§ 449.

Udpantningen skal foruden Hovedfordringen omfatte alle af Forretningen samt Godsets Bevarelse og Realisation flydende Omkostninger, og Gebyrerne kunne ikke for- dres forudbetalte. Udkommer der ikke ved Realisationen et til at dække Fordringen og Omkostninger tilstrækkeligt Beløb, fortsættes Udpantningen, uden at der i saa Fald

gives Varsel efter § 446. Udpantning foregaar i øvrigt efter de i foregaaende Afsnit om Udlæg givne Regler, dog at Rekvirentens Møde under Forretningen ikke er nød- vendigt. Er Fordringen, hvorfor Udpantningen foretages, en anden Ydelse end Penge, skal henholdsvis Fogden eller Sognefogden, efter saa vidt muligt at have hørt Skyld- nerens Erklæring herover, efter sit Skøn med Vidnernes Bistand, men uden at være bunden ved deres Anskuelse, ansætte Ydelsen til et Pengevederlag.

De Udpantninger, som foretages af Sognefogden, ske i Overværelse af to af ham tilkaldte Vidner, som ere pligtige at følge ham; er Udpantningen saa almindelig, at ingen Vidner kunne haves i den By, hvori den foregaar, udmelder han dertil to Mænd af den nærmeste By. Han indfører Forretningen i en ham af Fogden leveret og af denne autoriseret Protokol, hvis Anskaffelse bekostes af vedkommende Politikasse.

Møder Rekvirenten ikke under Forretningen, skal henholdsvis Fogden eller Sognefogden være pligtig at modtage det fordrede eller Afdrag herpaa, naar saadant tilbydes under Forretningen, med samme Virkning, som om Betalingen var sket til Rekvirenten, ligesom det i saa Fald paahviler den, der foretager Udpantningen, at bestemme, om det udlagte skal forblive hos Skyldneren, og ellers drage Omsorg for, at det paa passende Maade bevares.

§ 450.

Foretages Udpantningsforretningen af Fogden, kunne Indsigelser fremsættes under Forretningen.

Under den for Fogden foregaaende Forhandling om rejste Indsigelser kan ordentligvis kun Rekvirenten faa Udsættelse for at begrunde sin Paastand. Er Re- kvirenten ikke mødt, eller kan han ikke straks skaffes til Stede, og Fogden ikke finder, at en fremsat Indsigelse straks kan forkastes eller tages til Følge, udsættes Forret- ningen, og Parterne underrettes om, naar Forretningen paa ny foretages, hvorefter den videre Forhandling mellem Parterne sker i Overensstemmelse med de i Kapitel XXXII indeholdte Regler.

Ved Paakendelsen af rejste Indsigelser er Fogden ikke bunden ved den i Overensstemmelse med § 445 givne Kendelse om Forretningens Fremme. Kendelser, hvorved en fremsat Indsigelse tages til Følge, kunne henholdsvis paaankes eller paa- kæres i Overensstemmelse med Reglerne i foregaaende Afsnit (jfr. navnlig §§ 439 ff.).

§ 451.

Foretages Udpantningsforretningen af Sognefogden, kunne Indsigelser frem- sættes dels under Forretningen, dels i Løbet af 14 Dage efter Forretningens Afholdelse.

Fremsættes Indsigelsen under Forretningen, skal Sognefogden antegne Ind- sigelsen i Protokollen, men i øvrigt fremme Forretningen samt derefter tilstille Fog- den en Udskrift af Protokollen. Indsigelser, som fremsættes efter Forretningen, rettes til Fogden. Efter Forløbet af 14 Dage fra Forretningens Afholdelse træffer Fogden Afgørelse om fremsatte Indsigelser; findes det fornødent, kan han forinden give Par- terne Lejlighed til ved Møde for Fogedretten at ytre sig om Indsigelserne. Finder Fogden en fremsat Indsigelse grundet, berigtiger han selv eller ved Sognefogden Fejlen eller ophæver ved Kendelse den stedfundne Forretning i det hele eller for en Del. Forkastes Indsigelsen, stadfæster Fogden Forretningen som endelig. Om Afgørelsen meddeles Parterne Underretning. Afgørelser, hvorved en fremsat Indsigelse tages til Følge, kunne henholdsvis paaankes eller paakæres i Overensstemmelse med Reglerne i foregaaende Afsnit (jfr. navnlig §§ 439 ff.).

§ 452.

Rekvirenten maa ikke skride til Realisation af det udpantede førend efter Forløbet af 4 Uger efter Udpantningen eller, for saa vidt Indsigelse efter § 451 er fremsat, dens Stadfæstelse, medmindre de udpantede Genstande øjensynlig ere udsatte for Fordærvelse eller væsentlig Værdiforringelse ved at henligge saa længe (jfr. dog §§ 453 og 454). Realisationen foregaar i øvrigt, naar enten Udpantningens Genstand er fast Ejendom eller Udpantningen har omfattet Løsøre til Værdi af mindst 100 Kroner, i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Tvangsauktion i Kapitel XXXIII; i modsat Fald bortsælges det udpantede mod kontant Betaling ved offentlig Auktion, som afholdes paa Landet af Sognefogden og i Købstæderne af Politiet, efter at der mindst 3 Dage forud har fundet een Bekendtgørelse Sted henholdsvis ved Kirkestævne eller ved Indrykkelse i det Blad, i hvilket Bekendtgørelser fra Politiet pleje at offentliggøres.

§ 453.

Den, som finder sig forurettet ved en Udpantning, kan, hvad enten Indsigelse har været fremsat under Forretningen eller ikke, gøre sin Klage gældende henholdsvis ved Anke eller Kære i Overensstemmelse med de i foregaaende Afsnit indeholdte Regier om Retsmidler imod de til Dommes Fuldbyrdelse sigtende Fogedforretninger. Ligeledes bliver der at forholde efter de der givne Regler med Hensyn til det Spørgs- maal, om Forauktioneringen skal udsættes, naar Anke eller Kære er rejst imod Ud- pantningsforretningen.

Fristen til Anke eller Kære regnes fra Forretningens Dato eller, for saa vidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 451, dens Stadfæstelse; Op- rejsning kan ikke gives efter 6 Maaneder fra det nævnte Tidspunkt.

§ 454.

Har den, hvem Udpantning er overgaaet, andre Indsigelser at gøre gældende mod denne end saadanne, som gaa ud paa, at Fordringen ikke ifølge Lovgivningen kan inddrives ved Udpantning, eller at der ved dennes Foretagelse ikke er brugt den rette Fremgangsmaade, kan han, for saa vidt han ikke vil gøre Ansvar mod Fogden gældende, og han ikke allerede har rejst Anke eller Kære imod Forretningen efter § 453, indbringe Spørgsmaalet om disse Indsigelsers Gyldighed til Prøvelse i første Instans.

Dette Søgsmaal, som i øvrigt bliver at behandle efter de almindelige Regler, kan uden Hensyn til Rekvirentens Værneting anlægges i den Retskreds, hvor Udpant- ningen er gjort; men det maa i det seneste anlægges inden 8 Uger fra Forretningens Dato eller, for saa vidt Indsigelse er fremsat i Henhold til § 451, dens Stadfæstelse,

Naar Sag er anlagt mod Rekvirenten af Udpantningsforretningen inden Ud- løbet af de i § 452 ommeldte 4 Uger, kan Rekvisitus mod at stille Sikkerhed standse Rekvirentens Ret til at bortsælge det udpantede, saa længe indtil det til Prøvelse af Udpantningsforretningen anlagte Søgsmaal er afgjort ved endelig Dom; Paastanden kan i saa Fald rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse. Er Rekvirentens Ret til at skride til Realisation ikke paa den anførte Maade standset, kan Paastanden rettes paa Udpantningsforretningens Ophævelse, for saa vidt det udpantede ikke alle- rede maatte være bortsolgt, men i modsat Fald kun paa Skadesløsholdelse.

§ 455.

Ligesom Rekvirenten, derunder indbefattet Staten, Kommuner, andre Myndig- heder eller juridiske Personer, naar Udpantningen under et i Medfør af § 453 eller § 454 anlagt Søgsmaal findes ulovlig foretagen, i Overensstemmelse med de hidtil gæl-

dende Regler har at erstatte Skyldneren al af Forretningen flydende Skade, saaledes vil han ogsaa have at godtgøre Skyldneren Sagens Omkostninger i alle Instanser, saa- fremt Fordringen ikke skyldtes eller ikke var forfalden, da Udpantningen foregik, og det derhos ikke er Skyldneren, der har fremkaldt eller bestyrket den urigtige Opfat- telse af Retsforholdet, som Rekvirenten har gjort gældende.

Kapitel XXXIX.

Indsættelses- og Udsættelsesforretninger.

§ 456.

Det skal fremdeles i samme Tilfælde som hidtil staa vedkommende berettigede aabent at fordre Fogdens Hjælp til at indsættes i eller udsætte andre af Besiddelsen af fast Ejendom eller efter Omstændighederne af rørligt Gods, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er til Stede. Ogsaa skal Fogdens Hjælp fremdeles ligesom hidtil kunne fordres til at gøre Forældre- eller Værgemyndighed gældende med Hensyn til umyndige, uden at sædvanligt Eksekutionsgrundlag er til Stede.

Naar en Panthaver i Henhold til D. L. 5—7—8 og 9 vil træde til sit Pant, skal dette ske ved en af Fogden foretagen Indsættelsesforretning.

§ 457.

Foruden at det i de i foregaaende Paragraf omhandlede Tilfælde selvfølgelig staar Rekvisitus frit for at fremføre sine Indsigelser mod Forretningens Fremme for Fogden til Paakendelse i Overensstemmelse med de almindelige Regler i Kap. XXXII, skal det, naar Rekvisitus har andre Indsigelser imod Forretningen at gøre gældende end saadanne, som gaa ud paa, at den ikke lovlig kunde finde Sted uden sædvanligt Eksekutionsgrundlag, eller at der ved dens Foretagelse ikke er brugt den rette Frem- gangsmaade, være ham tilladt, for saa vidt han ikke vil gøre Ansvar imod Fogden gældende, og han ikke allerede har rejst Anke eller Kære, at anlægge Regressøgsmaal i første Instans imod Rekvirenten. Under dette Søgsmaal, som maa anlægges inden 8 Uger, kan der da efter Omstændighederne saavel tilkendes ham Erstatning i Anled- ning af den formentlig ulovlige Forretning som ogsaa gives Dom for, at Forretningen bør være ophævet.

§ 458.

Imod Fogdens Afgørelser under de i § 456 omhandlede Forretninger kan der benyttes henholdsvis Anke eller Kære i Overensstemmelse med de almindelige Regler om Retsmidler imod de til Dommes Fuldbyrdelse sigtende Fogedforretninger (jfr. navnlig §§ 439 ff.).

Sjette Afsnit.

De foreløbige Retsmidler.

Kapitel XL.

Arrest.

§ 459.

Til Sikkerhed for et Krav, der lyder paa Penge eller Penges Værd, kan Arrest paa Gods finde Sted, naar

1) Udlæg for Kravet ikke endnu kan gøres i Godset, og derhos

2) enten Fordringen er forfalden, eller der er Grund til at befrygte, at Skyldneren ellers ved at bortflytte eller forstikke sit Gods eller paa anden Maade vilde umuliggøre eller dog væsentlig vanskeliggøre Adgangen til i sin Tid at opnaa Dom og gøre Eksekution.

Med Hensyn til Arrest for Bodmerigæld har det sit Forblivende ved Sølov lste April 1892 § 185.

§ 460.

Arrest paa Person som Sikkerhedsmiddel for Fordringer af den i § 459 om- meldte Beskaffenhed kan kun anvendes paa Skyldnere, der staa i Begreb med at for- lade Landet for bestandigt eller paa ubestemt Tid, i Anledning af forfaldne Fordringer, for hvilke de ifølge denne Lovs Regler vilde kunne sagsøges ved danske Retter.

§ 461.

Arrest paa Gods kan ikke foretages i Ting, hvori cler ikke vilde kunne gøres Eksekution for den paagældende Fordring.

Naar et Skib er udklareret for en Rejse og i øvrigt sejlfærdigt, kan Skipperen og Skibsmandskabet ikke arresteres for Gæld.

I Overensstemmelse med de gældende Regler kan cler tilstaas Fritagelse for Arrest for de i Laane- og Sparekasser samt andre lignende Institutioner indsatte Summer og disses Renter, saa længe de indestaa samme Steds.

§ 462.

Arrest kan afværges, og foretagen Arrest faas ophævet, naar Skyldneren stiller fornøden Sikkerhed for den Fordring med Renter og Omkostninger, i Anledning af hvilken Arrest søges.

Om den tilbudne Sikkerhed ifølge Størrelse og Beskaffenhed er fyldestgørende, bedømmes af Fogden efter et Skøn.

§ 463.

Arrest paa Gods medfører, at Skyldneren fra det Øjeblik, Arrestdekretet er afsagt, bliver uberettiget til at forflytte, forbruge, tilintetgøre eller ved Retshandler raade over de arresterede Genstande, derunder oppebære arresterede Fordringer.

For at Arrestens Retsvirkning skal kunne gøres gældende over for en god- troende Trediemand, saaledes at de foretagne Retshandler tabe Gyldighed, er det nød-

vendigt, at Tinglæsning af Arrestdekretet har fundet Sted ved Skyldnerens personlige Værneting eller, hvis Arresten er gjort i fast Ejendom, ved dennes Værneting. Er Arrest foretagen i Gældsbrev, udfordres derhos, at der paa dette er gjort en Paateg- ning herom, og naar Arrest er gjort i Fordringer, der ikke grundes paa Gældsbrev, maa der gives Skyldneren efter Fordringen Underretning om Arresten, hvilket lige- ledes bliver at iagttage over for Skyldneren efter et Gældsbrev for Rentebetalingens Vedkommende.

Med Hensyn til Arrest i registreringspligtige Skibe har det sit Forblivende ved Skibsregistreringslov 1ste April 1892 § 49.

§ 464.

Arrestrekvirenten er i Reglen ikke berettiget til at lade de arresterede Gen- stande tage fra Skyldneren. Dog kan Fogden ved rørligt Gods, naar de arresterede Genstandes Beskaffenhed eller Skyldnerens Person og Forhold opfordre dertil, be- stemme, at de arresterede Genstande skulle tages under Bevogtning af ham selv eller af nogen, der hertil af ham beskikkes paa Skyldnerens Bekostning.

§ 465.

Arrest paa Person sker ved Hensættelse i Gældsfængsel ved Fogdens Foran- staltning. Hvis Skyldneren ved Henførelsen til eller Opholdet i Gældsfængslet vilde lide Skade paa Helbred, kan Gældsfængsel ikke anvendes eller kun med saadanne Lempelser, som Fogden skønner fornødne.

I Gældsfængslet maa der ikke paalægges Skyldneren anden Indskrænkning i Henseende til hans Levevis, end Fængslets Orden med Nødvendighed kræver.

§ 466.

Gældsfængsel kan ikke anvendes, naar en til Fordringens Størrelse svarende Sikkerhed kan faas ved Arrest paa Gods.

§ 467.

Arrest paa Person kan ikke anvendes for Fordringer, der ere mindre end 100 Kr.

For Fordringer under 200 Kr. maa Fængslingens Varighed ikke overstige 4 Uger, for Fordringer under 400 Kr.

8 Uger, for Fordringer under 1000 Kr. 12 Uger, for Fordringer under 2,000 Kr. 16 Uger, for Fordringer under 4,000 Kr. 20 Uger, for større Fordringer 24 Uger.

§ 468.

Selv om de i foregaaende Paragraf angivne Tider ikke ere forløbne, ophører Skyldnerens Fængsling i alle Tilfælde:

1) saa snart Eksekution kan gøres for den Fordring, til Sikkerhed for hvilken Ar- resten er foretaget, enten ifølge en under Arrestforfølgningssagen eller paa anden Maade erhvervet Dom eller ifølge et offentlig Forlig;

2) saa snart den arresterede Skyldners Bo her i Landet er taget under Konkurs- behandling ;

3) saa snart den arresterede Skyldner oplyser, at han intet ejer, hverken her i Landet eller andet Steds, hvori Eksekution kunde gøres for Fordringen.

§ 469.

Den arresteredes Hensættelse i Gældsfængsel sker paa Rekvirentens Regning. De herved foranledigede Udgifter kunne ikke fordres godtgjorte af Skyldneren.

§ 470.

De Udgifter, hvis Udredelse paahviler Rekvirenten ved Gældsfængsels An- vendelse, ere dels Underholdningspenge til Skyldneren, dels Varetægtspenge til Arrest- forvareren.

Underholdspengene fastsættes til 8 Kr. om Ugen i Tiden fra 1ste Maj til 1ste November og 10 Kr. om Ugen i Tiden fra 1ste November til 1ste Maj. Varetægts- pengene fastsættes til 2 Kr. om Ugen til alle Tider paa Aaret.

Andre i Anledning af Gældsfængslets Anvendelse fornødne Udgifter, saasom til Lokale, til dettes Renholdelse, til fornødne Sengklæder og Boskab m. m., udredes af det offentlige. Skyldneren har selv at bekoste Lys og Varme.

§ 471.

De i foregaaende Paragraf omhandlede Underholds- og Varetægtspenge har Rekvirenten at erlægge henholdsvis til Skyldneren og til Arrestforvareren forud for mindst en Uge ad Gangen, første Gang inden eller ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængslet og senere inden det hertil svarende Klokkeslet hver Ugedag derefter.

Undlader Rekvirenten at betale paa foranførte Maade, er Skyldneren berettiget til straks at løslades, og han

kan ikke mere fængsles for samme Fordring.

§ 472.

Arrestforretninger udføres af Fogden. Ved deres Foretagelse benyttes Vidner paa den Maade, som i § 326 er foreskrevet.

Den i § 326, sidste Stykke, givne Forskrift er ogsaa anvendelig paa Arrest- forretninger.

§ 473.

Hvilken Foged cler er pligtig eller berettiget til at foretage Arrestforretninger, afgøres efter de i § 327 givne Regler.

§ 474.

Den, der vil erhverve Arrest paa nogens Gods eller Person, har at indgive skriftlig Begæring herom til vedkommende Foged, ledsaget af de Dokumenter og øvrige Oplysninger, som ere forhaanden.

I Reglen har Fogden før Forretningens Foretagelse at afkræve Rekvirenten en Sikkerhedsstillelse, reel eller personlig, med Hensyn til det Erstatningsbeløb, som vilde tilkomme den, hos hvem Arresten er gjort, i Tilfælde af dennes Ulovlighed; kun hvor de foreliggende Oplysninger skønnes at indeholde et fuldstændigt Bevis for Arrestens Lovlighed, er Sikkerhedsstillelse ufornøden, saa længe ikke Beviset svækkes ved det under Forretningen oplyste. Dog bør der ikke en Gang mod Sikkerheds- stillelse indrømmes Arrest, naar det ifølge det for Fogden oplyste skønnes, at For- dringen er ugrundet. Alle Spørgsmaal om Sikkerhedsstillelsens Art og Størrelse afgør Fogden efter sit Skøn.

Søges Arrest for en af de i § 290 ommeldte Fordringer, kan cler ikke af- kræves Arrestrekvirenten Sikkerhedsstillelse, medmindre der fra Skyldnerens Side

under Arrestforretningen fremkommer saadanne Indsigelser, som kunne fremsættes under den i Anledning af Fordringen anlagte Sag, jfr. Kap. XXV.

§ 475.

Arrestforretningen begynder paa Skyldnerens Bopæl eller i Mangel af en saa- dan paa hans sædvanlige Opholdssted, men kan dog efter Omstændighederne, navnlig naar der er Fare ved Opsættelse, eller naar Skyldneren ikke har Bopæl i Riget eller staar i Begreb med at forlade dette, begynde paa det Sted, hvor Personen eller For- retningens Genstand forefindes.

§ 476.

Med Hensyn til Parternes Møde under Forretningen m. m. gælde de i § 363 givne Regler.

§ 477.

Arrestforretningen begynder med, at Fogden opfordrer paagældende til ved Sikkerhedsstillelse eller Betaling at tilfredsstille Rekvirenten, hvorpaa han, naar dette ikke straks sker, efter Afgørelse af mulige Indsigelser skrider til Arrestens Udførelse.

§ 478.

Arresten kan kun udstrækkes til saa meget af Skyldnerens Gods, som i Hen- hold til den under Forretningen foretagne Vurdering behøves til at sikre Rekvirentens Fordring i Forbindelse med de sandsynlige Udgifter ved Arresten.

§ 479.

Med Hensyn til Valget af de Genstande, hvori Arresten gøres, forholdes der efter de i §§ 352 og 353 givne Forskrifter, ligesom der i øvrigt ved Arrestforretningers Foretagelse, med de af Forholdets Natur følgende Lempelser, gaas frem efter de om Eksekutionsforretninger i §§ 365—373 givne Regler.

§ 480.

I Fogedprotokollen optegnes nøjagtigt alle de enkelte Genstande, hvori Arrest gøres, og ved hver enkelt Genstand tilføjes dens Værdi efter den stedfundne Ansættelse.

Fogden erklærer derefter til Protokollen de optegnede Genstande for belagte med Arrest til Arrestrekvirentens Sikkerhed. Det betydes Skyldneren, at han fra nu af ikke uden at udsætte sig for Strafansvar efter Straffelovens § 253 kan raade over dem paa en Maade, som kommer i Strid med Arrestrekvirentens Ret. Er Skyldneren ikke til Stede, gives der den eller dem, som i Henhold til § 363 tilkaldes paa hans Vegne, Paalæg om at give ham en saadan Betydning. Efter Omstændighederne kan et lignende Paalæg gives den Trediemand, i hvis Besiddelse det arresterede er.

Er Arrest paa Person paalagt, tilkendegives det af Fogden Skyldneren, hvis han er til Stede, at han er belagt med Gældsfængsel, hvorefter Fogden beordrer ham straks henbragt til Gældsfængslet. I modsat Tilfælde er det Rekvirentens egen Sag at drage Omsorg for Udførelsen af Arrestkendelsen ved Skyldnerens Indsættelse i Gældsfængsel, og han kan hertil fordre Politiets Bistand. Saa snart Indsættelsen i Gældsfængslet er sket, har

Rekvirenten øjeblikkelig at meddele Fogden Underretning herom; denne gør, efter at have hørt Arrestforvarerens Forklaring, fornøden Be- mærkning i Fogedprotokollen om Tiden og Klokkeslettet for Indsættelsen.

§ 481.

Hvis cler ikke allerede er anlagt Retssag i Anledning af den Fordring, for hvilken Arrest er gjort, skal Rekvirenten, naar Skyldneren ikke under eller efter For- retningen har frafaldet Forfølgning, inden en Uge efter Arresten anlægge saadan Sag, under hvilken han tillige skal nedlægge særskilt Paastand paa, at Arrestens Foretagelse stadfæstes. Retten kan bestemme, at Spørgsmaal vedrørende Arrestens Stadfæstelse forhandles særskilt, jfr. § 94.

Er Retssag i Anledning af paagældende Fordring svævende ved første Instans, bliver cler inden fornævnte Frist at anlægge en særskilt Arrestsag ved den samme Ret, ved hvilken hin Sag behandles. Det er Retten forbeholdt at bestemme, at Ar- restsagen skal sættes i Forbindelse med Hovedsagen, saavel som at den ene af disse Sager skal udsættes, indtil den anden er paakendt, jfr. §§ 94 og 95.

Er Dom falden i første Instans i Retssagen, hvorunder den Fordring er ind- talt, for hvilken Arresten er gjort, anlægges Arrestsagen ved den Ret, af hvilken hin Sag er bleven paakendt. Retten kan i Tilfælde af Anke udsætte Arrestsagens For- handling i det hele eller for en Del, jfr. § 95.

Naar Arrestforfølgning finder Sted som særskilt Sag, er Forligsmægling unødvendig.

Reglerne om Arrestens og Fordringens Forfølgning blive med de fornødne Lempelser at anvende, naar Arrest er afværget ved Sikkerhedsstillelse.

Arrest for Bodmerigæld behøver ikke at forfølges til Stadfæstelse.

§ 482.

Kommer Skyldneren, efter at Arresten er gjort, under Konkurs, eller dør han, og offentligt Skifte uden Gælds Vedgaaelse finder Sted efter ham, bortfalder Arrest- rekvirentens Forpligtelse til at anlægge Retssag i Anledning af Fordringen eller Arresten. Den af Rekvirenten i Anledning af Arresten stillede Sikkerhed løsgives dog først, naar 8 Uger ere gaaede efter Arrestens Foretagelse eller, hvis Sag har været anlagt og hæves, 8 Uger efter Ophævelsen, og der derhos ikke fra Boets Side er rejst Sag om Erstatning. Er dette sket, maa det endelige Udfald af Sagen afventes.

§ 483.

Under Arrestsagen paakendes det, om Arresten er lovlig gjort. Er Retssag i Anledning af den paagældende Fordring svævende, og Arrestsagen ikke behandles i Forbindelse med Hovedsagen, kunne Indsigelser mod Fordringens Rigtighed ikke frem- føres under Arrestsagen. løvrigt kunne alle andre Indsigelser vedkommende Arrestens Lovlighed fremsættes og paakendes under Arrestsagen, uden Hensyn til om de tilforn have været undergivne Fogdens Afgørelse.

§ 484.

Klager fra dens Side, hos hvem Arresten er gjort, sigtende til at bevirke Op- hævelse af den foretagne Arrest som ulovlig gjort, kunne over for Arrestrekvirenten alene fremføres henholdsvis under Arrestsagen eller den i Anledning af Fordringen anlagte Retssag.

§ 485.

Arresten kan ophæves saavel ved Dommen i Arrestsagen som ved Dommen i Hovedsagen.

Arresten bortfalder først, naar Ankefristen for den Dom, hvorved den kendes ugyldig, er udløben, uden at Anke er iværksat, medmindre andet er bestemt i Dommen.

§ 486.

Forsømmer Arrestrekvirenten den ham ifølge det foregaaende paahvilende Forpligtelse til inden den i § 481 ommeldte Frist at anlægge Arrestsag eller at an- lægge Sag i Anledning af Fordringen, eller afvises eller hæves nogen af disse Sager, kan Arresten fordres ophævet, dog uden at Arrestrekvirenten af denne Grund er ude- lukket fra igen at gøre Arrest for den samme Fordring.

§ 487.

En paalagt Arrest kan i det hele eller for en Del ophæves af Fogden paa Grund af Omstændigheder, som ere indtrufne efter Arrestens Foretagelse. Paa Grund af formelle Fejl ved Forfølgningssagen kan Arresten kun fordres ophævet i Medfør af § 486.

Forinden Arresten ophæves, skal Fogden saa vidt muligt give Arrestrekvirenten Lejlighed til at ytre sig, medmindre Grunden til Ophævelsen er Udeblivelse med de anordnede Underholds- og Varetægtspenge.

Imod Fogdens Kendelse kan der, hvad enten den gaar ud paa at ophæve Arresten eller nægte dens Ophævelse, iværksættes Anke eller Kære i Overensstemmelse med Reglerne om Anke eller Kære imod de til Dommes Fuldbyrdelse sigtende Foged- forretninger, jfr. navnlig §§ 439 ff.

Fogdens Ophævelsesdekret kan ikke hindres fra at træde i Virksomhed ved Anvendelse af Anke eller Kære.

§ 488.

Befindes en Arrest i det hele ulovlig, enten fordi den Fordring, for hvilken den er iværksat, ikke ved endelig Dom befindes grundet hverken i det hele eller for en Del, eller fordi Arresten selv, bortset fra Fordringens Rigtighed, lider af Mangler, som medføre dens Ugyldighed, og som kunde have været undgaaede af

Arrestrekvirenten ved fornøden Agtpaagivenhed, er Arrestrekvirenten pligtig at yde den, hos hvem Arresten er gjort, Erstatning for Tab, Tort og Kreditspilde. Befindes Arresten ulovlig for en Del, er Arrestrekvirenten pligtig at erstatte den, hos hvem Arresten er gjort, det særlige Tab og den særlige Kreditspilde, som maatte være en Følge af, at der er bleven givet Arresten en for stor Udstrækning.

Bortfalder eller ophæves en gjort Arrest paa Grund af efterfølgende Omstændig- heder, tilkommer der den, hos hvem Arresten er gjort, Erstatning for Tab, Tort og Kreditspilde, naar det maa antages, at Arresten, om den var bleven behørig forfulgt og holdt ved Magt, vilde have medført saadant Ansvar.

§ 489.

Krav paa Erstatning i Anledning af Arresten kan gøres gældende mod Arrest- rekvirenten enten som Modkrav under Arrestsagen eller under et selvstændigt Søgsmaal i første Instans, hvilket sidste dog først kan anlægges, naar Arresten enten ved Dom er kendt ugyldig eller ved Fogdens Kendelse (§ 487) ophævet; saadant selvstændigt Søgsmaal maa i saa Fald anlægges inden 12 Uger.

§ 490.

Ophæves Arresten af overordnet Ret, for hvilken Fogdens Nægtelse (§ 487) af at ophæve Arresten er indbragt, kan der ved samme Dom tillægges den. hos hvem Arresten er gjort, den ham tilkommende Erstatning hos Arrestrekvirenten.

§ 491.

Vil nogen drage Fogden til personligt Ansvar i Anledning af hans Embeds- forhold med Hensyn til Arrestens Foretagelse eller Nægtelse, maa dette ske ved Anke.

§ 492.

Fogdens Nægtelse af Arrest er Genstand for Kære efter Reglerne i Kap. XXXVII.

Kapitel XLI.

Forbud.

§ 493.

Ved Forbud, foretaget af Fogden, kan der gives en eller flere bestemte private Personer saavel som Repræsentanter for Stat eller Kommune i disses Egenskab som Ejere af faste Ejendomme eller som Medkontrahenter i Kontraktsforhoid Paalæg om at undlade Handlinger eller Foretagender, som stride imod Forbudsrekvirentens Ret, og som de paagældende paa Grund heraf, selv uden Forbudet, vilde være uberettigede til at foretage.

Forbud mod Ægteskab kan finde Sted ligesom hidtil.

§ 494.

Forbud kan gøres, uagtet det ikke for Fogden bevises, at de Handlinger, der skulde forbydes, ere stridende med Forbudsrekvirentens Ret; men denne maa i saa Fald stille Sikkerhed for den Skade og Ulempe, som ved Forbudet kan foraarsages den paagældende.

Dog maa Forbud end ikke imod Sikkerhedsstillelse iværksættes, naar det maa antages, at det er ulovligt.

§ 495.

Forbud kan kun gøres, naar den, mod hvem Forbudet rettes, ved Gerning eller Ord har givet Grund til at antage, at han vil foretage de Handlinger, som skulle forbydes. Kan fyldestgørende Bevis i saa Henseende ikke fremskaffes for Fogden, kan det paalægges Forbudsrekvirenten at stille Sikkerhed som Betingelse for at faa Forbud iværksat.

Forbudet bør ikke meddeles, naar det skønnes, at en af Rekvisitus tilbudt Sikkerhed eller den Straf, som Lovens almindelige Regler hjemle for Retskrænkelsen, yder Rekvirenten tilstrækkeligt Værn.

§ 496.

I de i de tvende foregaaende Paragrafer omhandlede Tilfælde bestemmer Fogden ifølge Skøn over samtlige Omstændigheder Sikkerhedens Art og Størrelse.

§ 497.

Den, der modvillig overtræder et for ham ved Fogden nedlagt Forbud, kan under en af Forbudsrekvirenten anlagt Sag dømmes til Straf af Bøder eller Fængsel

og i Forbindelse hermed efter Omstændighederne til Erstatning. Spørgsmaalet om Idømmelse af Straf og Erstatning kan dog udsættes, indtil Forbudssagen er afgjort.

Naar Forbud ved Fogden er nedlagt, har Politiet paa Forbudsrekvirentens Begæring at yde Bistand til Forbudets Opretholdelse ved at hindre paagældende i at foretage Overtrædelseshandlinger, tilintetgøre, hvad der maatte være foretaget i Strid med Forbudet, og deslige.

§ 498.

Enhver, der, vidende om et Forbud, yder den, mod hvem Forbudet er rettet, Bistand til de forbudne Foretagenders Udførelse, bliver, for saa vidt Forbudet stad- fæstes, erstatningspligtig over for Forbudsrekvirenten.

§ 499.

I øvrigt blive med de Lempelser, som følge af Forholdets Beskaffenhed, de Regler at anvende, som i det foregaaende Kapitel, navnlig §§ 472—476 samt §§ 480 —481 og 483—492, ere givne om Arrest.

§ 500.

Forbud imod en Fordrings Udbetaling, et Skibs Afsejling eller overhovedet en Genstands Forflyttelse eller anden Raadighedsudøvelse over den er, naar Hensigten hermed er at søge Sikkerhed for Fyldestgørelsen af Krav af den i § 459 ommeldte Art, uden Hensyn til, hvorledes Forretningen benævnes, i et og alt at betragte som Arrest i den paagældende Fordring eller Genstand. Som en Følge heraf blive de i forrige Kapitel om Arrest givne Regler i alle Henseender at anvende paa saadanne Forretninger.

Syvende Afsnit.

Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v. samt Konkurs.

Kapitel XLII.

Skifte af Dødsbo og Fællesbo m. v.

§ 501.

Med Hensyn til Behandlingen af Dødsboer, saavel som af de øvrige Boer, der omhandles i Skifteloven af 30. November 1874 med dertil sig sluttende Love, har det sit Forblivende ved den gældende Ret med de Forandringer, som følge af de i denne Lov indeholdte Regler.

§ 502.

Naar en paa offentlig Skifte anmeldt Fordring eller et der fremsat Krav med Hensyn til de under Skiftebehandling værende Midler modsiges af nogen iblandt Boets Vedkommende, og det ikke lykkes at tilvejebringe Forlig ved Mægling af Skifteretten,

afgør denne, om paagældende Paastand skal bestrides af Boet, hvilket sidste ogsaa kan besluttes af Skifteretten, hvor denne paa Embeds Vegne finder at burde mod- sætte sig den, eller om Boet ikke skal optræde som Part, men overlade vedkommende selv at udføre Tvisten.

§ 503.

Skal en Paastand eller Fordring bestrides fra Boets Side, har Skifteretten snarest muligt herom at underrette den, der har fremsat Paastanden eller anmeldt Fordringen, samt tilkendegive ham, at han maa forfølge sit Krav ved sædvanlig Rettergang mod Boet. Anlægges Sag ikke af den paagældende inden 4 Uger her- efter, bliver Boet at opgøre, som om Paastanden ikke var bleven fremsat, eller For- dringen ikke var bleven anmeldt.

Overlades det til den, som modsiger Fordringen eller Paastanden, selv at ud- føre Tvisten, har Skifteretten at tilkendegive ham, at han inden 4 Uger maa anlægge Retssag imod den, som har anmeldt Fordringen eller nedlagt Paastanden, da der i modsat Fald ved Boets Opgørelse ikke vil blive taget Hensyn til hans Indsigelse imod Fordringen eller Paastanden.

De ovennævnte Underretninger fra Skifteretten meddeles paa den Maade, denne finder hensigtsmæssig; det er tilladt at benytte anbefalet Brev.

Ville Parter, imellem hvilke en Tvist paa Skiftet er opstaaet, overlade Spørgs- maalets Afgørelse til Skifteretten, er denne, naar ingen Bevisførelse ved Vidner, Syn eller Parternes egen Forklaring behøves, pligtig at afsige en Kendelse, ved hvilken Spørgsmaalet da er afgjort paa samme Maade som ved Voldgift,

§ 504.

De i foregaaende Paragraf omhandlede Sager kunne anlægges ved det Steds Underret, hvor Boet behandles, eller, for saa vidt Sagen ifølge dens Genstand hen- hører under Landsret, ved den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret staar.

Dog skal det, hvor en Fordring bestrides af Boet, altid staa den, der ned- lægger Paastanden eller anmelder Fordringen, frit for at anlægge Sagen ved Underret uden Hensyn til dens Genstand.

§ 505.

Boet er i de i § 503, første Stykke, omhandlede Tilfælde selv at anse som Modpart, hvorfor Stævningen lyder paa det og forkyndes for Skifteretten paa Boets Vegne.

Det paahviler Skifteretten at sørge for, at Boet under Retssagen repræsenteres paa behørig Maade.

§ 506.

Dommen i en i Henhold til § 503 anlagt Sag kan ikke, medmindre paagæl- dende Parter frafalde Anke imod Dommen, eller den kun kan paaankes efter særlig Tilladelse, lægges til Grund for Boets videre Behandling, førend den almindelige Anke- frist er udløben ubenyttet.

Skulde Dommen blive forandret eller annulleret ifølge senere Paaanke, tages behørigt Hensyn hertil ved Boets videre Behandling, i fornødent Fald ved Omgørelse af det foretagne, hvis Skifte ikke endnu er sluttet, men efter den Tid maa enhver Forandring søges iværksat ved Paaanke af Repartitionen.

§ 507.

Spørgsmaal om Boets Overtagelse, Bestyrelse — derunder Fastsættelse af de i Skifteloven af 30. November 1874 § 31, 2det Stykke, og § 33, 2det Stykke, omhandlede Vederlag — Udlevering og, med de af §§ 502 og 503 flydende Begrænsninger, ogsaa om dets Opgørelse paakendes af Skifteretten. Tvistigheder angaaende disse Spørgs- maal behandles efter de for Underretssager foreskrevne Regler. Forligsmægling fore- gaar ved Skifteretten.

§ 508.

Kendelser eller Beslutninger af Skifteretten, der forefalde under Boets Be- handling, kunne, for saa vidt der overhovedet er Adgang til at indbringe dem til højere Rets Prøvelse (jfr. § 510), paakæres til den Landsret, under hvilken Skifte- retten staar. Boets Behandling bliver dog ikke desto mindre at fortsætte, men Skifte- retten har i saa Fald at drage Omsorg for, at den ankendes Ret ikke forgribes ved Behandlingen, medens Kæremaalet staar paa.

Kæremaalet maa iværksættes inden 2 Uger, efter at paagældende Beslutning er tagen eller Kendelse afsagt.

Dog kan Landsrettens Justitiarius efter et af vedkommende Part indgivet skriftligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, undtagelsesvis indtil 6 Maaneder, efter at Beslutningen er tagen eller Kendelsen afsagt, tilstede Kæres Iværksættelse, naar ganske særegne Omstændigheder retfærdiggøre, at Parten ikke i rette Tid har iværksat Kære.

§ 509.

Den tilendebragte Skiftebehandling og i Forbindelse hermed de under samme afsagte Kendelser og tagne Beslutninger, for saa vidt som disse ikke have været gjort til Genstand for Kære, kunne paaankes til den Landsret, under hvilken Skifte- retten staar.

Anke maa iværksættes inden 4 Uger, efter at Skiftet i Henhold til Reglen i Lov af 30. November 1874 § 50 anses som sluttet.

Dog kan Oprejsning imod Undladelse af at iværksætte Anke inden den fore- skrevne Tid i øvrigt i Overensstemmelse med Reglen i § 508, sidste Stykke, gives indtil 1 Aar efter Skiftets Slutning.

§ 510.

Anke eller Kære kan ikke finde Sted imod de Bestemmelser, cler af Skifte- retten træffes ifølge Lov af 30. November 1874 §§ 16, sidste Stykke, 19, treclie Punk- tum, 23, 24, første Punktum, 27, sidste Punktum, 30, sidste Punktum, 32, 47, første Punktum, 51, første Stykke, og 75 samt denne Lovs § 502.

§ 511.

Anke foregaar i Overensstemmelse med de om Anke fra Underret til Landsret i treclie Afsnit givne Regler med de Lempelser, som følge af Forholdets Natur.

Ankestævningen forkyndes for Skifteretten, der paa Boets Bekostning har at drage Omsorg for, at cler i fornødent Fald tages til Genmæle.

Den for Skifteretten stedfundne Procedure er ikke bindende, og cler er endog intet til Hinder for, at Tillæg til og Rettelser i de tidligere Paastande fremsættes. Dog kunne Parterne ikke tilbagekalde de af dem for Skifteretten afgivne protokollerede Erklæringer med Hensyn til Sagens Sammenhæng.

§ 512.

Kære foregaar med de Lempelser, som følge af ovenstaaende Bestemmelser, efter samme Regler som Kære til Landsret over Underrettens Afgørelser, jfr. § 289.

§ 513.

Naar en i Henhold til § 509 iværksat Anke har fundet sin Afgørelse ved Landsret, kan der i Reglen ikke ske yderligere Anke til Højesteret. Dog kan Højeste- rets Justitiarius i Forbindelse med to af ham tiltagne Medlemmer af Retten tillade, at Sagen undtagelsesvis indbringes for Højesteret. Andragende herom fremsættes og behandles paa den i § 246 fastsatte Maade.

Om Anke til Højesteret gælde de almindelige Regler i Kap. XXI.

Landsrettens Afgørelse i Anledning af Kære er ikke Genstand for yderligere Kære til Højesteret.

Kapitel XLIII.

Konkurs.

§ 514.

Med Hensyn til Behandlingen af Konkursboer har det sit Forblivende ved Reglerne i Konkursloven af 25. Marts 1872 og Lov om en forandret Affattelse af visse Paragrafer i Konkursloven af 15. April 1887 med de Forandringer, som følge af denne Lov.

§ 515.

Naar et i Konkursboet fremsat Krav eller en anmeldt Fordring modsiges, eller den Fortrinsret, som er tillagt samme paa den i Henhold til Konkurslovens § 87 forfattede Oversigt, bestrides, og det ikke lykkes at tilvejebringe Forlig imellem de paagældende (jfr. Konkurslovens § 88), har Skifteretten at fremkalde en Beslutning af Boets Vedkommende (jfr. Konkurslovens §§ 74 og 75), om og for hvilket Beløb Boet vil anerkende Fordringen, og hvilken Fortrinsret det vil indrømme den. Herom underretter Kurator snarest muligt den paagældende Fordringshaver samt tilkendegiver ham, at han, hvis han ikke vil finde sig i at behandles paa denne Maade, maa for- følge sit Krav ved sædvanlig Rettergang imod Boet, Underretningen meddeles paa den Maade, Skifteretten finder hensigtsmæssig; det er tilladt at benytte anbefalet Brev. Anlægges Sag ikke af den paagældende inden 4 Uger herefter, bliver Fordringen ved Boets videre Behandling og Opgørelse kun at anerkende for saa vidt og med den Fortrinsret, som Boet har indrømmet.

Fordringshavere, som have Interesse i at bestride en Fordring, uagtet Boet ikke vil modsige den eller den for samme paastaaede Fortrinsret, have Adgang hertil, for saa vidt der ikke af Boet er sluttet Overenskomst med vedkommende om Tvistens Genstand, og Sagens Forfølgning ikke udsætter Boet for Tab af Rettigheder. De paagældende Fordringshavere have i saa Fald at anlægge Retssag inden 4 Uger, efter at Boets Beslutning er taget. I modsat Tilfælde bliver der ved Boets Opgørelse ikke taget Hensyn til deres Indsigelser. De ere pligtige at lade Stævningen forkynde for Boets Kurator.

Ville Parter, imellem hvilke en Tvist er opstaaet, overlade Spørgsmaalets Af- gørelse til Skifteretten, er denne, naar ingen Bevisførelse ved Vidner, Syn eller Par-

ternes egen Forklaring behøves, pligtig at afsige en Kendelse, ved hvilken Spørgs- maalet da er afgjort paa samme Maade som ved Voldgift.

§ 516.

De i foregaaende Paragraf omhandlede Sager kunne anlægges ved det Steds Underret, hvor Boet behandles eller, for saa vidt Sagen ifølge dens Genstand henhører under Landsret, ved den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret staar.

Dog skal det altid staa den. hvis Fordring eller nedlagte Paastand bestrides af Boet, frit for at anlægge Sagen ved Underret uden Hensyn til dens Genstand.

§ 517.

Boet er i de i § 515, første Stykke, omhandlede Tilfælde selv at anse som Modpart, hvorfor Stævningen lyder paa det og forkyndes for Kurator paa Boets Vegne.

Det paahviler Kurator at sørge for, at Boet under Retssagen repræsenteres paa behørig Maade.

§ 518.

Dommen i en i Henhold til § 515 anlagt Sag kan ikke, medmindre paagæl- dende Parter frafalde Anke mod Dommen, eller den kun kan paaankes efter særlig Tilladelse, lægges til Grund for Boets videre Behandling, førend den almindelige Anke- frist er udløben ubenyttet.

Skulde Dommen blive forandret eller annulleret ifølge en senere Paaanke, tages behørigt Hensyn hertil ved Boets videre Behandling, i fornødent Fald ved Omgørelse af det foretagne, hvis Konkursbehandlingen ikke endnu er sluttet, men efter den Tid maa enhver Forandring søges iværksat ved Paaanke af Udlodningen.

§ 519.

Spørgsmaal om Boets Overtagelse, Bestyrelse — derunder Fastsættelse af de i Konkurslovens § 69 omhandlede Vederlag — Udlevering og, med de af § 515 flydende Begrænsninger, ogsaa om dets Opgørelse paakendes af Skifteretten. Tvistigheder an- gaaende disse Spørgsmaal behandles efter de for Underretssager foreskrevne Regler. Forligsmægling foregaar ved Skifteretten.

§ 520.

Imod Kendelser eller Beslutninger af Skifteretten, som forefalde under Boets Behandling, kan der uden for de i Konkurslovens § 137 angivne Tilfælde finde Kære Sted til den Landsret, under hvilken vedkommende Skifteret staar. Ligeledes er den i Konkurslovens § 48, 2det Stykke omhandlede Beslutning Genstand for Kære til Landsretten. Med Hensyn til Kære imod den Beslutning af Skifteretten, hvorved en antagen Akkord forkastes, blive de i Konkurslovens § 138 fastsatte Begrænsninger at iagttage.

Den sluttede Konkursbehandling og i Forbindelse hermed de under samme afsagte Kendelser og tagne Beslutninger, for saa vidt som disse ikke have været gjort til Genstand for Kære, kunne paaankes til den Landsret, under hvilken Skifteretten staar. Den Beslutning af Skifteretten, hvorved en antagen Akkord er stadfæstet, kan dog kun i de i Konkurslovens § 139 nævnte Tilfælde indbringes til Prøvelse af Lands- retten; dette sker ved Kære.

§ 521.

Ankefristen er 4 Uger.

Dog kan Landsrettens Justitiarius efter et af vedkommende Part indgivet skrift- ligt Andragende, hvormed de fornødne Oplysninger maa følge, undtagelsesvis indtil 1 Aar efter Konkursbehandlingens Slutning, tilstede Anke, naar ganske særegne Om- stændigheder retfærdiggøre, at Parten ikke i rette Tid har iværksat Anke.

§ 522.

Kærefristen er 2 Uger.

Naar en Kendelse eller Beslutning, der forefalder under Konkursbehandlingen, er paakæret, bliver Boets Behandling ikke desto mindre at fortsætte, men Skifteretten har i saa Fald at drage Omsorg for, at den kærendes Ret ikke foregribes ved Be- handlingen, medens Kæremaalet staar paa, Er der iværksat Kære imod den Beslut- ning, hvorved en Akkord stadfæstes, maa Boet ikke forinden Spørgsmaalets endelige Afgørelse udleveres til Skyldneren, medmindre der drages Omsorg for at sikre den kærende. Et Kæreskrift, der ikke paaberaaber sig nogen af de i Konkurslovens § 139 ommeldte Ankegrunde, hindrer ikke Boets Udlevering til Skyldneren.

Oprejsning imod Oversiddelse af Kærefristen kan gives efter Reglen i § 521, sidste Stykke, dog ikke længere end i 6 Maaneder.

§ 523.

Ankestævning forkyndes for Kurator, hvem det paahviler paa Boets Bekost- ning at drage Omsorg for, at der i fornødent Fald tages til Genmæle.

§ 524.

Med Hensyn til alt, hvad der efter Bestemmelserne i dette Kapitel skal iagt- tages af eller over for Boets Kurator, træder i Boer, hvor ingen Kurator er beskikket, Skifteretten i dennes Sted (jfr. Konkurslovens § 80).

§ 525.

I øvrigt finde med Hensyn til Anke og Kære i de oven for omhandlede Til- fælde Reglerne i §§ 511—513 tilsvarende Anvendelse.

Kapitel XLIV.

Auktioner i Dødsboer m. m. og i Konkursboer.

§ 526.

Naar pantsatte Genstande skulle bortsælges ved Tvangsauktion fra et Arv- og Gældsfragaaelsesbo eller et Konkursbo, skal Auktionen foretages af Skifteretten under Iagttagelse af de i Kap. XXXIII—XXXVI indeholdte Regler og i øvrigt med de Lempelser, som følge af Konkurslov 25de Marts 1872 og Skiftelov 30te November 1874, saaledes som disse Love og Loven om en forandret Affattelse af visse Para- grafer i Konkursloven af 15de April 1887 forandres ved de i nærværeude Lov inde- holdte Bestemmelser. Kurator i Boet har at udføre, hvad der paaligger Rekvirenten

af en Tvangsauktion. Den, der besørger Inkassators Forretninger for Boet, fungerer ogsaa som saadan, for saa vidt Tvangsauktionen angaar.

§ 527.

I heromhandlede Boer skal enhver Underpanthaver i fast Ejendom og dermed som Tilbehør pantsat Løsøre være berettiget til inden en Maanecl efter Konkursen Begyndelse, eller efter at Arv og Gæld i Dødsbo er fragaaet. at erklære, at han alene vil holde sig til sit Pant og frafalde Fordring paa Boet i øvrigt. I saa Fald kan enhver saadan Panthaver forfølge sin Panteret uafhængig af Skiftebehandlingen, dog uden Indskrænkning i Boets Adgang til at sætte Ejendommen til Tvangsauktion efter Reglerne i denne Lov, for saa vidt nogen Panthaver, der ikke benytter sig af herom- handlede Adgang til selv at forfølge sin Panteret, begærer det, eller for saa vidt Boet vil forsøge, om nogen Del af Pantets Auktionssum kan tilfalde det, hvorhos i herom- handlede Tilfælde den pantsatte Ejendom i Henseende til Skiftegebyret kun anses at henhøre til Boets Masse med Fradrag af Beløbet af de Pantefordringer, for hvis Ved- kommende Fordring paa Boet uden for Pantet er frafalden.

§ 528.

For saa vidt der paa en af Boet rekvireret Tvangsauktion efter Budets Be- skaffenhed ikke udkommer noget Overskud til de personlige Kreditorer, og ingen af de Pantekreditorer, hvis Fordringer helt eller delvis vilde erholde Dækning ved Budet, forlanger Bortsalg, bliver Auktionen at hæve, saafremt Panthaverne paa Boets For- langende fra Auktionen at regne paatage sig det fornødne med Hensyn til Ejendom- mens Bestyrelse og holde Boet fri for Udgifter i den Anledning. I saa Fald er en- hver af de nævnte Panthavere, uden Hensyn til, om hans Fordring ellers var forfalden, og om han maatte have anmeldt den i Boet, berettiget til at forfølge sin Panteret i Ejendommen, uafhængig af Skiftebehandlingen, i hvilket Tilfælde den pantsatte Ejen- dom ikke medtages ved Beregning af Skiftegebyret, men Panthaverne anses da at have frafaldet Krav i Boet.

§ 529.

Naar i øvrigt Afhændelse ved offentlig Auktion af et Bos Effekter skal finde Sted, sker dette efter Skifterettens Bestemmelse enten ved denne selv eller ved en beskikket Auktionsbestyrer.

Ottende Afsnit.

Kapitel XLV.

Lovens Træden i Kraft. Overgangsbestemmelser m. m.

§ 530.

Denne Lov træder i Kraft samtidig med Loven om Domsmagtens Ordning m. v. i Overensstemmelse med de i følgende Paragrafer nærmere givne Regler.

§ 531.

Fra den Dag, Loven træder i Kraft, behandles borgerlige Domssager, som derefter tingfæstes (jfr. § 84), i

Overensstemmelse med de Regler, som denne Lov foreskriver, dog at den i Medfør af den ældre Lovgivning ved Forligskommissionerne stedfundne Forligsprøve forbliver gyldig. Derimod bliver Behandlingen af de Doms- sager, i hvilke Stævning paa den nævnte Tid allerede er forkyndt, at tilendebringe i Overensstemmelse med de hidtil gældende Regler. Den, der meddeler Modparten Stævning i Overensstemmelse med denne Lov, antages derved at have lovlig frafaldet den Stævning, som han i Henhold til de hidtil gældende Regler maatte have udtaget og ladet forkynde, men endnu ikke irettelagt.

§ 532.

Søgsmaal efter Gældsbreve, med Hensyn til hvilke den i Forordningen 25de Januar 1828 hjemlede hurtige Retsforfølgning gyldig er vedtaget, blive, for saa vidt de ikke ifølge foregaaende Paragraf skulle behandles efter de hidtil gældende Regler, at behandle efter de i Kapitel XXV givne Regler, som om disse vare paaberaabte i Gældsbrevet,

§ 533.

I alle Tilfælde, hvor Behandlingen af en Sag er foregaaet eller ifølge § 531 skal foregaa efter de hidtil gældende Regler, bliver der ogsaa med Hensyn til Anke at forholde efter disse.

Dog skal Anken, for saa vidt ikke Ankefristen udløber tidligere i Medfør af den hidtil gældende Ret, iværksættes i det seneste inden 8 Uger at regne fra Dommens Afsigelse eller, hvis Dommen er afsagt forinden Lovens Træden i Kraft, fra dette Tidspunkt, Oprejsning kan dog bevilges overensstemmende med de hidtil gældende Regler.

§ 534.

Paa Fuldbyrdelsen af Domme, som ere afsagte inden Lovens Træden i Kraft eller i Sager, hvis Behandling i Medfør af § 531 er foregaaet efter den hidtil be- staaende Ret, blive Reglerne i denne Lov at anvende med de af Forholdets Natur flydende Lempelser.

Med Hensyn til Eksekution efter tinglæste Pantebreve med Pant i faste Ejen- domme, der ere oprettede forinden Lovens Ikrafttræden, forholdes efter Lov om Ud- pantning m. m. 29de Marts 1873 § 15, 1ste Stykke.

§ 535.

Med Hensyn til foreløbige Retsmidler, som først bringes i Anvendelse efter Lovens Træden i Kraft, blive dennes Regler i det hele at følge.

§ 536.

Enhver, der forinden denne Lovs Træden i Kraft er belagt med Arrest paa Person, bør sættes i Frihed, for saa vidt og saa snart han ifølge nærværende Lovs Bestemmelser ikke vilde kunne holdes i Gældsfængsel. Ligeledes bliver den Forhøjelse af Underholdspenge, som fastsættes i § 470, efter Lovens Træden i Kraft at anvende med Hensyn til allerede arresterede Skyldnere, dog at over for disse den Virkning, som er forbundet med Udeblivelse af de befalede Underholdspenges Betaling, ikke

skal indtræde førend en Uge, efter at vedkommende Arrestrekvirent ved Fogdens Foranstaltning er blevet underrettet om Forhøjelsen.

§ 537.

Alle Bøder efter denne Lov tilfalde Statskassen.

§ 538.

Det vil ved særlig Lov være at bestemme, i hvilken Udstrækning Reglerne i nærværende Lov skulle gøres anvendelige paa Færøerne.